

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 3ης Απριλίου 2003 *

Στην υπόθεση T-119/02,

Royal Philips Electronics NV, με έδρα το Eindhoven (Κάτω Χώρες), εκπροσωπούμενη από τους E. H. Rijnacker Hordijk και N. G. Cronstedt, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

υποστηριζόμενη από την

De'Longhi SpA, με έδρα το Treviso (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τους M. Merola, I. van Schendel, G. Crichlow και D. P. Domenicucci, δικηγόρους,

παρεμβαίνουσα,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από την V. Superti και τον K. Wiedner, επικουρούμενους από τον J. E. Flynn, δικηγόρο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

υποστηριζόμενης από τη

SEB SA, με έδρα το Écully (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τους D. Voillemot και S. Hautbourg, δικηγόρους,

και από τη

Γαλλική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από τους G. de Bergues και F. Million, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσες,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση, πρώτον, της απόφασης της Επιτροπής SG (2002) D/228078, της 8ης Ιανουαρίου 2002, που εκδόθηκε κατ' εφαρμογήν του άρθρου 6, παράγραφοι 1, στοιχείο β', και 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 4064/89 και του άρθρου 57 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, να μην αντιταχθεί στη συγκέντρωση μεταξύ της SEB και της Moulinex και να την κηρύξει συμβατή με την κοινή αγορά και με τη Συμφωνία για τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο, υπό την

επιφύλαξη της τηρήσεως των προτεινομένων δεσμεύσεων (υπόθεση COMP/M.2621 — SEB/Moulinex) και, δεύτερον, της αποφάσεως της Επιτροπής C (2002) 38, της 8ης Ιανουαρίου 2002, που εκδόθηκε κατ' εφαρμογήν του άρθρου 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 4064/89, η οποία παραπέμπει εν μέρει την εξέταση της συγκεντρώσεως αυτής στις γαλλικές αρχές,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Lenaerts, Πρόεδρο, J. Azizi και M. Jaeger, δικαστές,

γραμματέας: J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 9ης Οκτωβρίου 2002,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Εφαρμοστέα κανονιστική ρύθμιση

¹ Σύμφωνα με το άρθρο του 1, ο κανονισμός (ΕΟΚ) 4064/89 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων [ΕΕ

L 395, σ. 1, όπως διορθώθηκε, ΕΕ 1990, L 257, σ. 13, και όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1310/97 του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1997 (ΕΕ L 180, σ. 1), στο εξής: κανονισμός 4064/89] εφαρμόζεται στις πράξεις συγκεντρώσεως κοινοτικών διαστάσεων, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1, παράγραφοι 2 και 3.

- 2 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89, οι πράξεις συγκεντρώσεως κοινοτικών διαστάσεων πρέπει να κοινοποιούνται εκ των προτέρων στην Επιτροπή.

- 3 Εξάλλου, το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89 προβλέπει ότι συγκεντρώσεις δεν μπορούν να γίνουν αν προηγουμένως δεν κοινοποιηθούν και δεν κριθούν συμβατές με την κοινή αγορά. Σύμφωνα πάντως με το άρθρο 7, παράγραφος 4, η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν σχετικής αιτήσεως, να χορηγήσει απαλλαγή από αυτή την υποχρέωση αναβολής της συγκεντρώσεως.

- 4 Σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 4064/89, η Επιτροπή, αν διαπιστώσει ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση, μολονότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά τη συμβατότητά της με την κοινή αγορά, αποφασίζει να μην αντιταχθεί και την κηρύσσει συμβατή προς την κοινή αγορά (στο εξής: στάδιο I του ελέγχου).

- 5 Αν, αντιθέτως, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', διαπιστώσει ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 4064/89 και προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά τη συμβατότητά της με την κοινή αγορά, αποφασίζει να κινήσει τη διαδικασία (στο εξής: στάδιο II του ελέγχου).

6 Το άρθρο 6, παράγραφος 2, του κανονισμού 4064/89 προβλέπει τα εξής:

«Αν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι, κατόπιν των τροποποιήσεων στις οποίες προέβησαν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις, η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση δεν προκαλεί πλέον σοβαρές αμφιβολίες κατά την έννοια της παραγράφου 1, στοιχείο γ', μπορεί να την κηρύξει συμβατή με την κοινή αγορά, σύμφωνα με την παράγραφο 1, στοιχείο β'.

Η Επιτροπή μπορεί να συνοδεύσει την απόφαση που λαμβάνει βάσει της παραγράφου 1, στοιχείο β', με όρους και υποχρεώσεις προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση των συμμετεχουσών επιχειρήσεων προς τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει έναντι της Επιτροπής προκειμένου να καταστήσουν τη συγκέντρωση συμβατή προς την κοινή αγορά.»

7 Σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 447/98 της Επιτροπής, της 1ης Μαρτίου 1998, σχετικά με τις κοινοποιήσεις, τις προθεσμίες και τις ακροάσεις που προβλέπονται στον κανονισμό 4064/89 (ΕΕ L 61, σ. 1), «[ο]ι δεσμεύσεις που προτείνουν στην Επιτροπή οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 2, του κανονισμού [...] 4064/89 και οι οποίες, σύμφωνα με την πρόθεση των μερών, πρόκειται να αποτελέσουν τη βάση για απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο β', του εν λόγω κανονισμού, υποβάλλονται στην Επιτροπή το αργότερο εντός τριών εβδομάδων από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης».

8 Με την ανακοίνωσή της σχετικά με τα διορθωτικά μέτρα που γίνονται αποδεκτά στο πλαίσιο του κανονισμού 4064/89 του Συμβουλίου και του κανονισμού 447/98 της Επιτροπής (ΕΕ 2001, C 68, σ. 3), στο εξής: ανακοίνωση για τα διορθωτικά μέτρα), η Επιτροπή προσδιόρισε τις κατευθυντήριες γραμμές της όσον αφορά την ανάληψη δεσμεύσεων.

- 9 Το άρθρο 21, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89 προβλέπει ότι η Επιτροπή είναι αποκλειστικά αρμόδια για τη λήψη των αποφάσεων που προβλέπει ο εν λόγω κανονισμός. Το άρθρο 21, παράγραφος 2, ορίζει ότι τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν την εθνική νομοθεσία που διέπει τον ανταγωνισμό στις συγκεντρώσεις επιχειρήσεων κοινοτικών διαστάσεων.
- 10 Ωστόσο, το άρθρο 9 του κανονισμού 4064/89 παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να παραπέμψει την εξέταση συγκεντρώσεως κοινοτικών διαστάσεων στα κράτη μέλη. Το άρθρο αυτό προβλέπει, ειδικότερα, τα εξής:

«1. Με απόφαση την οποία κοινοποιεί αμελλητί στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις και για την οποία πληροφορεί τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών, η Επιτροπή μπορεί να παραπέμψει μια περίπτωση κοινοποιούμενης συγκεντρώσεως στις αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους μέλους, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις.

2. Εντός τριών εβδομάδων από την παραλαβή του αντιγράφου της κοινοποίησεως, ένα κράτος μέλος μπορεί να ανακοινώσει στην Επιτροπή, η οποία και ενημερώνει σχετικά τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, ότι:

- α) μια συγκέντρωση υπάρχει κίνδυνος να δημιουργήσει ή να ενισχύσει μια δεσπόζουσα θέση, η οποία συνεπάγεται σημαντική παρεμπόδιση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε μια αγορά στο εσωτερικό αυτού του κράτους μέλους που φέρει όλα τα χαρακτηριστικά μιας διακεκριμένης αγοράς ή
- β) μια συγκέντρωση επηρεάζει τον ανταγωνισμό σε μια αγορά εντός του εν λόγω κράτους μέλους, η οποία φέρει όλα τα χαρακτηριστικά μιας διακεκριμένης αγοράς και δεν αποτελεί μεγάλο μέρος της κοινής αγοράς.

3. Αν η Επιτροπή θεωρήσει ότι, λαμβάνοντας υπόψη την οικεία αγορά αγαθών ή υπηρεσιών και τη γεωγραφική αγορά αναφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 7, η διακεκριμένη αυτή αγορά και η προβαλλόμενη απειλή είναι υπαρκτές:

- α) είτε χειρίζεται η ίδια την υπόθεση προκειμένου να διατηρήσει ή να επαναφέρει τον ουσιαστικό ανταγωνισμό στη σχετική αγορά,
- β) είτε παραπέμπει την υπόθεση εν όλω ή εν μέρει στην αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους προκειμένου να εφαρμοστεί η εθνική νομοθεσία περί ανταγωνισμού του εν λόγω κράτους.

Αν, αντιθέτως, η Επιτροπή κρίνει ότι η διακεκριμένη αυτή αγορά και η προβαλλόμενη απειλή δεν υφίστανται, λαμβάνει σχετική απόφαση την οποία απευθύνει προς το οικείο κράτος μέλος.

Οσάκις ένα κράτος μέλος πληροφορεί την Επιτροπή ότι μια συγκέντρωση επηρεάζει, εντός του εδάφους του, μια διακεκριμένη αγορά, η οποία δεν αποτελεί μεγάλο μέρος της κοινής αγοράς, η Επιτροπή παραπέμπει, εν όλω ή εν μέρει, την υπόθεση που αναφέρεται στην εν λόγω διακεκριμένη αγορά, εάν θεωρεί ότι η αγορά αυτή επηρεάζεται.

[...]

6. Η δημοσίευση των εκθέσεων ή η αναγγελία των συμπερασμάτων της εξέτασης της σχετικής πράξης από τις αρμόδιες αρχές του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους πραγματοποιούνται το αργότερο τέσσερις μήνες μετά την παραπομπή εκ μέρους της Επιτροπής.

7. Η γεωγραφική αγορά αναφοράς συνίσταται σε μια περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις παρεμβαίνουν στην προσφορά και τη ζήτηση αγαθών και υπηρεσιών, στην οποία οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από τις γειτονικές περιοχές, ιδίως λόγω υφισταμένων συνθηκών ανταγωνισμού αισθητά διαφορετικών από τις συνθήκες που επικρατούν στις περιοχές αυτές. Κατά την εκτίμηση αυτή, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, η φύση και τα χαρακτηριστικά των σχετικών αγαθών και υπηρεσιών, η ύπαρξη εμποδίων εισόδου στην αγορά, οι προτιμήσεις των καταναλωτών, καθώς και η ύπαρξη, μεταξύ της εξεταζόμενης περιοχής και των γειτονικών περιοχών, μεγάλων διαφορών στα μερίδια που κατέχουν οι επιχειρήσεις στην αγορά ή αξιοσημείωτων διαφορών στις τιμές.

8. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, το οικείο κράτος μέλος μπορεί να λαμβάνει μόνον τα μέτρα που είναι απολύτως αναγκαία για τη διατήρηση ή την επαναφορά του ουσιαστικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά.

9. Σύμφωνα με τις κατάλληλες διατάξεις της Συνθήκης, κάθε κράτος μέλος μπορεί να [ασκήσει] προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου και να ζητήσει, ιδίως, την εφαρμογή του άρθρου 186, προκειμένου να επιτύχει την εφαρμογή της εθνικής του νομοθεσίας περί ανταγωνισμού.

[...]»

Πραγματικά περιστατικά

1. Συμμετέχουσες επιχειρήσεις

- 11 Με την παρούσα προσφυγή, η Royal Philips Electronics NV (στο εξής: Philips ή προσφεύγουσα) ζητεί την ακύρωση, πρώτον, της απόφασής με την οποία η Επι-

τροπή ενέκρινε, υπό ορισμένες επιφυλάξεις, τη συγκέντρωση μεταξύ SEB και Moulinex [απόφαση της Επιτροπής SG (2002) D/228078, της 8ης Ιανουαρίου 2002] και, δεύτερον, της απόφασως της Επιτροπής περί εν μέρει παραπομπής του ελέγχου της εν λόγω συγκεντρώσεως στις γαλλικές αρχές [απόφαση της Επιτροπής C (2002) 38, της 8ης Ιανουαρίου 2002].

- 12 Η προσφεύγουσα είναι ολλανδική εταιρία, η οποία δραστηριοποιείται, μεταξύ άλλων, στον τομέα του σχεδιασμού, της κατασκευής και της διαθέσεως στο εμπόριο μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως. Οι εν λόγω συσκευές της διατίθενται στο εμπόριο στην Ευρώπη με το σήμα Philips.
- 13 Η SEB είναι γαλλική εταιρία, η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα της επινοήσεως, κατασκευής και διαθέσεως στο εμπόριο σε διεθνές επίπεδο μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως. Η SEB διαθέτει στο εμπόριο τα προϊόντα της υπό δύο διεθνή σήματα (Tefal και Rowenta) και τέσσερα τοπικά σήματα (Calor και SEB στη Γαλλία και το Βέλγιο, Arno στη Βραζιλία και στις χώρες του Mercosur και Samurai στις χώρες του Συμφώνου των Άνδεων).
- 14 Η Moulinex είναι γαλλική εταιρία που δραστηριοποιείται στον τομέα της επινοήσεως, κατασκευής και διαθέσεως στο διεθνές εμπόριο μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως. Η Moulinex διαθέτει στο εμπόριο τα προϊόντα της υπό δύο διεθνή σήματα (Moulinex και Krups) και ένα τοπικό σήμα (Swan στο Ηνωμένο Βασίλειο).

2. Διαδικασία σε εθνικό επίπεδο

- 15 Στις 7 Σεπτεμβρίου 2001 το Tribunal de commerce de Nanterre της Γαλλίας κίνησε διαδικασία δικαστικής εξυγιάνσεως κατά της Moulinex. Σύμφωνα με τη γαλλική νομοθεσία, δικαστικοί εκκαθαριστές ορισθέντες από το Tribunal de commerce

έπρεπε να εξακριβώσουν αν η υπό δικαστική εξυγίανση επιχείρηση μπορούσε να εξακολουθήσει τις δραστηριότητές της, αν έπρεπε να πωληθεί σε τρίτους ή να τεθεί υπό εκκαθάριση. Εν προκειμένω, δεδομένου ότι κατέστη ανέφικτο για τη Moulinex να εξακολουθήσει τις δραστηριότητές της, οι εκκαθαριστές αναζήτησαν αγοραστή για το σύνολο ή μέρος των δραστηριοτήτων της Moulinex.

16 Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής, η SEB εκδήλωσε ενδιαφέρον για την ανάληψη ορισμένων δραστηριοτήτων της Moulinex όσον αφορά τον τομέα «μικρές ηλεκτρικές συσκευές οικιακής χρήσεως» και συγκεκριμένα:

- όλα τα δικαιώματα σχετικά με την εκμετάλλευση των εμπορικών σημάτων Moulinex, Krups και Swan, ανεξαρτήτως των προϊόντων τα οποία αφορούν,
- μέρος του μηχανισμού παραγωγής (οκτώ βιομηχανικές εγκαταστάσεις επί συνόλου δεκαοκτώ βιομηχανικών εγκαταστάσεων και ορισμένα μηχανήματα ευρισκόμενα σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις μη μεταβιβαζόμενες) που παρέχει τη δυνατότητα παραγωγής ορισμένων τουλάχιστον τύπων προϊόντων της, πλην των ηλεκτρικών σκουπών και των φούρνων μικροκυμάτων,
- ορισμένες εταιρίες εμπορίας των προϊόντων, και, συγκεκριμένα, για την Ευρώπη, μόνο τη γερμανική και την ισπανική εταιρία.

17 Με έγγραφα απευθυνόμενα προς τους εκκαθαριστές και στον πρόεδρο του Tribunal de commerce στις 20 Σεπτεμβρίου 2001 και στις 3 Οκτωβρίου 2001, αντιστοίχως, η προσφεύγουσα πρότεινε την εξαγορά της Moulinex, ήτοι την ανάληψη όλων των δραστηριοτήτων της υπό το σήμα Krups. Όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, οι εκκαθαριστές ουδέποτε έλαβαν υπόψη τις προτάσεις της. Εν πάση περιπτώσει, η Philips δεν έλαβε ποτέ επίσημη απάντηση στις προτάσεις της.

- 18 Με απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2001, το Tribunal de commerce δέχθηκε το σχέδιο εξαγοράς που πρότεινε η SEB.

3. Η ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία

- 19 Κατόπιν αιτήσεως της SEB, η Επιτροπή επέτρεψε παρέκκλιση από τον κανόνα περί αναβολής της συγκεντρώσεως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7, παράγραφος 4, του κανονισμού 4064/89. Η αιτιολογία της αποφάσεως της Επιτροπής στηρίχθηκε κυρίως στο γεγονός ότι οι δικαστικοί εκκαθαριστές είχαν απαιτήσει να είναι άνευ αιρέσεων οι προσφορές εξαγοράς. Η εν λόγω παρέκκλιση που επέτρεψε η Επιτροπή περιοριζόταν στη διαχείριση των προς εξαγορά στοιχείων ενεργητικού.
- 20 Στις 13 Νοεμβρίου 2001 κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή, βάσει του άρθρου 4 του κανονισμού 4064/89, το σχέδιο μερικής εξαγοράς από τη SEB ορισμένων στοιχείων ενεργητικού της Moulinex.
- 21 Στις 21 Νοεμβρίου 2001 η Επιτροπή δημοσίευσε την προβλεπόμενη από το άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89 γνωμοδότηση στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*. Με το σημείο 4 της εν λόγω γνωμοδοτήσεως, η Επιτροπή κάλεσε «τους ενδιαφερόμενους τρίτους να της διαβιβάσουν τις ενδεχόμενες παρατηρήσεις τους επί του σχεδίου συγκεντρώσεως».
- 22 Στις 16 Νοεμβρίου 2001 η Επιτροπή απηύθυνε στην προσφεύγουσα αίτηση παροχής πληροφοριών βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού 4064/89. Η Philips απάντησε στην αίτηση της Επιτροπής στις 26 Νοεμβρίου 2001.

- 23 Η προσφεύγουσα ανέθεσε, επιπλέον, στη NERA να εκτιμήσει τα αποτελέσματα της σχεδιαζόμενης πράξεως από πλευράς ανταγωνισμού. Η από 4 Δεκεμβρίου 2001 καταρτισθείσα έκθεση υποβλήθηκε από τη Philips στην Επιτροπή στο πλαίσιο της έρευνας της Επιτροπής.
- 24 Στις 5 Δεκεμβρίου 2001 τα συμβαλλόμενα στην πράξη συγκεντρώσεως μέρη πρότειναν στην Επιτροπή την ανάληψη δεσμεύσεων.
- 25 Η προσφεύγουσα αντάλλαξε απόψεις με την Επιτροπή στις 6 Δεκεμβρίου 2001.
- 26 Στις 7 Δεκεμβρίου 2001 οι αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές υπέβαλαν, βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 4064/89, αίτηση μερικής παραπομπής του ελέγχου της συγκεντρώσεως προκειμένου για τα αποτελέσματα της συγκεντρώσεως όσον αφορά τον ανταγωνισμό στη Γαλλία, σε ορισμένες αγορές πωλήσεως μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως.
- 27 Η προσφεύγουσα προσκόμισε στην Επιτροπή στις 10 και 19 Δεκεμβρίου 2001 πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία και πληροφορίες.
- 28 Προς απάντηση στις επικρίσεις που απηύθυνε η Επιτροπή, τα συμβαλλόμενα στην πράξη συγκεντρώσεως μέρη τροποποίησαν τις αρχικές δεσμεύσεις τους στις 18 Δεκεμβρίου 2001.
- 29 Με δεύτερη αίτηση παροχής πληροφοριών υποβληθείσα βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού 4064/89 στις 19 Δεκεμβρίου 2001, η Επιτροπή ζήτησε από τη Philips να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της επί των τροποποιήσεων των προταθεισών δεσμεύσεων. Με την από 21 Δεκεμβρίου 2001 απάντησή της, η Philips υπέβαλε στην

Επιτροπή τις παρατηρήσεις της επί των προταθέντων διορθωτικών μέτρων. Με την εν λόγω απάντησή της, η Philips διευκρίνισε τους λόγους για τους οποίους έκρινε τα μέτρα αυτά ανεπαρκή. Ζήτησε, εξάλλου, από την Επιτροπή να απορρίψει την υποβληθείσα βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 4064/89 αίτηση των γαλλικών αρχών.

- 30 Κατόπιν της υποβολής παρατηρήσεων εκ μέρους των ενδιαφερόμενων τρίτων, τα συμβαλλόμενα στην πράξη συγκεντρώσεως μέρη τροποποίησαν εκ νέου τις δεσμεύσεις τους.
- 31 Στις 8 Ιανουαρίου 2002 η Επιτροπή ενέκρινε, υπό ορισμένες επιφυλάξεις, την πράξη συγκεντρώσεως μεταξύ της SEB και της Moulinex, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 6, παράγραφοι 1, στοιχείο β', και 2, του κανονισμού 4064/89 και του άρθρου 57 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) (στο εξής: εγκριτική απόφαση). Η απόφαση αυτή δεν αφορά, ωστόσο, τη γαλλική αγορά, στο μέτρο που η Επιτροπή δέχθηκε, με έτερη απόφαση της 8ης Ιανουαρίου 2002 (στο εξής: απόφαση περί παραπομπής), την αίτηση των γαλλικών αρχών περί μερικής παραπομπής του ελέγχου της συγκεντρώσεως.
- 32 Η εγκριτική απόφαση κοινοποιήθηκε στη Philips στις 7 Φεβρουαρίου 2002. Η απόφαση περί παραπομπής ούτε δημοσιεύθηκε ούτε κοινοποιήθηκε στη Philips.

Εγκριτική απόφαση

1. Σχετικές αγορές προϊόντων

- 33 Σύμφωνα με τη 16η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως, ο οικονομικός τομέας τον οποίο αφορά η συγκέντρωση είναι ο τομέας πωλήσεως μικρών ηλε-

κτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως, ο οποίος υποδιαιρείται σε δεκατρείς κατηγορίες προϊόντων: φριτέζες, φουρνάκια, φρυγανιέρες, συσκευές για σάντουιτς και βιάφλες, συσκευές για ανεπίσημα γεύματα («πιεράντ», «γουόκπαρτι», «ρακλέτ», «φοντί» κ.λπ.), ηλεκτρικές συσκευές μπάρμπεκιου και ψηστιέρες εσωτερικού χώρου, χύτρες ρυζιού και ατμομάγειρες, ηλεκτρικές καφετιέρες για καφέ φίλτρου, βραστήρες, μηχανές παρασκευής καφέ εσπρέσο, μίξερ και πολυμίξερ, σίδερα σιδερώματος, συσκευές προσωπικής περιποίησης (συσκευές υγείας και ομορφιάς). Οι ένδεκα πρώτες κατηγορίες προϊόντων ονομάζονται κοινώς προϊόντα της κατηγορίας «κουζίνα».

- 34 Κατά την Επιτροπή, κάθε κατηγορία μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως μπορεί να αποτελέσει διακεκριμένη αγορά προϊόντων, με εξαίρεση τα πολυμίξερ, τα σίδερα και ατμοσίδερα καθώς και τις συσκευές προσωπικής περιποίησης. Αντιθέτως, η Επιτροπή φρονεί ότι το ζήτημα αν οι εν λόγω κατηγορίες προϊόντων πρέπει να υποδιαιρούνται σε μικρότερες κατηγορίες δεν χρήζει οπωσδήποτε άμεσης απαντήσεως, διότι, ανεξαρτήτως του ορισμού που δίδεται στις κατηγορίες αυτές, τα αποτελέσματα της σχετικής με τον ανταγωνισμό αναλύσεως συμπίπτουν (25η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως).
- 35 Τα συμπεράσματα της Επιτροπής στηρίζονται κυρίως σε ανάλυση της δυνατότητας υποκαταστάσεως, όσον αφορά τη ζήτηση, δεδομένου ότι κάθε κατηγορία επιτελεί ειδική λειτουργία και προορίζεται τελικώς για διακεκριμένη χρήση.
- 36 Εξάλλου, η Επιτροπή δεν δέχεται τη δυνατότητα υποκαταστάσεως, όσον αφορά την προσφορά. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, ακόμη και αν υποθεθεί ότι όλοι οι κατασκευαστές δύνανται να κατασκευάσουν όλα τα είδη μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως, τα έξοδα και ο χρόνος που απαιτούνται για την είσοδο σε νέα αγορά προϊόντων μπορούν να είναι σημαντικά.

2. Σχετικές γεωγραφικές αγορές

- 37 Κατά την Επιτροπή, ο «ορισμός σε εθνικό επίπεδο των σχετικών γεωγραφικών αγορών πρέπει να θεωρείται ο ακριβέστερος κατά το πέρας του πρώτου σταδίου του ελέγχου» (30ή αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως).

3. Σπουδαιότητα των εμπορικών σημάτων

- 38 Η Επιτροπή τονίζει ότι το σήμα είναι ένας από τους κύριους παράγοντες επιλογής για τους τελικούς καταναλωτές και, επομένως, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία του ανταγωνισμού μεταξύ παραγωγών μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως (36η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως).

- 39 Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η SEB και η Moulinex επενδύουν σημαντικά ποσά για τη διατήρηση της καλής φήμης των σημάτων τους (38η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως). Η Επιτροπή τονίζει επίσης ότι οι προσφορές που υποβλήθηκαν κατά την πώληση της Moulinex αφορούσαν σχεδόν αποκλειστικώς τα σήματα του ομίλου αυτού και όχι τις μονάδες παραγωγής (39η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως).

4. Ανάλυση του ανταγωνισμού

- 40 Όσον αφορά τα αποτελέσματα της επίδικης πράξεως από πλευράς ανταγωνισμού, η Επιτροπή απορρίπτει καταρχάς το επιχείρημα ότι τα αποτελέσματα της συγκεντρώσεως δεν διαφέρουν από τα αποτελέσματα της ανταγωνιστικής καταστάσεως που προκάλεσε η εγκαθάρηση του ομίλου Moulinex. Η Επιτροπή εκθέτει σχετικώς τα εξής:

«Στο πρώτο στάδιο της έρευνας, το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό, διότι ορισμένες επιχειρήσεις, ήδη τον χρόνο κατά τον οποίο ο όμιλος Moulinex τέθηκε υπό δικαστική εξουγίαση, είχαν εκδηλώσει το ενδιαφέρον τους για την εξαγορά των σημάτων που κατείχε ο όμιλος. Επιπλέον, δεν αποκλείεται το ενδεχόμενο ότι ορισμένα εργαλεία ή βιομηχανικές ιδιοκτησίες εξαγοράστηκαν από τρίτους πλην της SEB. Δεδομένης της σπουδαιότητας του σήματος στις επίδικες αγορές, οι εν λόγω τρίτοι αγοραστές ήταν πιθανότατα σε θέση να επαναφέρουν εν όλω ή εν μέρει την ανταγωνιστικότητα της Moulinex.» (41η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως).

41 Στην ανάλυσή της, η Επιτροπή καταλήγει ότι η κοινοποιηθείσα πράξη εγείρει σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά τη συμβατότητά της με την κοινή αγορά ως προς ορισμένες αγορές σχετικές με την κατηγορία προϊόντων κουζίνας (44η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως). Όσον αφορά τις γεωγραφικές αγορές που εξετάζονται στην εγκριτική απόφαση, η Επιτροπή επισημαίνει, κατ' ουσίαν, ότι:

- στην Πορτογαλία, στην Ελλάδα, στο Βέλγιο και στις Κάτω Χώρες, όπου, πριν από τη συγκέντρωση, η SEB και η Moulinex κατείχαν ήδη πολύ σημαντικές θέσεις στον τομέα των μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως, η θέση τους ενισχύεται από τη συμμετοχή της έτερης επιχειρήσεως και η συναλλαγή συνεπάγεται συχνά σημαντικούς συνδυασμούς μεριδίων αγοράς σε πολλές από τις κατηγορίες των οικείων προϊόντων. Κατά την Επιτροπή, η ισχύς του συνδυασμού των δύο επιχειρήσεων θα αυξηθεί από την ύπαρξη ενιαίου χαρτοφυλακίου σημάτων, ενώ επιχειρήσεις όπως η Philips, η Braun ή η Taurus διαθέτουν μόνον ένα σήμα (43η, 45η, 46η και 47η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως),
- στη Γερμανία, στην Αυστρία, στη Δανία, στη Σουηδία και στη Νορβηγία, η συναλλαγή μεταβάλλει ουσιωδώς τους όρους ανταγωνισμού σε ορισμένες αγορές προϊόντων (43η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως),

— τέλος, στα λοιπά κράτη μέλη, η μεταβολή των όρων ανταγωνισμού που επιφέρει η συναλλαγή είναι επουσιώδης (43η αιτιολογική σκέψη της εγχειριστικής αποφάσεως).

⁴² Κατά την Επιτροπή, η κοινοποιηθείσα συναλλαγή εγείρει, συνεπώς, σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά τη συμβατότητά της με την κοινή αγορά στις ακόλουθες αγορές:

— Γερμανία: φριτέζες και ψησιέρες-μπάρμπεκιου,

— Αυστρία: φριτέζες και συσκευές για ανεπίσημα γεύματα,

— Βέλγιο: πολυμίξερ, μηχανές παρασκευής καφέ εσπρέσο, βραστήρες, φρυγανιέρες, συσκευές για ανεπίσημα γεύματα, ψησιέρες-μπάρμπεκιου, σίδερα και πρεσοσίδερα,

— Δανία: φριτέζες και επιτραπέζιοι φούρνοι,

— Ελλάδα: φριτέζες, βραστήρες, συσκευές για σάντουιτς και βιάφλες, μηχανές παρασκευής καφέ εσπρέσο και πολυμίξερ,

— Νορβηγία: φριτέζες και επιτραπέζιοι φούρνοι,

- Κάτω Χώρες: φριτέζες, μηχανές παρασκευής καφέ εσπρέσο, φουρνάκια, συσκευές για ανεπίσημα γεύματα, ψησιέρες-μπάρμπεκιου, σίδερα και πρεσο-σίδερα,
- Πορτογαλία: φριτέζες, τοστιέρες, καφετιέρες, μηχανές παρασκευής καφέ εσπρέσο, βραστήρες, φουρνάκια, συσκευές για σάντουιτς και βιάφλες, συσκευές για ανεπίσημα γεύματα, ψησιέρες-μπάρμπεκιου και πολυμίξερ,
- Σουηδία: φριτέζες.

43 Αντιθέτως, η Επιτροπή κατέληξε ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση δεν εγείρει σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά τις αγορές ειδών προσωπικής περιποίησης, στις οποίες, ανεξαρτήτως της χώρας περί της οποίας πρόκειται (εξαιρουμένης της Γαλλίας) ή του ορισμού που δόθηκε στην αγορά προϊόντων, το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των συμβαλλομένων στη συγκέντρωση είναι κατώτερο του 20 % (44η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής απόφασης).

5. Δεσμεύσεις των συμβαλλομένων στη συγκέντρωση μερών

44 Κατόπιν των δεσμεύσεων που πρότειναν τα συμβαλλόμενα στη συγκέντρωση μέρη, η Επιτροπή κατέληξε πάντως ότι οι σοβαρές αμφιβολίες περί της συμβατότητας της συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά μπορούσαν να αρθούν, καθόσον οι εν λόγω δεσμεύσεις αποτελούν άμεση και ευθεία απάντηση στα προβλήματα ανταγωνισμού που εντοπίζονται στην απόφαση όσον αφορά τις αγορές πλην αυτών της Γαλλίας.

45 Αρχικώς, οι δεσμεύσεις που πρότειναν τα συμβαλλόμενα στη συγκέντρωση μέρη στις 5 Δεκεμβρίου 2001 αφορούσαν την απόσυρση σε ολόκληρο τον ΕΟΧ, για περίοδο

δύο ετών, όλων των προϊόντων της εταιρίας Moulinex στις ακόλουθες κατηγορίες: φριτέζες, επιτραπέζιοι φούρνοι, συσκευές για ανεπίσημα γεύματα, ψηστιέρες-μπάρμπεκιοι, σίδερα σιδερώματος και πρεσοσίδερα. Εντούτοις, κατά την άποψη της Επιτροπής, οι αρχικές αυτές δεσμεύσεις δεν επέτρεψαν την αντικατάσταση του ομίλου Moulinex με άλλη επιχείρηση και δεν αφορούσαν το σύνολο των αγορών στις οποίες η συναλλαγή μπορούσε να εγείρει σοβαρές αμφιβολίες (135η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής απόφασης).

46 Κατά συνέπεια, στις 18 Δεκεμβρίου 2001 τα συμβαλλόμενα μέρη «βελτίωσαν την πρότασή τους προκειμένου να καταστήσουν αποτελεσματικότερη την εφαρμογή της» (135η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής απόφασης). Η νέα αυτή πρόταση προέβλεπε τη χορήγηση αδειάς αποκλειστικής χρήσεως στη Moulinex για περίοδο τριών ετών (συνοδευόμενη από δέσμευση περί μη εισόδου στην αγορά με το σήμα Moulinex για πρόσθετη χρονική περίοδο) για όλες τις κατηγορίες προϊόντων στο Βέλγιο, στην Ελλάδα, στις Κάτω Χώρες και στην Πορτογαλία και για τις φριτέζες στη Γερμανία, στην Αυστρία, στη Δανία, στη Νορβηγία και στη Σουηδία. Στους δικαιούχους της αδειάς αυτής επρόκειτο να επιβληθεί υποχρέωση εφοδιασμού προκειμένου για φρυγανιέρες, καφετιέρες, βραστήρες και πολυμίξερ.

47 Ωστόσο, οι τρίτοι που ερωτήθηκαν σχετικά διατύπωσαν επικρίσεις όσον αφορά ιδίως τη διάρκεια ισχύος της αδειάς και την περίοδο απαγορεύσεως της εισόδου στην αγορά, την υποχρέωση εφοδιασμού, τη μη άρση των συνεπειών της κοινοποιηθείσας συναλλαγής στον ανταγωνισμό για ορισμένες αγορές, την έλλειψη αρκετά σημαντικών διαστάσεων για να δικαιολογηθεί από οικονομικής απόψεως η είσοδος νέας επιχειρήσεως στις οικείες αγορές, καθώς και την έλλειψη ουσιαστικού ελέγχου του κατόχου αδειάς εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex στο πλαίσιο των διορθωτικών μέτρων που αφορούν ειδικώς τις φριτέζες, λαμβανομένου υπόψη ότι η SEB εξακολούθησε να χρησιμοποιεί το σήμα αυτό για τα λοιπά προϊόντα (136η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής απόφασης).

48 Επομένως, σύμφωνα με την εγκριτική απόφαση, η SEB «τελειοποίησε» τις δεσμεύσεις της επεκτείνοντας την άδεια εκμεταλλεύσεως σήματος στο σύνολο των προϊόντων μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως για τη Γερμανία, την Αυστρία, τη Δανία, τη Νορβηγία και τη Σουηδία. Η SEB προσάρμοσε έτσι τη δέσμευση για τις πέντε αυτές χώρες στη δέσμευση που είχε ήδη προταθεί για το Βέλγιο, την Ελλάδα, τις Κάτω Χώρες και την Πορτογαλία. Η SEB παράτεινε επίσης τη διάρκεια ισχύος της αδειάς στα πέντε έτη (και στα τρία έτη για την απαγόρευση εισόδου) και κατάργησε την υποχρέωση εφοδιασμού που υπέχει ο κάτοχος αδειάς (137η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής απόφασης).

49 Με την 146η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως, οι δεσμεύσεις που δέχθηκε η Επιτροπή για καθεμία από τις εννέα οικείες χώρες (Βέλγιο, Ελλάδα, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία, Γερμανία, Αυστρία, Δανία, Σουηδία και Νορβηγία) συνοψίζονται στα εξής:

- «α) στη δέσμευση σχετικά με τη χορήγηση αποκλειστικής αδειάς εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex για πέντε έτη όσον αφορά την πώληση ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως δεκατριών κατηγοριών προϊόντων περιλαμβανομένων στην εν λόγω απόφαση, όπως ορίζει το σημείο 1, στοιχείο α', των δεσμεύσεων που παρατίθενται στο παράρτημα της εν λόγω αποφάσεως·
- β) στη δέσμευση σχετικά με την απαγόρευση διαθέσεως στο εμπόριο στις επίμαχες χώρες των προϊόντων που φέρουν το σήμα Moulinex κατά τη διάρκεια ισχύος της συμβάσεως χορηγήσεως αδειάς εκμεταλλεύσεως και για τρία έτη από την παύση της ισχύος της, όπως προβλέπει το σημείο 1, στοιχείο γ'·
- γ) στη δέσμευση σχετικά με την απαγόρευση διαθέσεως στο εμπόριο στις επίμαχες χώρες τύπων προϊόντων που φέρουν άλλο σήμα πλην του σήματος Moulinex, στα εδάφη για τα οποία ο/οι κάτοχος/οι αδειάς εκμεταλλεύσεως πρόκειται να συνάψει/ουν σύμβαση εφοδιασμού ή σύμβαση βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως προβλέπει το σημείο 1, στοιχείο ε'·
- δ) στη δέσμευση σχετικά με τη σύναψη με κάθε κάτοχο αδειάς που υποβάλλει σχετική αίτηση συμβάσεως εφοδιασμού (σε τιμή πωλήσεως αντιστοιχούσα στη βιομηχανική τιμή αποκτήσεως προσαυξημένη με τα γενικά έξοδα παραγωγής και παραδόσεως των προϊόντων στον κάτοχο αδειάς) και/ή αίτηση συμβάσεως χορηγήσεως αδειάς βιομηχανικής ιδιοκτησίας για το σύνολο των επίμαχων προϊόντων πλην των πολυμίξερ στη Γερμανία, όπως προβλέπει το σημείο 1, στοιχείο δ', των δεσμεύσεων·

ε) στη δέσμευση εφαρμογής της γενικής πολιτικής αναπτύξεως νέων τύπων προϊόντων και διατηρήσεως στο αθέραιο της οικονομικής αξίας και της ανταγωνιστικότητας του σήματος Moulinex σε καθένα από τα εννέα οικεία κράτη μέχρι τη σύναψη συμβάσεων χορηγήσεως αδείας, όπως προβλέπει το σημείο 1, στοιχείο η', των δεσμεύσεων.»

50 Οι λεπτομέρειες των δεσμεύσεων που πρότεινε η SEB περιλαμβάνονται στο παράρτημα της εγκριτικής αποφάσεως.

51 Το τμήμα 2, στοιχείο ζ', του παραρτήματος προβλέπει τα εξής:

«Αν η έγκριση της παρούσας πράξεως από έτερη αρμόδια σε θέματα ανταγωνισμού αρχή υπέκειτο σε δεσμεύσεις που είτε έρχονται σε αντίθεση με τις παρούσες δεσμεύσεις είτε οδηγούν σε κατάσταση βάνουσα πέραν του αναγκαίου για την αποκατάσταση του ουσιαστικού ανταγωνισμού σε καθμία από τις σχετικές αγορές, ο όμιλος SEB θα μπορούσε να ζητήσει από την Επιτροπή να αναθεωρήσει τις παρούσες δεσμεύσεις προς άρση των αντιφάσεων ή προς περιορισμό εν μέρει ή εν όλω των περιλαμβομένων στις παρούσες δεσμεύσεις όρων και υποχρεώσεων που βαρύνουν τη SEB και που δεν είναι πια αναγκαίοι.»

Απόφαση περί παραπομπής

52 Με έγγραφο της 7ης Δεκεμβρίου 2001, οι γαλλικές αρχές ζήτησαν από την Επιτροπή την παραπομπή της επίμαχης συγκεντρώσεως όσον αφορά την ανάλυση των αποτελεσμάτων της συγκεντρώσεως στις γαλλικές αγορές των ακόλουθων συσκευών: φριτέζες, φρυγανιέρες, ηλεκτρικές καφετιέρες, μηχανές παρασκευής καφέ εσπρέσο,

βραστήρες, φούρνοι, συσκευές για βιάφλες, συσκευές για ανεπίσημα γεύματα, ψησιέρες-μπάρμπεκιου, χύτρες, πολυμίξερ και πρεσοσίδερα.

- 53 Η εν λόγω αίτηση στηρίζεται στο άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 4064/89, καθόσον οι γαλλικές αρχές κρίνουν ότι, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, η επίμαχη συγκέντρωση «υπάρχει κίνδυνος να δημιουργήσει ή να ενισχύσει μια δεσπόζουσα θέση, η οποία συνεπάγεται σημαντική παρεμπόδιση του ουσιαστικού ανταγωνισμού σε μια αγορά στο εσωτερικό αυτού του κράτους μέλους που φέρει όλα τα χαρακτηριστικά μιας διακεκριμένης αγοράς».
- 54 Στις 8 Ιανουαρίου 2002 η Επιτροπή δέχθηκε την αίτηση παραπομπής που υπέβαλαν οι γαλλικές αρχές και εξέδωσε την απόφαση περί παραπομπής.
- 55 Με τις 11η έως 22η αιτιολογικές σκέψεις της αποφάσεως περί παραπομπής, η Επιτροπή διαπιστώνει καταρχάς ότι κάθε κατηγορία μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως αποτελεί διακεκριμένη αγορά προϊόντων και ότι οι γεωγραφικές αγορές μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως αποτελούν αγορές εθνικών διαστάσεων.
- 56 Ακολούθως, σύμφωνα με την ανάλυση που πραγματοποιείται μεταξύ 23ης και 41ης αιτιολογικής σκέψεως, η Επιτροπή καταλήγει ότι «εκ πρώτης όψεως, η επίμαχη πράξη ενέχει κίνδυνο να δημιουργήσει δεσπόζουσα θέση, η οποία συνεπάγεται σημαντική παρεμπόδιση του ουσιαστικού ανταγωνισμού στις αγορές πωλήσεως μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως στη Γαλλία». Η απόφαση περί παραπομπής αναφέρει, συναφώς, ότι, στις σχετικές αγορές στη Γαλλία, αφενός, η νέα μονάδα θα έχει ασύγκριτες διαστάσεις (29η, 30ή, 31η και 32η αιτιολογική σκέψη), ασύγκριτες κατηγορίες προϊόντων (33η, 34η και 35η αιτιολογική σκέψη) και ασύγκριτο χαρτοφυλάκιο σημάτων (36η, 37η και 38η αιτιολογική σκέψη) και, αφετέρου, ο σημερινός και δυνητικός ανταγωνισμός δεν αρκεί (39η, 40ή και 41η αιτιολογική σκέψη).

57 Στη βάση αυτή, η Επιτροπή θεωρεί ότι η αίτηση των γαλλικών αρχών στηρίζεται επί των διατάξεων του άρθρου 9, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89 και συνάδει προς αυτές.

58 Σύμφωνα με το διατακτικό της αποφάσεως περί παραπομπής, η Επιτροπή διαπιστώνει τα εξής:

«Η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση, η οποία συνίσταται στο σχέδιο αποκτήσεως από τη SEB ορισμένων δραστηριοτήτων της Moulínex, παραπέμπεται, με την παρούσα απόφαση και βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 3, του κανονισμού [...] 4064/89 της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, στις αρμόδιες αρχές της Γαλλικής Δημοκρατίας, όσον αφορά τις γαλλικές αγορές μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως, προκειμένου να εφαρμοστεί η εθνική νομοθεσία.»

59 Στις 8 Ιουλίου 2002 ο Γάλλος υπουργός οικονομικών ενέκρινε την πραγματοποίηση της συγκεντρώσεως χωρίς διορθωτικά μέτρα βάσει της «θεωρίας της προβληματικής επιχειρήσεως».

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

60 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 17 Απριλίου 2002, η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή.

61 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε αυθημερόν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, η προσφεύγουσα ζήτησε να εκδικαστεί η υπόθεση κατά την ταχεία διαδικασία

του άρθρου 76α του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου. Στις 2 Ιουλίου 2002 το Πρωτοδικείο δέχθηκε την αίτηση αυτή.

- 62 Στις 24 Ιουνίου 2002 η Επιτροπή προέβαλε ένσταση απαραδέκτου κατ' εφαρμογήν του άρθρου 114 του Κανονισμού Διαδικασίας, στο μέτρο που η προσφυγή βάλλει κατά της αποφάσεως περί παραπομπής. Στις 28 Ιουνίου 2002 η προσφεύγουσα απάντησε σε γραπτή ερώτηση του Πρωτοδικείου, με την οποία είχε κληθεί να θεμελιώσει το παραδεκτό της προσφυγής της επί του σημείου αυτού. Στις 15 Ιουλίου 2002 η προσφεύγουσα υπέβαλε τις γραπτές παρατηρήσεις της επί της προβληθείσας από την Επιτροπή ενστάσεως απαραδέκτου.
- 63 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 19 Ιουλίου 2002 και στις 27 Αυγούστου 2002, αντιστοίχως, η SEB και η Γαλλική Δημοκρατία ζήτησαν να παρέμβουν υπέρ της Επιτροπής. Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 8 Αυγούστου 2002, η De'Longhi ζήτησε να παρέμβει υπέρ της προσφεύγουσας. Οι αιτήσεις αυτές έγιναν δεκτές με την από 19 Σεπτεμβρίου 2002 διάταξη του προέδρου του τρίτου τμήματος. Κατόπιν σχετικών αιτήσεων που υπέβαλαν οι SEB και η De'Longhi, επετράπη στη μεν πρώτη να υποβάλει υπόμνημα παρεμβάσεως, στη δε δεύτερη να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα που παρατίθενται στην αίτηση παρεμβάσεως.
- 64 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε να κινήσει την προφορική διαδικασία και κάλεσε τους διαδίκους, στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας, να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα και να απαντήσουν σε γραπτές ερωτήσεις. Οι διάδικοι ανταποκρίθηκαν στο αίτημα αυτό εντός των ταχθεισών προθεσμιών.
- 65 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 9ης Οκτωβρίου 2002.

Αιτήματα των διαδίκων

- 66 Η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από την De'Longhi, ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει την εγκριτική απόφαση και να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα,
  - να ακυρώσει την απόφαση περί παραπομπής και να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 67 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη SEB και τη Γαλλική Δημοκρατία, ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει την προσφυγή,
  - να καταδικάσει τη Philips στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- 68 Δεδομένου ότι, με την παρούσα προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητεί την ακύρωση τόσο της εγκριτικής αποφάσεως όσο και της αποφάσεως περί παραπομπής, τα αιτήματα αυτά πρέπει να εξεταστούν διαδοχικώς.

1. Επί του αιτήματος περί ακυρώσεως της εγκριτικής αποφάσεως

- 69 Από το δικόγραφο της προσφυγής προκύπτει ότι η προσφεύγουσα προβάλλει δύο λόγους προς στήριξη του αιτήματός της περί ακυρώσεως της εγκριτικής αποφάσεως.

Ο πρώτος λόγος αντλείται από την ανεπάρκεια των δεσμεύσεων στις οποίες προέβη η SEB κατά το στάδιο Ι του ελέγχου. Ο δεύτερος λόγος αντλείται από το εκπρόθεσμο των δεσμεύσεων.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως της εγκριτικής αποφάσεως, που αντλείται από την ανεπάρκεια των δεσμεύσεων στις οποίες προέβη η SEB κατά το στάδιο Ι του ελέγχου

- 70 Με τον λόγο αυτό, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι οι δεσμεύσεις που έγιναν δεκτές κατά το στάδιο Ι του ελέγχου δεν αρκούσαν για να αρθούν οι αμφιβολίες της Επιτροπής ως προς τη συμβατότητα της πράξεως συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά, οπότε η Επιτροπή έπρεπε να προχωρήσει στο στάδιο ΙΙ του ελέγχου.
- 71 Προς στήριξη του λόγου αυτού, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, με το δικόγραφο της προσφυγής της, ότι η ανεπάρκεια των εν λόγω δεσμεύσεων προκύπτει από τα ακόλουθα στοιχεία:
- από την έλλειψη προστασίας των κατόχων αδείας εκμεταλλεύσεως έναντι των παράλληλων εισαγωγών προϊόντων που διαθέτει στο εμπόριο η SEB με το σήμα Moulinex,
  - από τη βραχεία διάρκεια των αδειών και της μεταγενέστερης περιόδου μη εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex,
  - από τον αποκλεισμό των σημάτων που αφορούν τη Γαλλία από το πεδίο εφαρμογής των δεσμεύσεων,
  - από τη μη συνεκτίμηση των δυσμενών αποτελεσμάτων της γεωγραφικής κατανομής των αδειών,

- από τη δυνατότητα χορήγησης αδειών στις επιχειρήσεις λιανικής πώλησης,

- από το ενδεχόμενο υπάρξεως διαφορετικών κατόχων αδείας ανάλογα με τα οικεία κράτη μέλη,

- από τη δυνατότητα νέας διαπραγματεύσεως των δεσμεύσεων στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον των αρμόδιων σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικών αρχών.

72 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, κατόπιν σχετικής παρατηρήσεως του Πρωτοδικείου, η προσφεύγουσα ανακάλεσε τον ισχυρισμό περί της δυνατότητας χορήγησης αδειών στις επιχειρήσεις λιανικής πώλησης.

73 Η De'Longhi, από πλευράς της, υποστήριξε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι η ανεπάρκεια των δεσμεύσεων προκύπτει από τα ακόλουθα στοιχεία:

- από την έλλειψη αδείας στην Ιταλία, στην Ισπανία και στη Φινλανδία,

- από την κατανομή της αγοράς όσον αφορά το σήμα Moulinex,

- από την έλλειψη προστασίας των κατόχων αδείας κατά των παράλληλων εισαγωγών των προϊόντων που διαθέτει στο εμπόριο η SEB με το σήμα Moulinex.

α) Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 74 Στο πλαίσιο της εξετάσεως του παρόντος λόγου ακυρώσεως, επιβάλλεται η υπενθύμιση ότι, κατά το πέρας του σταδίου I του ελέγχου, η Επιτροπή διαπίστωσε την ύπαρξη σοβαρών αμφιβολιών όσον αφορά ορισμένες αγορές προϊόντων της κατηγορίας των μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως σε εννέα κράτη μέλη του ΕΟΧ, ήτοι στη Γερμανία, στην Αυστρία, στο Βέλγιο, στη Δανία, στην Ελλάδα, στη Νορβηγία, στις Κάτω Χώρες, στην Πορτογαλία και στη Σουηδία.
- 75 Από την εγκριτική απόφαση και ιδίως από την 44η αιτιολογική σκέψη προκύπτει ότι οι εν λόγω σοβαρές αμφιβολίες απορρέουν, κατ' ουσία, από το ότι η συγκέντρωση συνεπάγεται, στα εννέα αυτά κράτη μέλη, συνδυασμούς μεριδίων αγοράς που υπερβαίνουν το 40 % στις επίμαχες αγορές προϊόντων, δεδομένου ότι αυτοί οι συνδυασμοί μεριδίων αγοράς ενισχύονται από το γεγονός ότι η νέα μονάδα θα διαθέτει, έναντι των ανταγωνιστών της, χαρτοφυλάκιο σημάτων («αποτέλεσμα χαρτοφυλακίου»). Κατόπιν των δεσμεύσεων που πρότεινε η SEB, η Επιτροπή αποφάσισε, εντούτοις, να μην αντιταχθεί στη συγκέντρωση και να την κηρύξει συμβατή με την κοινή αγορά, με απόφαση που εξέδωσε κατά το πέρας του σταδίου I του ελέγχου. Οι δεσμεύσεις που δέχθηκε η Επιτροπή προβλέπουν, κατ' ουσία, ότι η SEB υπέχει υποχρέωση, για καθένα από τα εννέα οικεία κράτη μέλη, αφενός, να χορηγήσει αποκλειστική άδεια εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex πενταετούς διάρκειας όσον αφορά την πώληση δεκατριών κατηγοριών προϊόντων μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως (σημείο 1, στοιχείο α', πρώτο εδάφιο, των δεσμεύσεων) και, αφετέρου, να μη διαθέσει στο εμπόριο με το σήμα Moulinex, στα ίδια αυτά κράτη μέλη, τις εν λόγω κατηγορίες προϊόντων καθώς και άλλες συσκευές οικιακής χρήσεως κατά τη διάρκεια ισχύος της συμβάσεως χορηγήσεως αδείας και επί πέντε έτη μετά την παύση ισχύος της (σημείο 1, στοιχείο γ', πρώτο εδάφιο, των δεσμεύσεων). Σύμφωνα με το σημείο 1, στοιχείο α', τρίτο εδάφιο, των δεσμεύσεων, «σκοπός αυτής της αδείας θα είναι να επιτραπεί η χρήση του σήματος Moulinex σε συνδυασμό με το ίδιο σήμα του κατόχου αδείας, προκειμένου να παρασχεθεί στον κάτοχο αδείας η δυνατότητα, κατά τη διάρκεια και κατόπιν αυτής της περιόδου “co-branding”, να εισαγάγει ή να ενισχύσει τη θέση του σήματός του στην οικεία αγορά».
- 76 Επιβάλλεται η επισήμανση ότι, στο πλαίσιο της παρούσας προσφυγής, η προσφεύγουσα δεν προβάλλει αντιρρήσεις ως προς τις σοβαρές αμφιβολίες για τις

οποίες κάνει λόγο η εγκριτική απόφαση. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα δεν υποστηρίζει ότι η Επιτροπή έπρεπε να διατυπώσει άλλες σοβαρές αμφιβολίες πέραν αυτών για τις οποίες κάνει λόγο η εν λόγω απόφαση. Επιπλέον, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι η ανάληψη δεσμεύσεων που αποδέχθηκε η Επιτροπή σκοπούν στην άρση των σοβαρών αμφιβολιών για τις οποίες κάνει λόγο η εγκριτική απόφαση. Αντιθέτως, η προσφεύγουσα διαψεύδει, με τον υπό εξέταση λόγο ακυρώσεως, ότι οι εν λόγω δεσμεύσεις αρκούσαν για την άρση των σοβαρών αμφιβολιών της Επιτροπής και υποστηρίζει ότι η Επιτροπή έπρεπε να προχωρήσει στο στάδιο II του ελέγχου.

- 77 Επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, μολονότι η Επιτροπή δεν απολαύει διακριτικής ευχέρειας όσον αφορά την κίνηση του σταδίου II της διαδικασίας, όταν ανακύπτουν σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα της συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά, δεδομένου ότι το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ, του κανονισμού, προβλέπει ότι, στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή «οφείλει να κινήσει την τυπική διαδικασία», εντούτοις η Επιτροπή διαθέτει ένα ορισμένο περιθώριο εκτιμήσεως όσον αφορά την έρευνα και την εξέταση των περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως προκειμένου να καθορίσει αν αυτές γείρουν σοβαρές αμφιβολίες ή, όταν προτείνεται η ανάληψη δεσμεύσεων, αν εξακολουθούν να γείρουν τέτοιες αμφιβολίες (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 15ης Μαρτίου 2001, T-73/98, Prayon-Rupel κατά Επίτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-867, σκέψεις 45 έως 47). Συγκεκριμένα, καιτοι η έννοια «σοβαρές αμφιβολίες» έχει αντικειμενικό χαρακτήρα, η εξακρίβωση της υπάρξεως τέτοιων αμφιβολιών υποχρεώνει την Επιτροπή να προβεί σε περίπλοκες οικονομικές εκτιμήσεις, ιδίως όταν πρέπει να αποφανθεί επί του αν οι δεσμεύσεις που προτείνουν να αναλάβουν οι συμβαλλόμενοι αρκούν για την άρση των σοβαρών αυτών αμφιβολιών.

- 78 Λαμβανομένων υπόψη των περίπλοκων οικονομικών εκτιμήσεων στις οποίες οφείλει να προβεί η Επιτροπή στο πλαίσιο της ασκήσεως της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει όσον αφορά την εκτίμηση των δεσμεύσεων που προτείνουν να αναλάβουν τα συμβαλλόμενα στην πράξη συγκεντρώσεως μέρη, στον προσφεύγοντα απόκειται, προκειμένου να επιτύχει την ακύρωση αποφάσεως περί εγκρίσεως συγκεντρώσεως, η οποία προέβλεπε ως αιτιολογία ότι η ανάληψη δεσμεύσεων δεν αρκούσε για την άρση των σοβαρών αμφιβολιών, να αποδείξει την ύπαρξη προδήλου πλάνης εκτιμήσεως εκ μέρους της Επιτροπής.

- 79 Πάντως, στο πλαίσιο της ασκήσεως του δικαστικού ελέγχου, το Πρωτοδικείο πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον ειδικό σκοπό που επιδιώκουν οι προτεινόμενες στο στάδιο I

του ελέγχου δεσμεύσεις, οι οποίες, αντιθέτως προς τις προτεινόμενες στο στάδιο II του ελέγχου δεσμεύσεις, δεν έχουν σκοπό να αποτρέψουν τη δημιουργία ή την ενίσχυση δεσπόζουσας θέσεως, αλλά να εξαλείψουν όλες τις σχετικές σοβαρές αμφιβολίες. Κατά συνέπεια, οι δεσμεύσεις που προτείνονται κατά το στάδιο I του ελέγχου πρέπει να αποτελούν άμεση και επαρκή απάντηση, ικανή να εξαλείψει πλήρως τις ανακύπτουσες σοβαρές αμφιβολίες.

- 80 Συνεπώς, όταν το Πρωτοδικείο καλείται να εξακριβώσει αν οι προτεινόμενες στο στάδιο I του ελέγχου δεσμεύσεις μπορούν, δεδομένης της εκτάσεως και του περιεχομένου τους, να παράσχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να εκδώσει εγκριτική απόφαση χωρίς να προχωρήσει στο στάδιο II του ελέγχου, σ' αυτό απόκειται να εξακριβώσει αν η Επιτροπή, κρίνοντας ότι οι εν λόγω δεσμεύσεις αποτελούσαν άμεση και επαρκή απάντηση ικανή να εξαλείψει πλήρως όλες τις σοβαρές αμφιβολίες, υπέπεσε σε πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως.
- 81 Οι αιτιάσεις και τα επιχειρήματα που προβάλλει η προσφεύγουσα προς στήριξη της παρούσας προσφυγής πρέπει να εξεταστούν υπό το πρίσμα των αρχών αυτών.

β) Άδειες παρέχουσες τη δυνατότητα παράλληλης εμπορίας προϊόντων SEB με το σήμα Moulinex

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 82 Η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από την De'Longhi, υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, εγκρίνοντας τη χορήγηση (αποκλειστικών) προσωρινών αδειών, αντί να καταργήσει το σήμα Moulinex, υπέπεσε σε πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως, διότι οι κάτοχοι αδειάς εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex δεν προστατεύονται έναντι των παράλληλων εισαγωγών προϊόντων φερόντων το σήμα Moulinex, τα οποία διαθέτει η SEB στο εμπόριο πέραν του εδάφους που καλύπτει η άδεια.

- 83 Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι, κατά το κοινοτικό δίκαιο, οι άδειες αυτές δεν εξασφαλίζουν στον κάτοχό τους απόλυτη προστασία έναντι του δικαιούχου του σήματος στο έδαφος που καλύπτει η άδεια. Συγκεκριμένα, όταν προϊόντα φέροντα το οικείο σήμα διατίθενται στο εμπόριο από τον δικαιούχο του σήματος σε εδάφη στα οποία του έχει παραχωρηθεί αποκλειστικότητα, τα εν λόγω προϊόντα πρέπει να μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα στο εσωτερικό της Κοινότητας και, επομένως, και στο έδαφος που καλύπτει η άδεια.
- 84 Στην παρούσα υπόθεση, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η έλλειψη προστασίας του κατόχου αδείας έναντι του παράλληλου εμπορίου προϊόντων Moulinex που διαθέτει στο εμπόριο η SEB, ακόμη και κατά τη διάρκεια ισχύος της αδείας, μειώνει σε σημαντικό βαθμό τα αποτελέσματα που συνεπάγεται η άδεια από πλευράς της δυνατότητας του κατόχου αδείας να εκμεταλλεύεται τη δημόσια εικόνα του σήματος Moulinex μεταβαίνοντας σταδιακά από την πώληση προϊόντων με το δικό του σήμα στην πώληση με το σήμα Moulinex και καθιστά πιο πιθανό το ενδεχόμενο η SEB να προσελκύσει εκ νέου με ευκολία τους πελάτες που στράφηκαν στη Moulinex μετά την περίοδο μη χρησιμοποίησης του σήματος που επέβαλαν οι δεσμεύσεις.
- 85 Συναφώς, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, ακόμη και αν η Επιτροπή προέβη σε ανάλυση των τρεχουσών διασυνοριακών πωλήσεων μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσης, εντούτοις δεν εξέτασε αν οι προτεινόμενες να αναληφθούν δεσμεύσεις μπορούσαν να ενθαρρύνουν το παράλληλο εμπόριο.
- 86 Κατά την άποψη της προσφεύγουσας, ο μόνος τρόπος να εξασφαλισθεί (και να δικαιολογηθεί) πλήρης περιφερειακή προστασία είναι η πλήρης κατάργηση του οικείου σήματος στις περιοχές στις οποίες η απόκτηση του σήματος Moulinex εγείρει σοβαρές αμφιβολίες από πλευράς ανταγωνισμού.
- 87 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία και τη SEB, ζητεί την απόρριψη των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας επί του σημείου αυτού.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 88 Επιβάλλεται η υπενθύμιση ότι, στο στάδιο του ορισμού των οικείων γεωγραφικών αγορών, η Επιτροπή διαπίστωσε, σύμφωνα με την 30ή αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως, ότι ο «ορισμός σε εθνικό επίπεδο των οικείων γεωγραφικών αγορών πρέπει να θεωρείται ως ο ακριβέστερος κατά το πέρασ του πρώτου σταδίου του ελέγχου».
- 89 Από την 27η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως προκύπτει ότι η διαπίστωση αυτή στηρίζεται στα πορίσματα έρευνας που διενήργησε η Επιτροπή κατά το στάδιο I του ελέγχου, από την οποία προέκυψε ότι τα μερίδια αγοράς που κατέχουν επιχειρηματίες στις εν λόγω αγορές είναι έντονα ανομοιογενή από πλευράς κρατών μελών και κατηγοριών προϊόντων (27η αιτιολογική σκέψη, στοιχείο α'), ότι η διείσδυση των σημάτων στην αγορά διαφέρει κατά πολύ ανάλογα με τη γεωγραφική ζώνη (27η αιτιολογική σκέψη, στοιχείο β'), ότι τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ενδεχομένως διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών λόγω των ιδιαιτεροτήτων και των προτιμήσεων των καταναλωτών (27η αιτιολογική σκέψη, στοιχείο γ'), ότι οι σχέσεις μεταξύ πελατών και προμηθευτών δημιουργούνται κυρίως σε εθνική βάση (27η αιτιολογική σκέψη, στοιχείο δ'), ότι τα επίπεδα τιμών που χρεώνονται στους διανομείς ενδέχεται να διαφέρουν σημαντικά καθόσον αποτελούν συνάρτηση των εθνικών αγορών και ακολουθούν διαφοροποιημένη τάση (27η αιτιολογική σκέψη, στοιχείο ε'), ότι οι λογιστικές δομές διαμορφώνονται σε εθνικό επίπεδο (27η αιτιολογική σκέψη, στοιχείο στ') και το ίδιο ισχύει για τις δομές διανομής, καθώς και ότι η σχετική σημασία των δικτύων διανομής παρουσιάζει μεγάλες διαφοροποιήσεις αναλόγως του κράτους μέλους.
- 90 Όσον αφορά ειδικότερα τις σχέσεις μεταξύ πελατών και προμηθευτών, η Επιτροπή διαπίστωσε, με την 27η αιτιολογική σκέψη, στοιχείο δ', τα εξής:

«Οι σχέσεις πελατών/προμηθευτών στηρίζονται κυρίως σε εθνική βάση. Ακόμη και αν έχουν συναφθεί διεθνείς συμβάσεις με ορισμένους ομίλους διανομής μεγάλης κλίμακας που εκτείνονται σε διεθνές επίπεδο, δεν αφορούν μόνο στόχους σχετικούς με τις πωλήσεις σε ετήσια και παγκόσμια βάση. Οι εν λόγω όμιλοι επιβεβαίωσαν, στο

πλαίσιο της έρευνας της Επιτροπής, ότι η πολιτική εφοδιασμού που εφαρμόζουν εξακολουθεί να έχει εθνικές διαστάσεις. Έτσι, συμβάσεις συναφθείσες σε εθνική βάση περιλαμβάνουν όλες τις ρήτρες περί των προϊόντων, των τιμών, του εφοδιασμού και της κοστολόγησης.»

- 91 Επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, με την παρούσα προσφυγή, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ούτε την εθνική διάσταση των οικείων αγορών ούτε τις διαπιστώσεις στις οποίες προέβη η Επιτροπή με την 27η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως.
- 92 Αντιθέτως, επιβάλλεται η επισήμανση ότι τα σχετικά συμπεράσματα της Επιτροπής απορρέουν από τις απαντήσεις στις αιτήσεις παροχής πληροφοριών που απηύθυνε η Επιτροπή στις 16 Νοεμβρίου 2001 στους ανταγωνιστές των συμβαλλόμενων στην πράξη συγκεντρώσεως μερών, σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού 4064/89 (στο εξής: ερωτηματολόγιο προς τους ανταγωνιστές). Έτσι, προς απάντηση στο ερώτημα 12 του εν λόγω ερωτηματολογίου, η ίδια η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι πρόκειται για αγορές εθνικών διαστάσεων. Ομοίως, η έκθεση NERA που διαβίβασε η προσφεύγουσα στην Επιτροπή κατά τη διοικητική διαδικασία εξηγεί, στο σημείο 2, ότι οι σχετικές αγορές είναι εθνικές. Προς στήριξη του συμπεράσματος αυτού, τόσο η προσφεύγουσα όσο και η NERA προβάλλουν, κατ' ουσίαν, τα στοιχεία που έγιναν δεκτά με την 27η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως.
- 93 Κατά συνέπεια, κατά το στάδιο I του ελέγχου, η Επιτροπή απέρριψε τον ορισμό των οικείων γεωγραφικών αγορών τον οποίο πρότειναν τα συμβαλλόμενα στην πράξη συγκεντρώσεως μέρη, ισχυριζόμενα ότι οι εν λόγω αγορές ήταν παγκόσμιων διαστάσεων, στηριζόμενη ιδίως στις παρατηρήσεις των ανταγωνιστών, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η προσφεύγουσα.
- 94 Πάντως, μολονότι είναι γεγονός ότι ένα από τα στοιχεία που έλαβε υπόψη η Επιτροπή για να συναγάγει το συμπέρασμα ότι υφίστανται διακεκριμένες εθνικές αγορές, ήτοι η ύπαρξη διαφορετικών επιπέδων τιμών στα κράτη μέλη, είναι ικανό να βλάψει την εξέλιξη των παράλληλων εισαγωγών μεταξύ κρατών μελών, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, αντιθέτως, τα λοιπά στοιχεία που επικαλέστηκε η Επιτροπή προς

στήριξη του συμπεράσματος αυτού, ήτοι το γεγονός ότι τα σήματα των προϊόντων και τα χαρακτηριστικά τους διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών και ότι η οργάνωση του εφοδιασμού, των υποδομών και της διανομής πραγματοποιείται σε εθνικό επίπεδο, μπορούν να παρακωλύσουν την εξέλιξη των εισαγωγών αυτών.

- 95 Η προσφεύγουσα δέχθηκε, εξάλλου, αυτό το στοιχείο κατά τη διοικητική διαδικασία, όταν επισήμανε στην Επιτροπή, προς απάντηση στο ερώτημα 16 του ερωτηματολογίου προς τους ανταγωνιστές, τα εξής:

«Βάσει της εμπειρίας της εταιρίας μας, εντός της Ευρωπαϊκής Ενώσεως υφίστανται παράλληλες εισαγωγές/εξαγωγές, αλλά όχι σε υψηλό ποσοστό, λόγω των διαφορετικών εθνικών χαρακτηριστικών των αγορών στις διάφορες χώρες της Ενώσεως. Η εταιρία μας θεωρεί ότι κατά μέσο όρο ποσοστό 5 % των προϊόντων που διατίθενται σε συγκεκριμένη αγορά θα αποτελούσε επιπλέον αντικείμενο παράλληλης εισαγωγής αν οι τιμές αυξάνονταν κατά 10 %.»

- 96 Ομοίως, η De'Longhi, απαντώντας στο ίδιο ερώτημα, επισήμανε τα εξής:

«Η ανάλυση των οικείων αγορών κατά τη διάρκεια των πέντε τελευταίων ετών αποδεικνύει τον βαθμό στον οποίο οι παράλληλες εισαγωγές αποτελούν σπάνιο φαινόμενο. Η κατάσταση δεν προβλέπεται να μεταβληθεί στο άμεσο μέλλον.»

- 97 Εξάλλου, σύμφωνα με το από 10 Δεκεμβρίου 2001 ηλεκτρονικό μήνυμα προς την Επιτροπή σχετικά με το ζήτημα της γεωγραφικής διαστάσεως των οικείων αγορών, η προσφεύγουσα επισήμανε, υπεραμυνόμενη της εθνικής διαστάσεως των εν λόγω αγορών, τα εξής:

«Επίσης, παραπέμπουμε στις αποφάσεις που εξέδωσε η Επιτροπή στο πλαίσιο των υποθέσεων Kingfisher κατά BUT (IV/M.1248 του 1998) και Kingfisher κατά

Grosslabor (IV/M.1282 του 1999), με τις οποίες η Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι το διασυνοριακό εμπόριο, μεταξύ άλλων, για φρυγανιέρες και σίδερα σιδερώματος είναι ελάχιστο στην Ευρώπη και ότι πολλοί προμηθευτές, μολονότι είναι διεθνείς επιχειρηματίες, εφαρμόζουν εθνική πολιτική πωλήσεων λόγω των διαφορετικών προτιμήσεων των καταναλωτών.»

- 98 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι διάδικοι δεν αμφισβητούν ότι πριν από την επίδικη συγκέντρωση οι παράλληλες εισαγωγές προϊόντων με το σήμα Moulinex ήταν ελάχιστες στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ενώσεως λόγω της εθνικής διαστάσεως των οικείων αγορών.
- 99 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, εντούτοις, ότι η Επιτροπή δεν εξέτασε σε ποιον βαθμό οι δεσμεύσεις που έγιναν δεκτές με την εγκριτική απόφαση θα μπορούσαν να ενισχύσουν τις παράλληλες εισαγωγές. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα και η De'Longhi διευκρίνισαν, συναφώς, ότι η φύση των δεσμεύσεων θα μπορούσε, για παράδειγμα, να οδηγήσει τη SEB να ενθαρρύνει τους διανομείς της σε εδάφη που δεν αποτελούν αντικείμενο των δεσμεύσεων να εφοδιάζουν ανεξάρτητους μεταπωλητές στα κράτη μέλη που καλύπτονται από τις δεσμεύσεις, πράγμα που θα είχε ως αποτέλεσμα την ενίσχυση των παράλληλων εισαγωγών σε βάρος των κατόχων αδείας εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex στα εν λόγω κράτη.
- 100 Ωστόσο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα ή η De'Longhi δεν προσκόμισαν κανένα αποδεικτικό στοιχείο προς στήριξη των ισχυρισμών αυτών ούτε κατά τη διοικητική διαδικασία ούτε κατά την ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία, οπότε οι εν λόγω ισχυρισμοί εξακολουθούν να είναι ατεκμηριωτοι.
- 101 Αντιθέτως, προς απάντηση στο ερώτημα 16 του ερωτηματολογίου προς τους ανταγωνιστές, η ίδια η De'Longhi επισήμανε ρητώς ότι «δεν [προβλεπόταν]» ότι ο περιθωριακός χαρακτήρας των παράλληλων εισαγωγών «θα μεταβληθεί στο άμεσο μέλλον».

- 102 Επίσης, τόσο η προσφεύγουσα όσο και η De'Longhi δεν αμφισβητούν ότι τα οικεία προϊόντα θα εξακολουθήσουν να αφορούν διακεκριμένες εθνικές αγορές μετά την ολοκλήρωση της συγκεντρώσεως.
- 103 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι δεσμεύσεις δεν μπορούν να μειώσουν σε σημαντικό βαθμό τις παράλληλες εισαγωγές. Αντιθέτως, το ότι, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις, το σήμα Moulinex μπορεί να παραχωρηθεί σε διαφορετικούς κατόχους αδείας σε καθένα από τα οικεία κράτη μέλη είναι μάλλον ικανό να ενισχύσει τον εθνικό χαρακτήρα των επίμαχων αγορών. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή, το εν λόγω σήμα, αντί να ανήκει σε έναν μόνο επιχειρηματία, θα ανήκει σε διαφορετικούς επιχειρηματίες έχοντας δικαίωμα εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex στο έδαφος εντός του οποίου τους παραχωρήθηκε αποκλειστικότητα. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η De'Longhi τόνισε ότι ένα τέτοιο σύστημα αδειών συνεπάγεται στεγανοποίηση της αγοράς ικανή να παρακωλύσει ακόμη περισσότερο το ενδοκοινοτικό εμπόριο.
- 104 Συνεπώς, το επιχείρημα της προσφεύγουσας περί μη συνεκτιμήσεως των παράλληλων εισαγωγών δεν αποδεικνύει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως επί του ζητήματος αυτού.

γ) Προδήλως βραχεία διάρκεια ισχύος των αδειών και της πρόσθετης περιόδου απαγορεύσεως των πωλήσεων

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 105 Η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από την De'Longhi, ισχυρίζεται ότι η διάρκεια ισχύος της αποκλειστικής αδείας και της πρόσθετης περιόδου απαγορεύσεως πωλήσεων είναι προφανώς υπερβολικά βραχεία ώστε να περιορέσει ένας ανταγωνιστής να εκμεταλλευτεί τη δημόσια εικόνα του σήματος Moulinex.

- 106 Κατά την προσφεύγουσα, σπανίως παρατηρείται εισαγωγή νέων σημάτων στις αγορές των οικείων προϊόντων, η δε διαδικασία επιτυχούς αλλαγής σήματος σε αγορές προϊόντων όπως τα προκειμένα σαφώς υπερβαίνει σε διάρκεια τα πέντε έτη.
- 107 Για παράδειγμα, η προσφεύγουσα εξηγεί ότι, στη Βραζιλία, η Philips χρειάστηκε περισσότερα από δέκα έτη για να πείσει τους πελάτες της να μεταβούν από το σήμα Walita στο σήμα Philips στον τομέα των προϊόντων προσωπικής περιποίησης, περίπτωση κατά την οποία το «αρχικό» σήμα έπρεπε να καταργηθεί σταδιακά.
- 108 Αντιθέτως όμως προς την κατάσταση στη Βραζιλία, εν προκειμένω: α) η SEB θα εξακολουθήσει να υφίσταται στις γεινιάζουσες αγορές ως δικαιούχος του σήματος του οποίου η πελατεία πρέπει να μεταφερθεί στον κάτοχο της αδείας, β) η SEB θα ανακτήσει ασφαλώς το έδαφος που καλύπτει η άδεια με το σήμα Moulinex μετά την παύση ισχύος της απαγορεύσεως και γ) ακόμη και κατά τη διάρκεια ισχύος της αδείας, ο κάτοχος της αδείας δεν προστατεύεται έναντι του παράλληλου εμπορίου προϊόντων της εταιρίας SEB που φέρουν το σήμα Moulinex. Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η κατάσταση αυτή μειώνει σοβαρά τις πιθανότητες επιτυχούς μεταφοράς της δημόσιας εικόνας του σήματος Moulinex στον κάτοχο αδείας εκμεταλλεύσεως αυτού του σήματος, επιτρέποντας παράλληλα στη SEB να ανακτήσει υπέρ αυτής τη δημόσια αυτή εικόνα μετά την περίοδο μη εκμεταλλεύσεως του σήματος σύμφωνα με τις ανειλημμένες δεσμεύσεις.
- 109 Συναφώς, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, αντιθέτως προς ό,τι φρονεί η Επιτροπή (140ή αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως), ουδεμία σχέση υφίσταται μεταξύ της μέσης διάρκειας ζωής μιας ηλεκτρικής συσκευής οικιακής χρήσεως (τρία έτη) και της διάρκειας ισχύος της αδείας και της πρόσθετης περιόδου μη εισόδου στην αγορά, δεδομένου ότι η εμπιστοσύνη στο σήμα δεν συνδέεται με τα διάφορα προϊόντα.
- 110 Τέλος, η προσφεύγουσα φρονεί ότι θα είναι σχετικώς εύκολο για τη SEB, δεδομένης της σταθερής θέσεως που καταλαμβάνει σήμερα στην αγορά και του χαρτοφυλακίου της σημάτων, να εισαγάγει εκ νέου στην αγορά το σήμα Moulinex μετά την απαγό-

ρευση πωλήσεων, λαμβανομένου υπόψη ότι της επιτράπη να εξακολουθήσει τη σχετική με το σήμα Moulinex δραστηριότητά της σε σημαντικό αριθμό χωρών της ΕΚ και του ΕΟΧ που δεν περιλαμβάνονται στην πρόταση διορθωτικών μέτρων και δεδομένου ότι το σήμα Moulinex δεν είναι νέο, αλλά, αντιθέτως, πρόκειται περί σήματος το οποίο, μέχρι προ ολίγων ετών, καταλάμβανε ιδιαίτερος σημαντική θέση στα κράτη μέλη στις αγορές των οποίων θα εισαχθεί εκ νέου.

- 111 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία και τη SEB, ζητεί την απόρριψη του επιχειρήματος της προσφεύγουσας επί του σημείου αυτού.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 112 Για να εξεταστούν οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας σχετικά με τη διάρκεια των δεσμεύσεων, επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το σημείο 1, στοιχείο α', δεύτερο εδάφιο, των δεσμεύσεων, οι δεσμεύσεις αυτές σκοπό έχουν να επιτραπεί η χρήση του σήματος Moulinex σε συνδυασμό με το ίδιο σήμα του κατόχου αδείας, προκειμένου να παρασχεθεί στον κάτοχο αδείας η δυνατότητα, κατά τη διάρκεια και μετά τη λήξη αυτής της περιόδου "co-branding", να εισαγάγει ή να ενισχύσει τη θέση του σήματός του στην οικεία αγορά. Προς τούτο, κατά τη διάρκεια ισχύος των αδειών εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex, ο κάτοχος αδείας θα δικαιούται είτε να χρησιμοποιήσει αμέσως το σήμα Moulinex σε συνδυασμό με το δικό του σήμα, είτε να χρησιμοποιήσει μόνον αυτό το σήμα, προσωρινώς, προκειμένου να προβεί σε «co-branding». Σύμφωνα με την ίδια αυτή διάταξη, ο κάτοχος αδείας έχει επίσης την ευχέρεια να μεταβεί από το «co-branding» στο δικό του σήμα σε οποιαδήποτε στιγμή κατά τη διάρκεια ισχύος της αδείας.
- 113 Επιβάλλεται επίσης να υπομνησθεί ότι, για να εξασφαλιστεί η εκπλήρωση του στόχου αυτού, οι δεσμεύσεις προβλέπουν, σύμφωνα με το σημείο 1, στοιχείο ζ', τρίτο εδάφιο, ότι οι κάτοχοι αδείας πρέπει να έχουν δικό τους σήμα δυνάμενο να συνδεθεί με το σήμα Moulinex, με εξαίρεση τους επιχειρηματίες που έχουν ως κύρια δραστηριότητα τη λιανική πώληση.

- 114 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο στόχος των δεσμεύσεων δεν είναι να επιτραπεί σε καθέναν από τους κατόχους αδείας η εκμετάλλευση του σήματος Moulinex, αυτού καθαυτό, αλλά να επιτραπεί σ' αυτούς, κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου κατά την οποία θα μπορούν να χρησιμοποιούν το σήμα τους σε συνδυασμό με το σήμα Moulinex, να εξασφαλίσουν τη μετάβαση από το σήμα Moulinex στα σήματα των κατόχων αδείας, ώστε τα σήματα αυτά να μπορούν να ασκήσουν ουσιαστικό ανταγωνισμό στο σήμα Moulinex πέραν της εν λόγω μεταβατικής περιόδου, όταν η SEB θα δικαιούται εκ νέου να χρησιμοποιεί το σήμα Moulinex στα εννέα οικεία κράτη μέλη.
- 115 Κατά συνέπεια, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, οι δεσμεύσεις δεν έχουν ως σκοπό να εισαχθεί νέο σήμα στα εννέα οικεία κράτη μέλη, αλλά να επιτραπεί στους κατόχους αδείας να εδραιώσουν ή να ενισχύσουν το σήμα τους ως πραγματικά ανταγωνιστικό σήμα του σήματος Moulinex.
- 116 Εξάλλου, δεδομένου ότι ο στόχος των δεσμεύσεων είναι να επιτραπεί στους κατόχους αδείας να εδραιώσουν ή να ενισχύσουν το σήμα τους ως πραγματικά ανταγωνιστικό σήμα του σήματος Moulinex, δεν ασκεί επιρροή το στοιχείο που επικαλείται η προσφεύγουσα, ότι δηλαδή, λαμβανομένου υπόψη του σημαντικού μεριδίου που κατέχει σήμερα στην αγορά, του χαρτοφυλακίου της σημάτων και της φήμης του σήματος Moulinex, η SEB θα είναι σε θέση να εισαγάγει εκ νέου με ευκολία το σήμα Moulinex στα εν λόγω εννέα κράτη μέλη. Συγκεκριμένα, το ζήτημα δεν είναι αν η SEB θα είναι σε θέση να εισαγάγει εκ νέου το σήμα Moulinex στα εννέα οικεία κράτη μέλη, ζήτημα το οποίο πρέπει, εξάλλου, να ληφθεί υπόψη κατά τον έλεγχο της επάρκειας των δεσμεύσεων που έγιναν δεκτές με την εγκριτική απόφαση, αλλά αν οι κάτοχοι αδείας θα είναι σε θέση να εδραιώσουν ή να ενισχύσουν τη θέση τους ως ουσιαστικοί ανταγωνιστές της SEB.
- 117 Επομένως, επιβάλλεται να εξακριβωθεί αν η μεταβατική περίοδος που όρισαν οι δεσμεύσεις αρκεί για την επίτευξη αυτού του σκοπού.

- 118 Συναφώς, επιβάλλεται, πρώτον, να επισημανθεί ότι, κατά το σημείο 1, στοιχείο γ', πρώτο εδάφιο, των δεσμεύσεων, καθεμία από τις συμβάσεις χορηγήσεως αδείας εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex στα εννέα οικεία κράτη μέλη θα είναι πενταετούς διάρκειας. Εξάλλου, κατά την ίδια διάταξη και κατά το σημείο 1, στοιχείο γ', δεύτερο εδάφιο, απαγορεύεται στη SEB, κατά τη διάρκεια ισχύος της συμβάσεως χορηγήσεως αδείας και επί πέντε έτη μετά τη λήξη της ισχύος της, να διαθέτει στο εμπόριο με το σήμα Moulinex, στα εννέα οικεία κράτη μέλη, μικρές ηλεκτρικές συσκευές οικιακής χρήσεως εμπόλπουσες σε μια από τις δεκατρείς επίμαχες κατηγορίες προϊόντων, καθώς και άλλες συσκευές οικιακής χρήσεως που δεν περιλαμβάνονται σ' αυτές τις ομάδες προϊόντων, όπως οι ηλεκτρικές σκούπες ή οι φούρνοι μικροκυμάτων.
- 119 Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η συνολική διάρκεια των δεσμεύσεων βάσει των οποίων η SEB δεν θα μπορέσει να διαθέσει στο εμπόριο προϊόντα με το σήμα Moulinex δεν είναι πενταετής, αλλά οκταετής, δηλαδή ισούται με τα πέντε έτη μιας πρώτης περιόδου κατά την οποία ο κάτοχος αδείας έχει αποκλειστικό δικαίωμα εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex, μόνου ή σε συνδυασμό με το δικό του σήμα, συν τα τρία έτη μιας δεύτερης περιόδου κατά την οποία η SEB απαγορεύει κάθε είδους εμπόριο με το σήμα SEB στις επίμαχες χώρες. Κατά συνέπεια, επί οκτώ έτη η SEB θα στερείται δικαιώματος εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex στα οικεία κράτη μέλη.
- 120 Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει επίσης ότι θα παύσει κάθε χρήση του σήματος Moulinex, στα εννέα οικεία κράτη μέλη, για τουλάχιστον τρία έτη και, τουλάχιστον θεωρητικώς, για οκτώ έτη κατ' ανώτατο όριο. Σύμφωνα δηλαδή με τις δεσμεύσεις αυτές, κάθε κάτοχος αδείας εξακολουθεί να έχει την ευχέρεια να επιλέξει τον χρόνο κατά τον οποίο θα αποφασίσει να μεταβεί από το «co-branding» στο δικό του σήμα. Με το υπόμνημα παρεμβάσεως, η SEB επισήμανε σχετικώς στο Πρωτοδικείο ότι οι σημερινοί υποψήφιοι για την απόκτηση αδείας σκόπευαν να μεταβούν από το «co-branding» στο δικό τους σήμα μετά περίοδο τριών έως τεσσάρων ετών, με συνέπεια την εξαφάνιση της Moulinex, στα οικεία κράτη μέλη, για περίοδο πέντε περίπου ετών.
- 121 Αυτή η απουσία από τα σημεία πώλησεως προϊόντων με το σήμα Moulinex θα παράσχει στους κατόχους αδείας τη δυνατότητα να εδραιώσουν τη φήμη του δικού

τους σήματος. Επιπλέον, μια τέτοια απουσία συνεπάγεται επίσης ότι η SEB δεν θα είναι σε θέση να ανακτήσει τις θέσεις που κατέχει η Moulinex όταν θα μπορέσει να εισαγάγει εκ νέου το σήμα στις επίμαχες αγορές, μετά το πέρας της περιόδου απαγορεύσεως χρησιμοποίησεως του εν λόγω σήματος.

- 122 Εξάλλου, επιβάλλεται η επισήμανση ότι, με την 100ή αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως, η Επιτροπή διαπίστωσε, χωρίς η προσφεύγουσα να εγείρει σχετικές αντιρρήσεις, ότι η διάρκεια ζωής των προϊόντων της κατηγορίας μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως είναι κατά μέσο όρο τρία έτη.
- 123 Επομένως, η διάρκεια των δεσμεύσεων θα καλύψει σχεδόν περίοδο αντιστοιχούσα σε τρεις κύκλους προϊόντων, ενώ η περίοδος κατά την οποία θα παύσει κάθε χρήση του σήματος Moulinex αντιστοιχεί τουλάχιστον σε έναν κύκλο προϊόντων.
- 124 Συναφώς, επιβάλλεται η επισήμανση ότι η Επιτροπή τόνισε, χωρίς η προσφεύγουσα να εγείρει σχετικώς αντιρρήσεις, ότι, σε αγορά παραπλήσια με αυτή των οικείων προϊόντων, δηλαδή στην αγορά των προϊόντων μεγάλων ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως, η Whirlpool πραγματοποίησε επιτυχώς τη μετάβαση από το σήμα Philips στο σήμα Whirlpool σε διάστημα τριών ετών, από το 1990 έως το 1993, διάστημα που αντιστοιχεί στον κύκλο ζωής του προϊόντος. Η μετάβαση αυτή πραγματοποιήθηκε μολοντί το σήμα Philips υφίστατο στην αγορά και υποστηριζόταν από τη Philips σε συγγενείς αγορές.
- 125 Επιβάλλεται επίσης η παρατήρηση ότι η Επιτροπή, με την ανακοίνωσή της σχετικά με τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα και είναι αναγκαίοι για τις συγκεντρώσεις (ΕΕ 2001, C 188, σ. 5, σημείο 15), επισήμανε ότι, σε περίπτωση μεταβίβασεως επιχειρήσεως, οι ρήτρες μη ανταγωνισμού που επιβάλλονται στον πωλητή για να εξασφαλιστεί η μεταφορά στον αγοραστή της πλήρους αξίας των μεταβιβαζόμενων στοιχείων ενεργητικού δικαιολογούνται κατ' ανώτατο όριο για τρία έτη, όταν η μεταβίβαση της επιχειρήσεως περιλαμβάνει στοιχεία φήμης, πελατείας και τεχνογνωσίας και για δύο έτη όταν η μεταβίβαση περιλαμβάνει μόνο τη φήμη και την πελατεία. Εν προκειμένω πάντως η διάρκεια της περιόδου κατά την οποία απαγορεύεται στη SEB να χρησιμοποιεί το σήμα Moulinex στα εδάφη των κατόχων αδείας είναι οκτώ έτη.

- 126 Δεύτερον, επιβάλλεται η επισήμανση ότι, σύμφωνα με το σημείο 1, στοιχείο ζ', πρώτο εδάφιο, των δεσμεύσεων, οι κάτοχοι αδείας πρέπει να είναι «επιχειρηματίες που ασκούν σήμερα εμπορική δραστηριότητα στον τομέα ή που μπορούν ενδεχομένως να εισαχθούν στον τομέα αυτό, δραστήριοι, ανεξάρτητοι, αποδεσμευμένοι από τον όμιλο SEB, με τις ικανότητες και τα κίνητρα που απαιτούνται για να ασκήσουν ουσιαστικό και θεμιτό ανταγωνισμό στις σχετικές αγορές». Επιπλέον, όπως υπομνήστηκε ανωτέρω, κατά το σημείο 1, στοιχείο ζ', τρίτο εδάφιο, για να εξασφαλιστεί η επίτευξη του σκοπού αυτού, οι κάτοχοι αδείας πρέπει να έχουν δικό τους σήμα δυνάμενο να συνδυασθεί με το σήμα Moulinex, με εξαίρεση τους επιχειρηματίες που έχουν ως κύρια δραστηριότητα τη λιανική πώληση.
- 127 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι διατάξεις αυτές, περιορίζοντας τη χορήγηση των αδειών σε επιχειρηματίες ήδη παρόντες στην αγορά, ή δυνάμενους να εισέλθουν στην αγορά σε σύντομο χρόνο, και κατέχοντες δικό τους σήμα, μπορούν να συμβάλουν αποτελεσματικώς στην ανταγωνιστικότητα των κατόχων αδειών εντός της προβλεπόμενης από τις δεσμεύσεις προθεσμίας. Η δυνατότητα αυτή ενισχύεται επιπλέον από το ότι οι επιχειρηματίες που έχουν ως κύρια δραστηριότητα το λιανικό εμπόριο, μολονότι διαθέτουν δικά τους σήματα, αποκλείονται εντούτοις, σύμφωνα με το σημείο 1, στοιχείο ζ', τρίτο εδάφιο, των δεσμεύσεων, από τον κύκλο των ενδεχόμενων δικαιούχων αδείας εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex. Συγκεκριμένα, με την 27η αιτιολογική σκέψη, στοιχείο δ', και την 37η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως, η Επιτροπή διαπίστωσε, χωρίς η προσφεύγουσα να εγείρει σχετικώς αντιρρήσεις, ότι τα σήματα που κατέχουν οι επιχειρηματίες αυτοί, ήτοι τα «σήματα διανομέων», δεν χρησιμοποιούνται ευρέως στις επίμαχες αγορές.
- 128 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι η διάρκεια των δεσμεύσεων δεν είναι προφανώς ανεπαρκής ώστε να μην επιτρέψει στους κατόχους αδείας εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex να εδραιώσουν ή να ενισχύσουν το σήμα τους ως πραγματικά ανταγωνιστικό σήμα του σήματος Moulinex στα εννέα οικεία κράτη μέλη.
- 129 Κατά συνέπεια, οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας όσον αφορά τη διάρκεια των δεσμεύσεων πρέπει να απορριφθούν.

δ) Αποκλεισμός της Γαλλίας ως προς την οποία οι αμφιβολίες είναι σοβαρότερες στον τομέα του ανταγωνισμού

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 130 Κατά την προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από την De'Longhi, η Επιτροπή δεν επέβαλε κανέναν όρο για την εθνική αγορά στην οποία οι όροι ανταγωνισμού επηρεάζονται σε μεγαλύτερο βαθμό από την απόκτηση του σήματος, δηλαδή την αγορά της Γαλλίας, μολονότι δεν χωρεί αμφιβολία ότι, εφόσον οι κάτοχοι αδείας δεν είναι βέβαιοι ως προς τη «λύση» που θα επιλεγεί τελικώς για τη γαλλική αγορά και εφόσον, κατά συνέπεια, υφίσταται σοβαρός κίνδυνος ότι η θέση της SEB στη γαλλική αγορά θα καταστήσει άνευ περιεχομένου τις επιβαλλόμενες δεσμεύσεις όσον αφορά τα λοιπά οικεία κράτη μέλη, θα είναι δύσκολο για τη SEB να βρει σοβαρούς και αξιόλογους υποψηφίους για την απόκτηση αδείας.
- 131 Κατά την προσφεύγουσα, αυτό οφείλεται, καταρχάς, στο ότι, κατά την περίοδο αυτή, η SEB θα εξακολουθήσει να διαχειρίζεται τις υποθέσεις της Moulinex ως να επρόκειτο για διές της υποθέσεις και θα διατηρήσει τη δυνατότητα εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex διαπραγματευόμενη με τα δίκτυα διανομής στο σύνολο της Κοινότητας. Δεύτερον, η πρόσβαση της SEB στις ευαίσθητες από εμπορικής απόψεως πληροφορίες σχετικά με την παραγωγή (ή την έλλειψη παραγωγής), με το παραγωγικό δυναμικό, με τη στρατηγική και τις εμπορικές επιδόσεις της Moulinex θα εξασφαλίσει στη Moulinex ένα ακόμη ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και θα της επιτρέψει να προσαρμόσει τη συμπεριφορά της στην αγορά με γνώμονα πληροφορίες που οι ανταγωνιστές δεν διαθέτουν.
- 132 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία και τη SEB, ζητεί την απόρριψη του σχετικού επιχειρήματος της προσφεύγουσας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 133 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, με την από 8 Ιανουαρίου 2002 απόφαση που εκδόθηκε βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 4064/89, η Επιτροπή παρέπεμψε στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές την εξέταση των συνεπειών της συγκεντρώσεως στις σχετικές αγορές της Γαλλίας. Κατά συνέπεια, όπως ρητώς αναφέρει η Επιτροπή στην 43η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως, οι εν λόγω αγορές δεν αποτελούν αντικείμενο αυτής της αποφάσεως.
- 134 Λαμβανομένου υπόψη ότι ο αποκλεισμός των οικείων αγορών στη Γαλλία από τον έλεγχο που διενεργείται στο πλαίσιο της εγκριτικής αποφάσεως είναι συνέπεια της αποφάσεως περί παραπομπής, το ζήτημα αν η Επιτροπή είχε εξουσία να αποκλείσει τις εν λόγω αγορές από το πεδίο εφαρμογής των δεσμεύσεων που προτείνουν τα συμβαλλόμενα στην πράξη συγκεντρώσεως μέρη για να εξαλείψουν όλες τις σοβαρές αμφιβολίες μέχρι το πέρας του σταδίου I του ελέγχου συγγέεται με τον έλεγχο της νομιμότητας της αποφάσεως περί παραπομπής. Το ζήτημα αυτό εξετάζεται στη συνέχεια, στο πλαίσιο της εξετάσεως του αιτήματος περί ακυρώσεως της αποφάσεως περί παραπομπής.
- 135 Στο πλαίσιο της εξετάσεως του αιτήματος περί ακυρώσεως της εγκριτικής αποφάσεως, επιβάλλεται, επομένως, να εξακριβωθεί απλώς αν, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η αποτελεσματικότητα των δεσμεύσεων που δέχθηκε η Επιτροπή σε καθένα από τα εννέα οικεία κράτη μέλη θίγεται ενδεχομένως από το ότι οι σχετικές αγορές στη Γαλλία αποτελούν αντικείμενο χωριστής εξετάσεως εκ μέρους των αρμόδιων για θέματα ανταγωνισμού γαλλικών αρχών, το πόρισμα της οποίας, κατά τον χρόνο εκδόσεως της εγκριτικής αποφάσεως, εκκρεμεί και είναι αβέβαιο.
- 136 Συναφώς, επιβάλλεται να τονιστεί ότι, όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω, οι διάδικοι συμφωνούν επί του ότι τα οικεία προϊόντα αφορούν διακεκριμένες εθνικές αγορές. Έτσι, με την 27η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως, η Επιτροπή διαπί-

στώσε, μεταξύ άλλων, χωρίς η προσφεύγουσα να εγείρει σχετικώς αντιρρήσεις, ότι οι σχέσεις μεταξύ πελατών και προμηθευτών, οι υποδομές και το δίκτυο διανομής οργανώνονται σε εθνικό επίπεδο.

- 137 Εξάλλου, διαπιστώθηκε ανωτέρω ότι οι παράλληλες εισαγωγές των οικείων προϊόντων μεταξύ κρατών μελών είναι περιθωριακές.
- 138 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η αβεβαιότητα ως προς την έκβαση της διαδικασίας στη Γαλλία δεν μπορεί να θίξει τη σύναψη συμβάσεων χορηγήσεως αδείας εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex με σοβαρούς και αξιόλογους κατόχους αδείας σε άλλα κράτη μέλη. Συγκεκριμένα, λαμβανομένης υπόψη της εθνικής γεωγραφικής διαστάσεως των αγορών των οικείων προϊόντων και ελλείψει σημαντικών παράλληλων εισαγωγών μεταξύ κρατών μελών, οι εν λόγω κάτοχοι αδείας εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex στα εννέα οικεία κράτη μέλη δεν βρίσκονται σε ανταγωνισμό με τον/τους ανταγωνιστή/ές που δραστηριοποιείται/ούνται στις σχετικές αγορές στη Γαλλία με το σήμα Moulinex. A fortiori, η κατάσταση των κατόχων αδείας εκτός του γαλλικού εδάφους δεν μπορεί, κατά συνέπεια, να επηρεαστεί από την αβεβαιότητα ως προς την ταυτότητα του ενδεχόμενου επιχειρηματία που δραστηριοποιείται με το σήμα Moulinex στη Γαλλία.
- 139 Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν η αβεβαιότητα που επικαλείται η προσφεύγουσα ήταν ικανή να δυσχεράνει τη σύναψη συμβάσεων χορηγήσεως αδείας με σοβαρούς και αξιόλογους επιχειρηματίες στα εννέα οικεία κράτη μέλη, πρέπει να επισημανθεί ότι, όπως ορθώς υποστηρίζει η Επιτροπή, η επιλογή των κατόχων αδείας στην οποία προβαίνει η SEB απαιτεί, σύμφωνα με το σημείο 1, στοιχείο θ', των δεσμεύσεων, τη συναίνεσή της, η οποία συνίσταται στην επαλήθευση, βάσει του σημείου 1, στοιχείο ζ', των δεσμεύσεων του ότι οι κάτοχοι αδείας είναι όντως «επιχειρηματίες που ασκούν σήμερα εμπορική δραστηριότητα στον τομέα ή που μπορούν ενδεχομένως να εισδύσουν στον τομέα αυτό, δραστήριοι, ανεξάρτητοι, αποδεσμευμένοι από τον όμιλο SEB, με τις ικανότητες και τα κίνητρα που απαιτούνται για να ασκήσουν ουσιαστικό και θεμιτό ανταγωνισμό στις σχετικές αγορές».

- 140 Επίσης, πρέπει να επισημανθεί ότι οι δεσμεύσεις εξασφαλίζουν ότι η εναπομένουσα διάρκεια εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex από τη SEB κατά την περίοδο διαπραγματεύσεως των συμβάσεων χορηγήσεως αδείας δεν θα υπερβεί τον ελάχιστο αναγκαίο χρόνο για τη σύναψη των εν λόγω συμβάσεων, καθόσον, σύμφωνα με το σημείο 1, στοιχείο η', των δεσμεύσεων, στην περίπτωση που η SEB δεν συνάψει τις συμβάσεις χορηγήσεως αδείας εντός των απαιτούμενων προθεσμιών, παρατεινόμενων, ενδεχομένως, λόγω εξαιρετικών περιστάσεων, ένας ανεξάρτητος εντολέας εγκεκριμένος από την Επιτροπή θα υποκαταστήσει τη SEB προκειμένου για την εκτέλεση της αποστολής αυτής. Σύμφωνα με το σημείο 2, στοιχείο ε', iv, των δεσμεύσεων, για την εκπλήρωση της αποστολής αυτής, ο εν λόγω εντολέας υπόκειται σε προθεσμία.
- 141 Εξάλλου, η αβεβαιότητα ως προς το πέρας της διαδικασίας στη Γαλλία περιορίζεται, καταρχήν, από το ότι οι γαλλικές αρχές οφείλουν, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 6, του κανονισμού 4064/89, να αποφανθούν επί της συγκεντρώσεως εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών.
- 142 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης ότι, κατά τη διάρκεια της περιόδου εξετάσεως της συγκεντρώσεως από τις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές, δεδομένου ότι η SEB δεν θα είναι σε θέση να προτείνει σοβαρούς και αξιόλογους κατόχους αδείας, η επιχείρηση αυτή θα εξακολουθήσει να διαχειρίζεται τις υποθέσεις της Moulinex σαν να επρόκειτο για δικές της υποθέσεις και θα διατηρήσει το δικαίωμα να εκμεταλλεύεται το σήμα Moulinex διαπραγματευόμενη με τα δίκτυα διανομής στο σύνολο της Κοινότητας. Εξάλλου, η προσφεύγουσα εκτιμά ότι η SEB θα έχει πρόσβαση σε ευαίσθητες από εμπορικής απόψεως πληροφορίες αφορώσες τη Moulinex, οι οποίες θα της επιτρέψουν να προσαρμόσει τη συμπεριφορά της στην αγορά με γνώμονα πληροφορίες που οι ανταγωνιστές της δεν διαθέτουν.
- 143 Με τα επιχειρήματα αυτά, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι επέτρεψε στη SEB να πραγματοποιήσει τη συγκέντρωση χωρίς όρους, καθόσον, εν αναμονή της συνάψεως όλων των συμβάσεων χορηγήσεως αδείας, η SEB διατηρεί το δικαίωμα εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex σε όλα τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν οι δεσμεύσεις, πράγμα που της επιτρέπει ιδίως την πρόσβαση σε ορισμένες ευαίσθητες από εμπορικής απόψεως πληροφορίες.

144 Πέραν του ότι η αιτίαση αυτή ουδεμία σχέση έχει με τον αποκλεισμό των οικείων αγορών της Γαλλίας από το πεδίο εφαρμογής των δεσμεύσεων, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι η προσφεύγουσα δεν ισχυρίστηκε ότι η SEB είχε στη διάθεσή της υπερβολικά μεγάλη προθεσμία για τη σύναψη των συμβάσεων χορηγήσεως αδειάς.

145 Επιβάλλεται επίσης η διαπίστωση ότι η εκμετάλλευση του σήματος Moulinex από τη SEB κατά τη διάρκεια της περιόδου διαπραγματεύσεως των συμβάσεων χορηγήσεως αδειάς δικαιολογείται από την υποχρέωση της SEB να διατηρεί, σύμφωνα με το σημείο 1, στοιχείο η, τέταρτο εδάφιο, των δεσμεύσεων, «στο ακέραιο τη[ν] οικονομική αξία [...] και τη[ν] ανταγωνιστικότητα [...] του σήματος Moulinex σε καθένα από τα εννέα οικεία κράτη μέλη μέχρι τη σύναψη συμβάσεων χορηγήσεως αδειάς». Η εν λόγω ρήτρα όχι μόνο δεν θίγει την αποτελεσματικότητα των δεσμεύσεων, αλλά συμβάλλει αναμφισβήτητα στην εξασφάλισή της, καθόσον παρέχει στους κατόχους αδειάς τη δυνατότητα να κατοχυρώσουν αμέσως τη θέση τους ως ουσιαστικοί ανταγωνιστές. Δεν χωρεί δηλαδή αμφιβολία ότι η σύναψη συμβάσεων χορηγήσεως αδειάς σε εννέα διαφορετικά κράτη μέλη αποτελεί σχετικώς σύνθετη διαδικασία και η μη εκμετάλλευση του σήματος Moulinex κατά την περίοδο αυτή είναι ικανή να θίξει την ανταγωνιστικότητα του εν λόγω σήματος.

146 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η Επιτροπή, αποκλείοντας τις σχετικές αγορές στη Γαλλία από το πεδίο εφαρμογής των δεσμεύσεων, δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.

ε) Μη συνεκτίμηση των συνεπειών της διανομής των αδειών από γεωγραφικής απόψεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

147 Η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από την De'Longhi, διατείνεται ότι μια δέσμευση χορηγήσεως προσωρινών αδειών που καλύπτει μόνον περιορισμένο αριθμό κρατών

μελών —σε ορισμένες περιπτώσεις γεωγραφικώς απομονωμένων— δεν επιβάλλει στη SEB υποχρέωση ανάλογη των απαιτήσεων του τομέα του ανταγωνισμού.

- 148 Ειδικότερα, όσον αφορά την Ισπανία, η προσφεύγουσα εξηγεί ότι η εγκριτική απόφαση θα επιτρέψει στη SEB όχι μόνο να αποκτήσει δεσπόζουσα θέση ή να την ενισχύσει σε ορισμένες αγορές στην Ισπανία, αλλά επίσης να πολιορκήσει την πορτογαλική αγορά, μια από τις εθνικές αγορές στις οποίες η κοινή θέση της SEB και της Moulinex είναι η ισχυρότερη. Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφεύγουσα δεν αντιλαμβάνεται πώς, υπό φυσιολογικές οικονομικές συνθήκες, ένας προσωρινός δυνητικός κάτοχος αδείας εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex στην Πορτογαλία μπορεί να επιδείξει επαρκώς ελκυστική εμπορική συμπεριφορά.
- 149 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η χωρίς όρους έγκριση της επιχειρηματικής αυτής πράξεως όσον αφορά την ισπανική αγορά θα έχει ουσιώδεις συνέπειες ως προς την αποτελεσματικότητα των δεσμεύσεων που πρότεine να αναλάβει η SEB για το έδαφος της Πορτογαλίας. Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι η ενισχυμένη θέση της SEB στην ισπανική αγορά απειλεί άμεσα την αποτελεσματικότητα κάθε μέτρου που θα μπορούσε να επιβληθεί όσον αφορά τη Γαλλία.
- 150 Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι η Επιτροπή, μη λαμβάνοντας υπόψη τις διασυνοριακές πτυχές του ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές και, για τις ανάγκες της υπό κρίση υποθέσεως, τον αντίκτυπό τους στην αποτελεσματικότητα των επιβληθέντων διορθωτικών μέτρων, δεν εφάρμοσε την πάγια πρακτική που εκτίθεται στις υποθέσεις COMP/M.1802 — Unilever/Amora-Maille της 8ης Μαρτίου 2000, IV/M.1578 — Sanitec/Sphinx της 1ης Δεκεμβρίου 1999 και COMP/M.2283 — Schneider/Legrand της 10ης Οκτωβρίου 2000.
- 151 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία και τη SEB, ζητεί την απόρριψη του σχετικού επιχειρήματος της προσφεύγουσας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 152 Κατ' ουσία, με την παρούσα αιτίαση, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι περιόρισε τις δεσμεύσεις στα κράτη μέλη για τα οποία η Επιτροπή αποφάνθηκε υπέρ της υπάρξεως σοβαρών αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα της συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά, χωρίς να τις επεκτείνει στα λοιπά κράτη μέλη. Κατά την προσφεύγουσα, η θέση που κατέχει η SEB στα δεύτερα αυτά κράτη μέλη μπορεί να περιορίσει την αποτελεσματικότητα των δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν για τα πρώτα κράτη μέλη.
- 153 Επιβάλλεται, εκ προοιμίου, η επισήμανση ότι, όπως ορθώς παρατηρεί η Επιτροπή, η προσφεύγουσα περιορίζεται, στο στάδιο της πρώτης αιτιάσεως, σε γενικές θεωρήσεις που ουδόλως θεμελιώνονται. Στο δικόγραφο της προσφυγής, το μόνο συγκεκριμένο στοιχείο που επικαλείται η προσφεύγουσα προς στήριξη της αιτιάσεώς της είναι το ότι «η Επιτροπή έπρεπε ειδικότερα να λάβει υπόψη την κατάσταση της Ισπανίας», με την αιτιολογία ότι, κατ' ουσίαν, η SEB «θα είναι σε θέση να πολιορκήσει την πορτογαλική αγορά, μια από τις εθνικές αγορές στις οποίες η κοινή θέση των σημάτων SEB και Moulinex είναι μακράν η ισχυρότερη». Η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης, χωρίς να θεμελιώνει τη σχετική άποψή της, ότι η θέση της SEB στην Ισπανία απειλεί την αποτελεσματικότητα κάθε μέτρου που θα μπορούσε να επιβληθεί όσον αφορά τη Γαλλία.
- 154 Προς απάντηση σε γραπτή ερώτηση του Πρωτοδικείου σχετικά με την παροχή διευκρινίσεων εκ μέρους της προσφεύγουσας επί της σχετικής αιτιάσεώς της, η προσφεύγουσα εξήγησε ότι, με την αιτίαση αυτή, δεν αμφισβητούσε, αυτή καθαυτή, τη σχετική με τον ανταγωνισμό ανάλυση όσον αφορά τις σχετικές αγορές στην Ισπανία, αλλά μόνο το ότι η Επιτροπή δεν εξέτασε τις ενδεχόμενες αλληλοαντιδράσεις μεταξύ των διαφορετικών εθνικών αγορών. Πέραν των αλληλοαντιδράσεων για τις οποίες γίνεται λόγος στο δικόγραφο της προσφυγής, αφενός, μεταξύ των οικείων αγορών στην Ισπανία και, αφετέρου, μεταξύ των οικείων αγορών στην Πορτογαλία και τη Γαλλία, η προσφεύγουσα αναφέρθηκε, με τις απαντήσεις της, στην κατάσταση της Φινλανδίας σε σχέση με τις σκανδιναβικές χώρες. Σύμφωνα με

τις απαντήσεις αυτές, η προσφεύγουσα επιβεβαίωσε ότι, κατά την άποψή της, για να επιτρέψουν οι δεσμεύσεις σε έναν ανεξάρτητο ανταγωνιστή να καθιερωθεί με επιτυχία, η Επιτροπή θα έπρεπε να συμπεριλάβει στο πεδίο εφαρμογής των δεσμεύσεων τα κράτη μέλη στα οποία δεν έχει διαπιστωθεί καμία σοβαρή αμφιβολία.

- 155 Για να εξεταστεί η παρούσα αιτίαση, πρέπει καταρχάς να επισημανθεί ότι, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις, η SEB ανέλαβε να συνάψει με τρίτο σύμβαση αποκλειστικής εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex σε εννέα κράτη μέλη και συγκεκριμένα στην Αυστρία, τη Γερμανία, το Βέλγιο, τη Δανία, την Ελλάδα, τη Νορβηγία, τις Κάτω Χώρες, την Πορτογαλία και τη Σουηδία. Αντιθέτως, οι δεσμεύσεις δεν προβλέπουν για τη SEB καμία υποχρέωση συνάψεως τέτοιας συμβάσεως χορηγήσεως αδειάς στα λοιπά κράτη μέλη, δηλαδή στην Ισπανία, τη Φινλανδία, τη Γαλλία, την Ιρλανδία, την Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο.
- 156 Συνεπώς, ορθώς η προσφεύγουσα τονίζει, όσον αφορά το μοναδικό παράδειγμα που παραθέτει στο δικόγραφο της προσφυγής, ότι οι δεσμεύσεις προβλέπουν τη σύναψη συμβάσεως χορηγήσεως αδειάς για την Πορτογαλία, αλλά όχι για την Ισπανία.
- 157 Ακολούθως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το γεγονός ότι οι δεσμεύσεις καλύπτουν τις σχετικές αγορές στην Αυστρία, τη Γερμανία, το Βέλγιο, τη Δανία, την Ελλάδα, τη Νορβηγία, τις Κάτω Χώρες, την Πορτογαλία και τη Σουηδία οφείλεται στο ότι η Επιτροπή διαπίστωσε ότι σε πολλές σχετικές αγορές προϊόντων στα εν λόγω κράτη μέλη η συγκέντρωση ήγειρε σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την κοινή αγορά.
- 158 Αντιθέτως, δεδομένου ότι η Επιτροπή παρέπεμψε στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές την εξέταση των αποτελεσμάτων της συγκεντρώσεως στις σχετικές αγορές στη Γαλλία, οι εν λόγω αγορές δεν καλύπτονται από τις δεσμεύσεις. Όσον αφορά τις σχετικές αγορές στην Ισπανία, τη Φινλανδία, την Ιρλανδία, την

Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, η Επιτροπή έκρινε, σύμφωνα με την ανάλυση που πραγματοποιείται από την 83η έως την 127η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως, ότι η συγκέντρωση θα μετέβαλλε μόνον περιφερειακώς τους όρους ανταγωνισμού στις εν λόγω αγορές. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή κατέληξε ότι η συγκέντρωση δεν ήγειρε επί του σημείου αυτού σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την κοινή αγορά.

159 Έτσι, όσον αφορά τις σχετικές αγορές στην Ισπανία, η Επιτροπή διαπίστωσε, σύμφωνα με την 115η, 116η και 117η αιτιολογική σκέψη, ότι, παρά την ισχυρή θέση που κατέχουν στην αγορά η SEB και η Moulinex σε δύο αγορές προϊόντων, ήτοι στην αγορά των βραστήρων και στην αγορά των επιτραπέζιων φούρνων, οι πελάτες-αγοραστές διαθέτουν εναλλακτικά σήματα που είναι ευρέως γνωστά στο κοινό και παρόντα σε όλη την γκάμα των μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως ως υποκατάστατα των σημάτων των συμβαλλομένων στη συγκέντρωση. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή έκρινε ότι «[κ]άθε απόπειρα αντίθετης προς τον ανταγωνισμό συμπεριφοράς στις εν λόγω αγορές τιμωρείται με μείωση των αγορών προϊόντων της SEB και της Moulinex στις άλλες αγορές, στις οποίες η συνδυασμένη επιχείρηση πραγματοποιεί [το 85 έως 95 %] του κύκλου εργασιών της, πράγμα που θα μπορούσε να καταστήσει μη επικερδή κάθε αύξηση των τιμών εκ μέρους των συμβαλλομένων». Προς απάντηση σε γραπτή ερώτηση του Πρωτοδικείου, η προσφεύγουσα επιβεβαίωσε ότι δεν αμφισβητούσε τις εκτιμήσεις αυτές.

160 Εξάλλου, επιβάλλεται η επισήμανση ότι, όπως ήδη διαπιστώθηκε ανωτέρω, οι διάδικοι συμφωνούν ότι τα οικεία προϊόντα αφορούν διακεκριμένες εθνικές αγορές. Συναφώς, σκόπιμη είναι η υπόμνηση, όπως προαναφέρθηκε στις σκέψεις 91 επ., ότι η ίδια η προσφεύγουσα υπεραμύνθηκε της εθνικής γεωγραφικής διαστάσεως των οικείων αγορών κατά την ενώπιον της Επιτροπής διοικητική διαδικασία.

161 Έτσι, μπορεί να θεωρηθεί αποδεδειγμένο ότι οι σχετικές αγορές στην Ισπανία και οι σχετικές αγορές στην Πορτογαλία είναι, όπως και οι σχετικές αγορές στα λοιπά κράτη μέλη, διακεκριμένες εθνικές αγορές.

162 Τέλος, όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω, η ίδια η προσφεύγουσα δέχθηκε ότι, στις σχετικές αγορές, οι παράλληλες εισαγωγές είναι περιθωριακές.

- 163 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η χορήγηση αδείας εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex σε ένα από τα εννέα κράτη μέλη που καλύπτουν οι δεσμεύσεις δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να επηρεαστεί από την κατάσταση σε έτερο κράτος μέλος, αν πρόκειται, όπως συμβαίνει στην περίπτωση των οικείων αγορών στην Ισπανία, για όμορο κράτος. Πράγματι, εφόσον η προσφεύγουσα δέχεται, αφενός, ότι δεν ελλοχεύει κίνδυνος δημιουργίας ή ενισχύσεως δεσπόμενων θέσεως στις σχετικές αγορές στην Ισπανία και, αφετέρου, ότι οι σχετικές αγορές στην Ισπανία και οι σχετικές αγορές στην Πορτογαλία είναι διακεκριμένες εθνικές αγορές και οι παράλληλες εισαγωγές μεταξύ των αγορών αυτών είναι περιθωριακές, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι η προσφεύγουσα αναγνωρίζει ότι δεν υπήρχε λόγος να επιβάλει υποχρέωση συνάψεως συμβάσεως χορηγήσεως αδείας στην Ισπανία και ότι ο ανταγωνισμός που επικρατεί στην Ισπανία δεν μπορεί να θίξει την ανταγωνιστικότητα του κατόχου αδείας εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex στην Πορτογαλία.
- 164 Όσον αφορά το στοιχείο που τονίζει η προσφεύγουσα, ότι δηλαδή η θέση των σημάτων Moulinex και SEB στην Πορτογαλία συγκαταλεγόταν μεταξύ των ισχυροτέρων, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι το στοιχείο αυτό όχι μόνο δεν αποδεικνύει ότι μια άδεια για τις σχετικές αγορές στην Πορτογαλία δεν θα είναι πολύ ελκυστική, αλλά, αντιθέτως, θα είναι ικανή να ωθήσει έναν επιχειρηματία να ζητήσει άδεια για τις αγορές αυτές, και τούτο, κατά μείζονα λόγο, καθόσον το υψηλό μερίδιο αγοράς στο εν λόγω κράτος μέλος δεν ανήκει στη SEB, αλλά στη Moulinex.
- 165 Για τους ίδιους λόγους, τα ίδια ισχύουν και όσον αφορά τα φερόμενα αποτελέσματα της ενισχύσεως της θέσεως της SEB στην Ισπανία σχετικά με τις δεσμεύσεις που, ενδεχομένως, επιβάλλονται στη Γαλλία ή όσον αφορά τα φερόμενα αποτελέσματα της ενισχύσεως της θέσεως της SEB στη Φινλανδία σχετικά με τις δεσμεύσεις που επιβάλλονται στη Σουηδία, τη Νορβηγία και τη Δανία.
- 166 Τέλος, πρέπει να διευκρινιστεί ότι τα ανωτέρω συμπεράσματα δεν μπορούν επίσης να διαψευστούν από το γεγονός ότι η Επιτροπή επέκτεινε, λόγω του «αποτελέσματος χαρτοφυλακίου», την άδεια εκμεταλλεύσεως σήματος σε καθένα από τα εννέα οικεία κράτη μέλη που καλύπτουν οι δεσμεύσεις σε όλα τα οικεία προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων αυτών για τα οποία η συγκέντρωση δεν δημιουργεί ούτε ενισχύει δεσπόμενες θέσεις.

167 Πράγματι, από την 141η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως προκύπτει ότι η επέκταση των δεσμεύσεων στο σύνολο των επίμαχων προϊόντων οφείλεται στην προσπάθεια της Επιτροπής να αποτρέψει το ενδεχόμενο να μη μπορέσει η SEB να χρησιμοποιήσει το σήμα Moulinex, σε ανταγωνισμό με τον κάτοχο αδείας, στα εννέα οικεία κράτη μέλη. Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, αντιθέτως, το να μπορέσει η SEB να χρησιμοποιήσει το σήμα Moulinex στις εθνικές αγορές που δεν καλύπτονται από τις δεσμεύσεις δεν την θέτει σε σχέση ανταγωνισμού με τους κατόχους αδείας στα κράτη μέλη για τα οποία η Επιτροπή ήγειρε σοβαρές αμφιβολίες, καθόσον οι κάτοχοι αδείας διαθέτουν αποκλειστική άδεια. Κατά συνέπεια, οι προαναφερθέντες στην 141η αιτιολογική σκέψη της προσβαλλόμενης αποφάσεως λόγοι δεν επέβαλαν στην Επιτροπή υποχρέωση επεκτάσεως των δεσμεύσεων στο σύνολο των κρατών μελών.

168 Συνεπώς, από την παρούσα αιτίαση της προσφεύγουσας δεν είναι δυνατόν να προκύψει η διαπίστωση ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως. Επομένως, πρέπει να απορριφθεί.

στ) Δυνατότητα υπάρξεως διαφορετικών κατόχων αδείας για διαφορετικά κράτη μέλη

Επιχειρήματα των διαδίκων

169 Η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από την De'Longhi, ισχυρίζεται ότι η δυνατότητα, στο πλαίσιο των δεσμεύσεων, υπάρξεως διαφορετικών κατόχων αδείας για διαφορετικά κράτη μέλη θα επηρεάσει σοβαρά την αποτελεσματικότητα των διορθωτικών μέτρων για την κατάσταση της αγοράς, ενισχύοντας τον κίνδυνο οι κάτοχοι αδείας που εντοπίζει η SEB να μην αποτελούν στην πραγματικότητα αξιόλογους ανταγωνιστές.

- 170 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία και τη SEB, ζητεί την απόρριψη του σχετικού επιχειρήματος της προσφεύγουσας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 171 Επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το σημείο 1, στοιχείο α', πρώτο εδάφιο, των δεσμεύσεων, η SEB δεσμεύεται να συνάψει σύμβαση χορηγήσεως αδείας αποκλειστικής χρήσεως του σήματος Moulinex σε καθένα από τα εννέα οικεία κράτη μέλη. Σύμφωνα με τις δεσμεύσεις αυτές, ιδίως με το σημείο 1, στοιχείο γ', τελευταίο εδάφιο, οι εν λόγω συμβάσεις χορηγήσεως αδείας μπορούν να συναφθούν με έναν ή περισσότερους κατόχους αδείας.
- 172 Για να εξεταστεί η αιτίαση της προσφεύγουσας, επιβάλλεται καταρχάς να τονιστεί εκ νέου ότι οι διάδικοι συμφωνούν επί του ότι τα οικεία προϊόντα αφορούν διακεκριμένες εθνικές αγορές. Εξάλλου, δεδομένου ότι οι άδειες που προβλέπουν οι εν λόγω δεσμεύσεις είναι αποκλειστικές, σε καθένα από τα οικεία κράτη μέλη θα οριστεί μόνον ένας κάτοχος αδείας εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex. Σύμφωνα με το σημείο 1, στοιχείο γ', τελευταίο εδάφιο, καθένας από τους κατόχους αδείας πρέπει άλλωστε να δεσμευτεί να διαθέσει στο εμπόριο τα προϊόντα που φέρουν το σήμα Moulinex μόνο στο ή στα εδάφη που του παραχωρήθηκαν και για τα οποία προορίζονται τα προϊόντα. Κατά συνέπεια, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι κάτοχοι αδείας εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex δεν θα βρίσκονται καταρχήν σε ανταγωνισμό μεταξύ τους.
- 173 Ακολούθως, επιβάλλεται η επισήμανση ότι, όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω, οι παράλληλες εισαγωγές των οικείων προϊόντων μεταξύ κρατών μελών είναι περιθωριακές. Κατά συνέπεια, οι παράλληλες εισαγωγές των προϊόντων του σήματος Moulinex που τέθηκαν στο εμπόριο από τους κατόχους αδείας στο έδαφος για το οποίο ο καθένας τους έχει αποκλειστικότητα θα έχουν περιθωριακές μόνο συνέπειες στον ανταγωνισμό έναντι των λοιπών κατόχων αδείας.

- 174 Υπό τις συνθήκες αυτές, η ύπαρξη διαφορετικών κατόχων αδείας ανάλογα με τα κράτη μέλη δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να απειλήσει τους κατόχους αδείας. Εν πάση περιπτώσει, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, σύμφωνα με το σημείο 1, στοιχεία ζ' και θ', οι δεσμεύσεις προβλέπουν ότι οι κάτοχοι αδείας πρέπει να συγκεντρώνουν ορισμένα χαρακτηριστικά, τη συνδρομή των οποίων ελέγχει η Επιτροπή.
- 175 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή ουδόλως υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως. Επομένως, η αιτίαση της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί.

ζ) Δυνατότητα νέας διαπραγματεύσεως των αναλαμβανομένων δεσμεύσεων μετά την εκ μέρους των γαλλικών αρχών εκτίμηση

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 176 Η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από την De'Longhi, διατείνεται ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε σοβαρή πλάνη εκτιμήσεως, όταν δέχθηκε τη ρήτρα που περιέχει το σημείο 2, στοιχείο ζ', των δεσμεύσεων.
- 177 Κατά την προσφεύγουσα, η ρήτρα αυτή συνεπάγεται ότι, αν οι γαλλικές αρχές προτείνουν λύση βαίνουσα προς την αντίθετη κατεύθυνση ή πέραν του αναγκαίου μέτρου για την αποκατάσταση φυσιολογικού επιπέδου ανταγωνισμού στις αγορές εκτός Γαλλίας, η SEB θα μπορέσει να ζητήσει από την Επιτροπή αναθεώρηση των ανειλημμένων δεσμεύσεων (δηλαδή την αποδέσμευσή της).

- 178 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι αυτό καθιστά στην πράξη δυνατό οι γαλλικές αρχές, αποδεχόμενες την ανάληψη άλλων δεσμεύσεων αντί αυτών που αποδέχθηκε η Επιτροπή, να εξουδετερώσουν τα διορθωτικά μέτρα της Επιτροπής, ή να παράσχουν στη SEB τη δυνατότητα να διαπραγματευτεί εκ νέου τις αναληφθείσες έναντι της Επιτροπής δεσμεύσεις.
- 179 Κατά την προσφεύγουσα, και μόνον η απλή ύπαρξη ενός τέτοιου κινδύνου επηρεάζει σοβαρά τη σταθερότητα των όρων από τους οποίους η Επιτροπή εξαρτά την έγκριση της χορηγήσεως αδείας στα κράτη μέλη πλην της Γαλλίας. Επιπλέον, η ρήτρα αυτή καθιστά πλήρως μη ελκυστικές από εμπορικής απόψεως τις άδειες που πρόκειται να χορηγήσει η SEB για άλλα κράτη μέλη, δεδομένου του αβέβαιου χαρακτήρα των δεσμεύσεων που προτείνει η SEB στην Επιτροπή.
- 180 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία και τη SEB, ζητεί την απόρριψη του σχετικού επιχειρήματος της προσφεύγουσας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 181 Επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το σημείο 2, στοιχείο ζ', των δεσμεύσεων, προβλέπονται τα εξής:

«Αν η έγκριση της παρούσας πράξεως από έτερη αρμόδια σε θέματα ανταγωνισμού αρχή υπέκειτο σε δεσμεύσεις που είτε έρχονται σε αντίθεση με τις παρούσες δεσμεύσεις είτε οδηγούν σε κατάσταση βαίνουσα πέραν του αναγκαίου για την αποκατάσταση του ουσιαστικού ανταγωνισμού σε καθεμία από τις σχετικές αγορές, ο όμιλος SEB θα μπορούσε να ζητήσει από την Επιτροπή να αναθεωρήσει τις

παρούσες δεσμεύσεις προς άρση των αντιφάσεων ή προς περιορισμό εν μέρει ή εν όλω των περιλαμβομένων στις παρούσες δεσμεύσεις όρων και υποχρεώσεων που βαρύνουν τη SEB και που δεν είναι πια αναγκαίοι.»

- 182 Προς απάντηση σε σχετική γραπτή ερώτηση του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι ο σκοπός της διατάξεως αυτής ήταν να αποφευχθεί το ενδεχόμενο τα συμβαλλόμενα στη συγκέντρωση μέρη να υποχρεωθούν να προτείνουν ανάληψη δεσμεύσεων στις αρμόδιες για θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές, στις οποίες παρέπεμψε η Επιτροπή την εξέταση των συνεπειών της συγκεντρώσεως για τις σχετικές αγορές στη Γαλλία, το περιεχόμενο των οποίων θα ήταν δυσανάλογο σε σχέση με τον σκοπό της αποκαταστάσεως ουσιαστικού ανταγωνισμού. Έτσι, η Επιτροπή εξήγησε, με τις απαντήσεις της, ότι οι δεσμεύσεις που επέβαλαν οι αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές «θα έρχονταν σε αντίθεση» προς τις δεσμεύσεις που αποδέχθηκε η Επιτροπή, αν, για παράδειγμα, προέβλεπαν για τη SEB υποχρέωση εκχωρήσεως των μονάδων παραγωγής. Σε τέτοια περίπτωση, η SEB δεν θα ήταν πια σε θέση να συνάψει, κατόπιν αιτήσεως των κατόχων αδειάς, σύμβαση εφοδιασμού για όλα ή για μέρος των οικείων προϊόντων, όπως προβλέπει το σημείο 1, στοιχείο δ', πρώτο εδάφιο, των δεσμεύσεων.

- 183 Επιβάλλεται να γίνει δεκτή άποψη της προσφεύγουσας ότι το σημείο 2, στοιχείο ζ', των δεσμεύσεων (στο εξής: ρήτρα νέας διαπραγματεύσεως) μπορεί να επηρεάσει τις δεσμεύσεις που έγιναν αποδεκτές με την εγκριτική απόφαση. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από το παράδειγμα που παραθέτει η Επιτροπή αναφερόμενη στην περίπτωση «αντιφατικών» δεσμεύσεων, η εφαρμογή της εν λόγω ρήτρας μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την εκ μέρους της Επιτροπής αναθεώρηση των δεσμεύσεων που έγιναν αποδεκτές με την εγκριτική απόφαση, ώστε να ληφθεί υπόψη η έκβαση της διαδικασίας ενώπιον των αρμόδιων για θέματα ανταγωνισμού γαλλικών αρχών. Η Επιτροπή, στην περίπτωση στην οποία αναφέρεται το παράδειγμά της, θα μπορούσε, κατ' εφαρμογήν της εν λόγω ρήτρας, να καταργήσει την προβλεπόμενη από το σημείο 1, στοιχείο δ', πρώτο εδάφιο, των δεσμεύσεων υποχρέωση της SEB περί εφοδιασμού των κατόχων αδειάς με προϊόντα, κατόπιν σχετικής αιτήσεώς τους.

- 184 Επιβάλλεται έτσι η διαπίστωση ότι η αποτελεσματικότητα των δεσμεύσεων που έγιναν δεκτές με την εγκριτική απόφαση μπορεί διπλώς να επηρεαστεί από τη ρήτρα νέας διαπραγματεύσεως. Αφενός, η εν λόγω ρήτρα μπορεί να οδηγήσει στην επιγε-

νόμηση αναθεώρηση των εν λόγω δεσμεύσεων, προσβάλλοντας με τον τρόπο αυτό τα κεκτημένα δικαιώματα των κατόχων αδείας, τα οποία τους αναγνωρίστηκαν βάσει των δεσμεύσεων που έγιναν αποδεκτές με την εγκριτική απόφαση. Αφετέρου, η ρήτρα νέας διαπραγματεύσεως μπορεί, και μόνο για τον λόγο ότι προβλέπει δυνατότητα επιγενόμενης αναθεώρησης των δεσμεύσεων, να αποτρέψει επιχειρηματίες από το να ζητήσουν τη χορήγηση αδείας εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex.

- 185 Επιβάλλεται να εξεταστούν οι αιτιάσεις και τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας λαμβάνοντας υπόψη τη διττή αυτή προοπτική.
- 186 Δεδομένου, πρώτον, ότι με την παρούσα αίτηση, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι δέχθηκε την εν λόγω ρήτρα νέας διαπραγματεύσεως, επειδή βάσει της ρήτρας αυτής είναι δυνατή η αναθεώρηση των δεσμεύσεων που προβλέπει η εγκριτική απόφαση, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι οι αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές ενέκριναν, με την από 8 Ιουλίου 2002 απόφαση που εξέδωσαν κατόπιν της παραπομπής της υποθέσεως, την επίδικη συγκέντρωση χωρίς να επιβάλουν δεσμεύσεις.
- 187 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως ορθώς επισημαίνει η Επιτροπή με τις απαντήσεις της στις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, η SEB δεν θα είναι σε θέση να επικαλεστεί την εφαρμογή του σημείου 2, στοιχείο ζ', των δεσμεύσεων, καθόσον η εφαρμογή της διατάξεως αυτής προϋποθέτει ότι η εκ μέρους των αρμόδιων για θέματα ανταγωνισμού γαλλικών αρχών έγκριση συνοδεύεται από την επιβολή δεσμεύσεων.
- 188 Κατά συνέπεια, λαμβανομένου υπόψη ότι η αίτηση της προσφεύγουσας είχε καταστεί άνευ αντικειμένου όταν το Πρωτοδικείο κλήθηκε να αποφανθεί, παρέλκει η έκδοση αποφάσεως επί του σημείου αυτού.
- 189 Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν οι αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές είχαν εγκρίνει τη συγκέντρωση επιβάλλοντας δεσμεύσεις, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, εφόσον η αναθεώρηση των δεσμεύσεων που έγιναν δεκτές με την εγκριτική απόφαση απαιτεί, σύμφωνα με το σημείο 2, στοιχείο ζ', των δεσμεύσεων,

προηγούμενη αίτηση της SEB, η νομική κατάσταση της προσφεύγουσας δεν επηρεάστηκε κατά το στάδιο της παρούσας προσφυγής, οπότε η αιτίαση είναι απαράδεκτη.

190 Συγκεκριμένα, η νομική κατάσταση της προσφεύγουσας θα είχε επηρεαστεί μόνο σε περίπτωση που η SEB είχε υποβάλει αίτηση νέας διαπραγματεύσεως, κατόπιν της οποίας η Επιτροπή αναθεώρησε τις προβλεφθείσες στην εγκριτική απόφαση δεσμεύσεις. Στην περίπτωση αυτή, στην προσφεύγουσα θα απέκειτο να ασκήσει, ενδεχομένως, προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Πρωτοδικείου. Συναφώς, επιβάλλεται η επισήμανση ότι η εν λόγω προσφυγή δεν θα αφορούσε το σημείο 2, στοιχείο ζ', των δεσμεύσεων, αλλά τη νέα απόφαση που εξέδωσε η Επιτροπή προκειμένου να τροποποιήσει τις δεσμεύσεις που προβλέπει η εγκριτική απόφαση.

191 Δεδομένου, δεύτερον, ότι με την παρούσα αιτίαση, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή το ότι αποδέχθηκε τη ρήτρα νέας διαπραγματεύσεως, επειδή η ρήτρα αυτή δύναται, και μόνο για τον λόγο ότι προβλέπεται στην εγκριτική απόφαση, να αποτρέψει τους επιχειρηματίες από το να ζητήσουν να τους χορηγηθεί άδεια, επιβάλλεται να εξεταστεί η φύση των αποτελεσμάτων της ρήτρας αυτής για τους εν λόγω επιχειρηματίες κατά τον χρόνο εκδόσεως της εγκριτικής αποφάσεως.

192 Συναφώς, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως της εγκριτικής αποφάσεως, η επίδραση της ρήτρας νέας διαπραγματεύσεως επί της νομικής καταστάσεως των δυνητικών αιτούντων άδεια εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex συνίστατο στο ότι, κατά τον χρόνο εκείνο, υπήρχε αβεβαιότητα ως προς την έκβαση της διαδικασίας ενώπιον των αρμόδιων για θέματα ανταγωνισμού γαλλικών αρχών.

193 Την αβεβαιότητα αυτή επρόκειτο πάντως να άρει η έκδοση της αποφάσεως των αρμόδιων για θέματα ανταγωνισμού γαλλικών αρχών. Υπό τις περιστάσεις αυτές, προκύπτει, επομένως, ότι η ρήτρα νέας διαπραγματεύσεως δεν είχε ως σκοπό να αποτρέψει, αλλά, απλώς να καθυστερήσει τη σύναψη συμβάσεων χορηγήσεως αδείας εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex, μέχρις ότου οι ενδιαφερόμενοι για χορήγηση τέτοιας άδειας επιχειρηματίες μπορούσαν να λάβουν γνώση της εκβάσεως της διαδικασίας στη Γαλλία.

194 Επιβάλλεται η επισήμανση ότι η καθυστέρηση στη σύναψη των συμβάσεων χορηγήσεως αδείας δεν ήταν απεριορίστη. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 6, του κανονισμού 4064/89, η δημοσίευση των εκθέσεων ή η ανακοίνωση των συμπερασμάτων της εξετάσεως της σχετικής πράξεως από τις αρμόδιες αρχές του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους πραγματοποιούνται το αργότερο τέσσερις μήνες μετά την παραπομπή εκ μέρους της Επιτροπής. Επιπλέον, σύμφωνα με το σημείο 1, στοιχείο η', των δεσμεύσεων, η σύναψη συμβάσεων χορηγήσεως αδείας από τη SEB υπόκειται σε ορισμένες προθεσμίες, οι οποίες μπορούν, υπό εξαιρετικές περιστάσεις, να παραταθούν. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι διάδικοι ενημέρωσαν το Πρωτοδικείο ότι είχε ακριβώς χορηγηθεί αυτή η παράταση προκειμένου οι υποψήφιοι για τη χορήγηση αδείας να λάβουν γνώση της εκβάσεως της διαδικασίας ενώπιον των αρμόδιων για θέματα ανταγωνισμού γαλλικών αρχών. Τέλος, σύμφωνα με το σημείο 2, στοιχείο ε', ιν, στην περίπτωση που η SEB δεν συνάψει τις συμβάσεις χορηγήσεως αδείας εντός των προβλεπόμενων από το σημείο 1, στοιχείο η', προθεσμιών, θα αντικατασταθεί από εκπρόσωπό της προς εκπλήρωση της αποστολής αυτής.

195 Κατά συνέπεια, δεν αποδεικνύεται ότι το σημείο 2, στοιχείο ζ', των δεσμεύσεων μπορούσε να μειώσει την αποτελεσματικότητα των δεσμεύσεων κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως. Επομένως, η σχετική αιτίαση της προσφεύγουσας δεν ευσταθεί.

η) Επί της ελλείψεως αδείας στην Ιταλία, την Ισπανία και τη Φινλανδία

Επιχειρήματα των διαδίκων

196 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η De'Longhi υποστήριξε ότι οι δεσμεύσεις δεν επέτρεπαν την άρση των σοβαρών αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα της συγκεντρώσεως σε ορισμένες σχετικές αγορές στην Ιταλία, την Ισπανία και τη Φινλανδία.

197 Ειδικότερα, όσον αφορά τις σχετικές αγορές στην Ιταλία, η De'Longhi επισημαίνει ότι, σύμφωνα με την ίδια την εγκριτική απόφαση, η νέα επιχείρηση θα κατέχει μερίδιο αγοράς μεγαλύτερο του 40 % σε τρεις σχετικές αγορές προϊόντων, ήτοι στις αγορές των πολυμίξερ, των συσκευών για ανεπίσημα γεύματα και των βραστήρων. Η De'Longhi επισημαίνει ότι η Επιτροπή δεν επέβαλε καμία δέσμευση στο εν λόγω κράτος μέλος. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή, αφού έκρινε, με την 121η αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως, ότι η συγκέντρωση θα έχει μικρό αντίκτυπο στον ανταγωνισμό στην αγορά των πολυμίξερ, δεδομένου ότι η νέα επιχείρηση ανταγωνιζόταν κυρίως τις εταιρίες Braun (σε ποσοστό 10-20 %), Philips (σε ποσοστό 0-10 %) και De'Longhi (σε ποσοστό 0-10 %), κατέληξε, με την 123η αιτιολογική σκέψη, ότι η συγκέντρωση δεν ήγειρε σοβαρές αμφιβολίες ως προς τις αγορές των βραστήρων και των συσκευών για ανεπίσημα γεύματα, διότι, εφόσον εκάστη από τις αγορές αυτές αντιπροσωπεύει ποσοστό μόνο 0-5 % περίπου μόνον της αξίας του συνόλου της κατηγορίας προϊόντων «κουζίνας» των μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως, οι πελάτες μεταπωλητές θα έχουν τη δυνατότητα να καταστείλουν κάθε απόπειρα αντίθετης προς τον ανταγωνισμό συμπεριφοράς στις εν λόγω αγορές μειώνοντας την εκ μέρους τους αγορά προϊόντων της SEB και της Moulinex στις άλλες αγορές, όπου αυτές από κοινού πραγματοποιούν το 90-100 % του κύκλου εργασιών τους. Κατά την Επιτροπή, η δυνατότητα αυτή καθιστά μη επικερδή κάθε αύξηση των τιμών εκ μέρους των συμβαλλομένων στις δύο σχετικές αγορές.

198 Η De'Longhi τονίζει ότι ίδια συλλογιστική ακολουθείται όσον αφορά τις σχετικές αγορές στην Ισπανία (115η, 116η και 117η αιτιολογική σκέψη) και στη Φινλανδία (118η, 119η και 120ή αιτιολογική σκέψη).

199 Κατά την De'Longhi, η συλλογιστική αυτή στερείται παντός ερείσματος. Η De'Longhi θεωρεί, αντιθέτως, ότι οι αγοραστές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της διανομής μεγάλης κλίμακας θα προτιμήσουν, αντί να λάβουν ανταποδοτικά μέτρα, να συνεργαστούν με τη SEB προκειμένου να αποκλείσουν από αυτή τη μορφή πώλησεως τους προμηθευτές που είναι ανταγωνιστές της SEB και που δεν είναι σε θέση να προσφέρουν τους ίδιους όρους εφοδιασμού με τη SEB.

200 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία και τη SEB, ζητεί την απόρριψη του επιχειρήματος της De'Longhi.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 201 Επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι από την απάντηση της προσφεύγουσας σε γραπτή ερώτηση του Πρωτοδικείου αφορώσα την παροχή διευκρινίσεων επί της αιτιάσεώς της σχετικά με την έλλειψη δεσμεύσεων σε ορισμένα κράτη μέλη προκύπτει ότι, με την αιτίαση αυτή, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί, αυτή καθαυτή, τη σχετική με τον ανταγωνισμό ανάλυση όσον αφορά τις σχετικές αγορές στην Ιταλία, την Ισπανία και τη Φινλανδία, αλλά μόνον το ότι η Επιτροπή δεν εξέτασε τις αλληλοεπιδράσεις μεταξύ των διαφορετικών εθνικών αγορών.
- 202 Με τα προπαρατεθέντα επιχειρήματα, η De'Longhi σκοπεύει ακριβώς στην αμφισβήτηση της ορθότητας της ανάλυσεως της Επιτροπής όσον αφορά τις σχετικές αγορές στην Ιταλία, την Ισπανία και τη Φινλανδία.
- 203 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, η De'Longhi, ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, μεταβάλλει το πλαίσιο της διαφοράς, όπως αυτό ορίστηκε με το δικόγραφο της προσφυγής. Μολονότι τα άρθρα 40, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου και 116, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας δεν απαγορεύουν στον παρεμβαίνοντα να προβάλει νέα ή διαφορετικά επιχειρήματα από τα επιχειρήματα του διαδίκου τον οποίο υποστηρίζει, προκειμένου η παρέμβασή του να μην περιορίζεται στην απλή επανάληψη των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν στο δικόγραφο της προσφυγής, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι οι διατάξεις αυτές του παρέχουν τη δυνατότητα να μεταβάλλει ή να αλλοιώσει το πλαίσιο της διαφοράς, όπως αυτό ορίστηκε με το δικόγραφο της προσφυγής, προβάλλοντας νέους λόγους προσφυγής (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 23ης Φεβρουαρίου 1961, 30/59, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 547, σκέψη 37, της 24ης Μαρτίου 1993, C-313/90, CIRFS κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-1125, σκέψη 22, και της 8ης Ιουλίου 1999, C-245/92 P, Chemie Linz κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-4643, σκέψη 32, και αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουνίου 1995, T-459/93, Siemens κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1675, σκέψη 21, της 25ης Ιουνίου 1998, T-371/94 και T-394/94, British Airways κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-2405, σκέψη 75, της 1ης Δεκεμβρίου 1999, T-125/96 και T-152/96, Boehringer κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-3427, σκέψη 183, και της 28ης Φεβρουαρίου 2002, T-395/94, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-875, σκέψη 382).

204 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εφόσον, κατά το άρθρο 116, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, οι παρεμβαίνοντες πρέπει να αποδέχονται τη δίκη στο στάδιο που αυτή βρίσκεται κατά τον χρόνο της παρεμβάσεώς τους και λαμβανομένου υπόψη ότι, κατά το άρθρο 40, τέταρτο εδάφιο, του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, τα αιτήματα που διατυπώνουν με το υπόμνημά τους παρεμβάσεως πρέπει να αποβλέπουν μόνο στην υποστήριξη των αιτημάτων ενός από τους κυρίους διαδίκους, η De'Longhi, ως παρεμβαίνουσα, δεν νομιμοποιείται να προβάλει τον παρόντα ισχυρισμό, που αντλείται από έλλειψη σχετικής αδείας στην Ιταλία, την Ισπανία και τη Φινλανδία. Κατά συνέπεια, ο παρών ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

205 Εξάλλου, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, αν το Πρωτοδικείο έπρεπε να εξετάσει τον ισχυρισμό αυτό και, ενδεχομένως, τον κήρυξε βάσιμο, θα μπορούσε να προκύψει προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας κατά το στάδιο της ένδικης διαδικασίας. Συγκεκριμένα, εφόσον, στο πλαίσιο της παρούσας ταχείας διαδικασίας που βασίζεται στο άρθρο 76α του Κανονισμού Διαδικασίας, ο εν λόγω ισχυρισμός δεν αποτέλεσε, κατά την παράγραφο 2 της διατάξεως αυτής, αντικείμενο υπομνήματος κατά την έννοια του άρθρου 116, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας και προβλήθηκε αναγκαστικώς και αναποφεύκτως για πρώτη φορά ενώπιον του Πρωτοδικείου, μπορεί να προσβάλει, βάσει της αρχής της κατ' αντιμωλίαν δίκης, το δικαίωμα της Επιτροπής να διατυπώσει λυσιτελώς την άποψή της επί του ζητήματος αυτού (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 10ης Ιανουαρίου 2002, C-480/99 P, Plant κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-277, σκέψεις 24 και 33, και της 14ης Μαΐου 1998, C-259/96 P, Συμβούλιο κατά De Nil και Imprens, Συλλογή 1998, σ. I-2915, σκέψη 31).

206 Επομένως, ο παρών ισχυρισμός πρέπει να απορριφθεί.

θ) Επί της κατανομής της αγοράς όσον αφορά το σήμα Moulinex

Επιχειρήματα των διαδίκων

207 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η De'Longhi υποστήριξε, για πρώτη φορά, ότι οι δεσμεύσεις που έγιναν αποδεκτές με την εγκριτική απόφαση οδηγούν σε κατα-

νομή της αγοράς όσον αφορά το σήμα Moulinex. Η De'Longhi επισημαίνει ότι αυτή η κατανομή της αγοράς ενισχύεται από το σημείο 1, στοιχείο γ', τελευταίο εδάφιο, των δεσμεύσεων, το οποίο απαγορεύει στους κατόχους αδείας την εξαγωγή των προϊόντων που διαθέτουν στο εμπόριο με το σήμα Moulinex στα εδάφη των λοιπών κατόχων αδείας και στα εδάφη της SEB.

- 208 Κατά την De'Longhi, αυτή η κατανομή της αγοράς δεν καλύπτεται από τον κανονισμό (ΕΚ) 240/96 της Επιτροπής, της 31ης Ιανουαρίου 1996, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου [81], παράγραφος 3, της Συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών μεταφοράς τεχνολογίας (ΕΕ L 31, σ. 2) και, κατά συνέπεια, απαγορεύεται από το άρθρο 81, παράγραφος 1.
- 209 Δεδομένου ότι η De'Longhi είχε επιστήσει την προσοχή της Επιτροπής στον προβληματισμό αυτό κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, θεωρεί ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε εξακριβώσει ότι οι δεσμεύσεις δεν ήγειραν σχετικές αμφιβολίες.
- 210 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία και τη SEB, ζητεί την απόρριψη του επιχειρήματος της De'Longhi.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 211 Επιβάλλεται η παρατήρηση ότι η De'Longhi, υποστηρίζοντας ότι οι δεσμεύσεις οδηγούσαν σε κατανομή της αγοράς όσον αφορά το σήμα Moulinex, προβάλλει ισχυρισμό τον οποίο δεν είχε προβάλλει η προσφεύγουσα.

- 212 Μολονότι τα άρθρα 37, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού (ΕΚ) του Δικαστηρίου και 116, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας δεν απαγορεύουν στον παρεμβαίνοντα να προβάλλει νέα ή διαφορετικά επιχειρήματα από τα επιχειρήματα του διαδίκου τον οποίο υποστηρίζει, προκειμένου η παρέμβασή του να μην περιορίζεται στην απλή επανάληψη των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν με το δικόγραφο της προσφυγής, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι οι διατάξεις αυτές του παρέχουν τη δυνατότητα να μεταβάλει ή να αλλοιώσει το πλαίσιο της διαφοράς, όπως αυτό ορίστηκε με το δικόγραφο της προσφυγής, προβάλλοντας νέους λόγους προσφυγής (βλ., υπό την έννοια αυτή, προπαρατεθείσες αποφάσεις *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg κατά Ανωτάτης Αρχής, CIRFS κ.λπ. κατά Επιτροπής*, σκέψη 22, *Chemie Linz κατά Επιτροπής*, σκέψη 32, *Siemens κατά Επιτροπής*, σκέψη 21, *British Airways κ.λπ. κατά Επιτροπής*, σκέψη 75, *Boehringer κατά Συμβουλίου και Επιτροπής*, σκέψη 183, και *Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής*, σκέψη 382).
- 213 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι παρεμβαίνοντες, δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 116, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, πρέπει να αποδέχονται τη δίκη στο στάδιο που αυτή βρίσκεται κατά τον χρόνο της παρεμβάσεώς τους και λαμβανομένου υπόψη ότι, σύμφωνα με το άρθρο 40, τέταρτο εδάφιο, του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, τα αιτήματα που διατυπώνουν με το υπόμνημά τους παρεμβάσεως πρέπει να αποβλέπουν μόνο στην υποστήριξη των αιτημάτων ενός από τους κυρίους διαδίκους, η *De'Longhi*, ως παρεμβαίνουσα, δεν νομομοποιείται να προβάλλει τον παρόντα ισχυρισμό, που αντλείται από την κατανομή της αγοράς που προκαλούν οι δεσμεύσεις. Κατά συνέπεια, ο παρών ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.
- 214 Εν πάση περιπτώσει, αυτός ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας, ακόμη και αν ήταν παραδεκτός, δεν θα ήταν βίσιμος.
- 215 Από το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89 προκύπτει ότι, όταν η Επιτροπή, στο πλαίσιο του ελέγχου της συμβατότητας συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά, εξετάζει αν μια πράξη συγκεντρώσεως δημιουργεί ή ενισχύει δεσπόζουσα θέση κατά την έννοια της παραγράφου 2 της διατάξεως αυτής, πρέπει να «[λαμβάνει υπόψη] την ανάγκη διατήρησης και ανάπτυξης ουσιαστικού ανταγωνισμού μέσα

στην κοινή αγορά με γνώμονα, μεταξύ άλλων, τη διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών και τον πραγματικό ή δυνητικό ανταγωνισμό εκ μέρους κοινοτικών και μη επιχειρήσεων».

- 216 Κατά συνέπεια, είναι γεγονός, όπως υποστηρίζει η De'Longhi, ότι η Επιτροπή δεν μπορεί, στο πλαίσιο της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού 4064/89, να δεχθεί τις δεσμεύσεις που αντιβαίνουν στους κανόνες ανταγωνισμού που καθιέρωσε η Συνθήκη, στο μέτρο που οι εν λόγω δεσμεύσεις θίγουν τη διατήρηση ή την ανάπτυξη ουσιαστικού ανταγωνισμού στην κοινή αγορά. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή πρέπει να εκτιμήσει τη συμβατότητα των δεσμεύσεων αυτών, ιδίως σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 81, παράγραφοι 1 και 3, ΕΚ (που, με αναφορά στο άρθρο 83 ΕΚ, αποτελεί, μεταξύ άλλων, τη νομική βάση του κανονισμού 4064/89) (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Νοεμβρίου 2002, T-251/00, Lagardère κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. Π-4825, σκέψη 85).
- 217 Πάντως, εν προκειμένω, επιβάλλεται η επισήμανση, πρώτον, ότι, σύμφωνα με το σημείο 1, στοιχείο γ, τελευταίο εδάφιο, των δεσμεύσεων, προβλέπεται ότι «καθένας από τους κατόχους αδείας δεσμεύεται να διαθέσει στο εμπόριο τα προϊόντα που φέρουν το σήμα Moulinex μόνο στο ή στα εδάφη που του παραχωρήθηκαν και για τα οποία προορίζονται τα προϊόντα». Αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της De'Longhi, από την εν λόγω ρήτρα δεν προκύπτει ότι οι δεσμεύσεις επιβάλλουν ρητώς στους κατόχους αδείας εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex απαγόρευση εξαγωγής προς τα λοιπά κράτη μέλη. Η εν λόγω ρήτρα μπορεί πράγματι να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι περιορίζεται στο να υποχρεώνει τους κατόχους αδείας να διαθέτουν στο εμπόριο τα προϊόντα που φέρουν το σήμα Moulinex στο έδαφος εντός του οποίου παραχωρήθηκε αποκλειστικότητα. Μια ρήτρα που επιβάλλει σε κάτοχο αδείας την υποχρέωση να συγκεντρώσει την πώληση των προϊόντων που καλύπτει η άδεια στο έδαφος εντός του οποίου του έχει παραχωρηθεί αποκλειστικότητα δεν έχει, καταρχήν, ως αντικείμενο ή ως σκοπό τον περιορισμό του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ.
- 218 Δεύτερον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, ακόμη και αν η επίδικη ρήτρα έπρεπε να ερμηνευθεί, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, υπό την έννοια ότι απαγορεύει στους κατόχους αδείας να εξάγουν τα προϊόντα που φέρουν το σήμα Moulinex σε άλλα κράτη μέλη, η De'Longhi δεν αποδεικνύει ότι η εν λόγω ρήτρα αντιβαίνει, εν

προκειμένου, στο άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ. Συγκεκριμένα, η De'Longhi δεν εξηγεί κατά ποιον τρόπο, λαμβανομένης υπόψη της εθνικής γεωγραφικής διαστάσεως των οικείων αγορών προϊόντων και της ελλείψεως σημαντικών παράλληλων εισαγωγών μεταξύ κρατών μελών, η επίδικη ρήτρα θα μπορούσε να περιορίσει σε σημαντικό βαθμό τον κοινοτικό ανταγωνισμό στην οικεία αγορά ή να επηρεάσει σημαντικά το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ. Κατά πάγια νομολογία, ακόμη και μια συμφωνία αποκλειστικότητας με απόλυτη εδαφική προστασία εκφεύγει της απαγορεύσεως του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, όταν δεν επηρεάζει την αγορά παρά μόνο σε ασήμαντο βαθμό (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 28ης Απριλίου 1998, C-306/96, Javico, Συλλογή 1998, σ. I-1983, σκέψη 17, της 7ης Ιουνίου 1983, 100/80 έως 103/80, Musique diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 1825, σκέψη 85, και της 9ης Ιουλίου 1969, 5/69, Völk, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 91, σκέψη 7).

- 219 Επίσης, η De'Longhi δεν αποδεικνύει ότι ένας κάτοχος αδειας εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex που δεν προστατεύεται έναντι τουλάχιστον του ουσιαστικού ανταγωνισμού που ασκούν άλλοι κάτοχοι αδειας στον εδαφικό χώρο που του παραχωρήθηκε θα μπορούσε να αποδεχθεί τον κίνδυνο διαθέσεως στο εμπόριο των προϊόντων που φέρουν, το εν λόγω σήμα και το δικό του σήμα υπό «co-branding». Συναφώς, επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι στόχος των δεσμεύσεων είναι να επιτραπεί στους κατόχους αδειας, κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου κατά την οποία θα μπορούν να χρησιμοποιούν το σήμα τους σε συνδυασμό με το σήμα Moulinex, να εξασφαλίσουν τη μετάβαση από το σήμα Moulinex στα σήματα των κατόχων αδειας, ώστε τα σήματα αυτά να μπορούν να ασκήσουν ουσιαστικό ανταγωνισμό στο σήμα Moulinex πέραν της εν λόγω μεταβατικής περιόδου, όταν η SEB θα δικαιούται εκ νέου να χρησιμοποιεί το σήμα Moulinex στα εννέα οικεία κράτη μέλη. Πρέπει πάντως να γίνει δεκτό ότι, στο πλαίσιο αυτό, η έλλειψη οποιασδήποτε προστασίας των κατόχων αδειας εκμεταλλεύσεως θα μπορούσε να είναι επιζήμια για την ενίσχυση των σημάτων που βρίσκονται σε ανταγωνισμό με το σήμα Moulinex και, συνεπώς, επιζήμια για τον ανταγωνισμό στις σχετικές αγορές εντός της Κοινότητας. Κατά συνέπεια, οι διατάξεις της επίδικης ρήτρας δεν μπορούν να θεωρηθούν, εφόσον απαγορεύουν τις ενεργές πωλήσεις, ως κατ' ανάγκη περιορίζουσες τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 8ης Ιουνίου 1982, 258/78, Nungesser και Eisele κατά Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 2015, σκέψη 57, και της 6ης Οκτωβρίου 1982, 262/81, Coditel κ.λπ., Συλλογή 1982, σ. 3381, σκέψη 15).

220 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι το επιχείρημα της De'Longhi που αντλείται από την κατανομή της αγοράς την οποία συνεπάγονται οι δεσμεύσεις πρέπει να απορριφθεί.

ι) Συμπέρασμα ως προς τον πρώτο λόγο ακυρώσεως

221 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι καμία από τις αιτιάσεις και τα κανένα από τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα δεν μπορεί να αποδείξει ότι η Επιτροπή, αποδεχόμενη τις δεσμεύσεις που πρότεινε η SEB κατά το στάδιο I της διαδικασίας, υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.

222 Κατά συνέπεια, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί εξ ολοκλήρου.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από το εκπρόθεσμο των δεσμεύσεων

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

223 Η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από την De'Longhi, ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή δεν έπρεπε να επιτρέψει στη SEB να επιφέρει ουσιαστικές μεταβολές στην πρότασή της περί λήψεως διορθωτικών μέτρων μετά τον έλεγχο της αγοράς, αλλά έπρεπε, αντ' αυτού, να εκδώσει απόφαση βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 4064/89.

- 224 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, μετά τον έλεγχο της αγοράς, τα διορθωτικά μέτρα του σταδίου I του ελέγχου μπορούν να τροποποιηθούν ελάχιστα μόνο, διότι οι εν λόγω δεσμεύσεις πρέπει να έχουν τέτοιο περιεχόμενο ώστε να εξασφαλίζουν άμεση απάντηση σε προβλήματα ανταγωνισμού εύκολα αναγνωρίσιμα (σημείο 37 της ανακοινώσεως για τα διορθωτικά μέτρα). Εν προκειμένω, οι δεσμεύσεις που πρότεινε αρχικώς η SEB στο στάδιο I του ελέγχου ήταν, κατά την άποψη της προσφεύγουσας, πλήρως και προδήλως ανεπαρκείς.
- 225 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία και τη SEB, ζητεί την απόρριψη του σχετικού επιχειρήματος της προσφεύγουσας.

β) Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 226 Επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι τα συμβαλλόμενα στην πράξη συγκεντρώσεως μέρη πρότειναν δεσμεύσεις στην Επιτροπή τρεις φορές κατά τη διάρκεια του σταδίου I του ελέγχου, ήτοι στις 5 Δεκεμβρίου 2001, στις 18 Δεκεμβρίου 2001 και σε μεταγενέστερη ημερομηνία, η οποία δεν έχει προσδιοριστεί, πριν από την έκδοση της εγκριτικής αποφάσεως στις 8 Ιανουαρίου 2002.
- 227 Κατ' ουσία, το περιεχόμενο κάθε μιας από τις εν λόγω δεσμεύσεις ήταν το ακόλουθο:
- στο αρχικό κείμενο της 5ης Δεκεμβρίου 2001 (στο εξής: αρχικό κείμενο των δεσμεύσεων), οι δεσμεύσεις προέβλεπαν την απόσυρση σε ολόκληρο τον ΕΟΧ και για περίοδο δύο ετών πέντε κατηγοριών σχετικών προϊόντων του σήματος Moulinex,

- στο τροποποιημένο κείμενο της 18ης Δεκεμβρίου 2001 (στο εξής: τροποποιημένο κείμενο των δεσμεύσεων), οι δεσμεύσεις προέβλεπαν τη χορήγηση αδείας αποκλειστικής εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex για περίοδο τριών ετών, συνοδευόμενη από δέσμευση περί μη εισόδου στην αγορά με το σήμα Moulinex για πρόσθετη χρονική περίοδο, μετά την παύση ισχύος της αδείας, για όλες τις κατηγορίες προϊόντων στο Βέλγιο, στην Ελλάδα, στις Κάτω Χώρες και στην Πορτογαλία και για τις φριτέζες στη Γερμανία, στην Αυστρία, στη Δανία, στη Νορβηγία και στη Σουηδία, καθώς και υποχρέωση εφοδιασμού, επιβαλλόμενη στους κατόχους αδείας, όσον αφορά τέσσερις κατηγορίες σχετικών προϊόντων,

- τέλος, στο τελικό κείμενό τους που έγινε δεκτό με την εγκριτική απόφαση (στο εξής: τελικό κείμενο των δεσμεύσεων), οι δεσμεύσεις προβλέπουν τη χορήγηση αδείας αποκλειστικής εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex για περίοδο πέντε ετών, συνοδευόμενη από δέσμευση περί μη εισόδου στην αγορά με το σήμα Moulinex για τρία επιπλέον έτη μετά τη λήξη ισχύος της αδείας, για όλες τις κατηγορίες προϊόντων μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως στο Βέλγιο, στην Ελλάδα, στις Κάτω Χώρες και στην Πορτογαλία και για τις φριτέζες στη Γερμανία, στην Αυστρία, στη Δανία, στη Νορβηγία και στη Σουηδία, καθώς και υποχρέωση εφοδιασμού, διάρκειας δύο ετών, επιβαλλόμενη στον κάτοχο αδείας στη Γερμανία όσον αφορά μία κατηγορία σχετικών προϊόντων.

228 Επιβάλλεται η επισήμανση ότι, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 447/98:

«Οι δεσμεύσεις που προτείνουν στην Επιτροπή οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) 4064/89 και οι οποίες, σύμφωνα με την πρόθεση των μερών, πρόκειται να αποτελέσουν τη βάση για απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο β', του εν λόγω κανονισμού, υποβάλλονται στην Επιτροπή το αργότερο εντός τριών εβδομάδων από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησής.»

- 229 Εν προκειμένω, λαμβανομένου υπόψη ότι η πράξη συγκεντρώσεως κοινοποιήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 2001, η προθεσμία προτάσεως δεσμεύσεων στην Επιτροπή κατά το στάδιο I του ελέγχου επρόκειτο να εκπνεύσει, κατ' εφαρμογή της μεθόδου υπολογισμού των προθεσμιών που προβλέπουν τα άρθρα 6 έως 9 και 18, παράγραφος 3, του κανονισμού 447/98, της 5ης Δεκεμβρίου 2001. Συνεπώς, το αρχικό κείμενο των δεσμεύσεων υποβλήθηκε στην Επιτροπή εντός των προθεσμιών που προβλέπει το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 447/98.
- 230 Είναι πάντως γεγονός ότι το αρχικό κείμενο των δεσμεύσεων δεν συμπίπτει με το κείμενο που τελικώς έγινε δεκτό από την Επιτροπή με την εγκριτική απόφαση. Σύμφωνα με την 135η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως, το αρχικό κείμενο των δεσμεύσεων δεν διέλυε όλες τις σοβαρές αμφιβολίες της Επιτροπής ως προς τη συμβατότητα της συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά, διότι δεν θα καθιστούσε δυνατή την υποκατάσταση της Moulinex με έτερη επιχείρηση και δεν αφορούσε το σύνολο των αγορών στις οποίες η συγκέντρωση μπορούσε να εγείρει σοβαρές αμφιβολίες.
- 231 Είναι βέβαιο ότι τόσο το τροποποιημένο κείμενο των δεσμεύσεων όσο και το τελικό κείμενό τους υποβλήθηκαν από τα συμβαλλόμενα στην πράξη συγκεντρώσεως μέρη εκτός της προθεσμίας τριών εβδομάδων που προβλέπει το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 447/98. Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται να εξεταστεί αν η Επιτροπή είχε εξουσία να δεχθεί τις εν λόγω δεσμεύσεις χωρίς να παραβεί την τελευταία αυτή διάταξη.
- 232 Για να πραγματοποιηθεί αυτή η εξέταση, πρέπει καταρχάς να ληφθούν υπόψη οι εφρμωστές διατάξεις των κανονισμών 4064/89 και 447/98.
- 233 Επιβάλλεται η επισήμανση ότι, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 447/98, τα συμβαλλόμενα στην πράξη συγκεντρώσεως μέρη πρέπει να υποβάλουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός τριών εβδομάδων τις δεσμεύσεις που «επιθυμούν να λάβουν υπόψη» με απόφαση εκδιδόμενη στο στάδιο I του ελέγχου.

- 234 Ομοίως, κατά το άρθρο 10, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 4064/89, το στάδιο I του ελέγχου παρατείνεται σε έξι εβδομάδες αν, κατόπιν της κοινοποιήσεως πράξεως συγκεντρώσεως, οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις προτείνουν την ανάληψη δεσμεύσεων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού, «προκειμένου τα μέρη να τις λάβουν υπόψη» σε απόφαση που θα εκδοθεί κατά το πέρας του σταδίου I του ελέγχου.
- 235 Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι η προθεσμία τριών εβδομάδων που προβλέπει το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 447/98 θεωρείται ότι έχει δεσμευτική ισχύ για τα συμβαλλόμενα στην πράξη συγκεντρώσεως μέρη, υπό την έννοια ότι, αν οι συμβαλλόμενοι προτείνουν εκπροθέσμως δεσμεύσεις, η Επιτροπή δεν υποχρεούται να τις λάβει υπόψη κατά στο στάδιο I της διαδικασίας. Αντιθέτως, από τη διατύπωση των προαναφερθεισών διατάξεων δεν προκύπτει ότι απαγορεύεται στην Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη τέτοιες εκπροθέσμες δεσμεύσεις.
- 236 Για να καθοριστεί αν στο άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 447/98 πρέπει, εντούτοις, να δοθεί η ερμηνεία αυτή, επιβάλλεται να εξεταστεί η διατύπωση της εν λόγω διατάξεως υπό το πρίσμα των σκοπών που επιδιώκει.
- 237 Συναφώς, επιβάλλεται η επισήμανση ότι την εν λόγω διάταξη εισήγαγε ο κανονισμός 447/98, ο οποίος κατήγγησε τον κανονισμό (ΕΚ) 3384/94 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με τις κοινοποιήσεις, τις προθεσμίες και τις ακροάσεις που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) 4064/89 (ΕΕ L 377, σ. 1), κατόπιν της εκδόσεως του κανονισμού 1310/97. Ο τελευταίος αυτός κανονισμός εισήγαγε στον κανονισμό 4064/89 ρυθμιστικό πλαίσιο για την προσφορά δεσμεύσεων κατά το στάδιο I του ελέγχου. Σύμφωνα με τη 16η αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 447/98, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι προβλεπόμενες από τον εν λόγω κανονισμό προθεσμίες για την υποβολή προτάσεων είναι αναγκαίες «προκειμένου η Επιτροπή να έχει τη δυνατότητα να προβεί στη δέουσα εξέταση των δεσμεύσεων που σκοπό έχουν να καταστεί η συγκέντρωση συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, και για να γίνει η κατάλληλη διαβούλευση με τα λοιπά εμπλεκόμενα μέρη, τους τρίτους και τις αρχές των κρατών μελών».

- 238 Από την εν λόγω αιτιολογική σκέψη προκύπτει ότι η Επιτροπή, τάσσοντας την προβλεπόμενη από το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 447/98 προθεσμία, επιδίωξε να εξασφαλίσει ότι θα έχει στη διάθεσή της τον χρόνο που απαιτείται για να αξιολογήσει τις δεσμεύσεις και να διαβουλευθεί με τους τρίτους. Μολονότι η επιδίωξη αυτού του σκοπού απαιτεί οπωσδήποτε η εν λόγω διάταξη να έχει δεσμευτική ισχύ ως προς τα συμβαλλόμενα στην πράξη συγκεντρώσεως μέρη, προκειμένου να μη μπορούν να υποβάλουν προτάσεις δεσμεύσεων πριν παρέλθει το στάδιο I του ελέγχου, εντός προθεσμίας μη εξασφαλίζουσας στην Επιτροπή τον αναγκαίο χρόνο για να τις αξιολογήσει και να διαβουλευθεί με τρίτους, δεν επιβάλλει, αντιθέτως, την ίδια υποχρέωση και στην Επιτροπή, δεδομένου ότι η Επιτροπή έχει απολύτως τη δυνατότητα να κρίνει, ενόψει των δεδομένων της συγκεκριμένης περιπτώσεως, ότι αρκεί βραχύτερη προθεσμία για την πραγματοποίηση των εν λόγω εκτιμήσεων και διαβουλεύσεων.
- 239 Συνεπώς, στο άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 447/98 πρέπει να δοθεί η έννοια ότι, μολονότι τα συμβαλλόμενα στην πράξη συγκεντρώσεως μέρη δεν μπορούν να υποχρεώσουν την Επιτροπή να λάβει υπόψη τις δεσμεύσεις και τις τροποποιήσεις τους που πραγματοποιήθηκαν μετά την προθεσμία των τριών εβδομάδων, η Επιτροπή, αν θεωρεί ότι διαθέτει τον χρόνο που απαιτείται για την εξέτασή τους, πρέπει να είναι σε θέση να εγκρίνει τη συγκέντρωση από πλευράς των δεσμεύσεων αυτών, ακόμη και αν εισάγονται τροποποιήσεις μετά την προθεσμία των τριών εβδομάδων.
- 240 Επομένως, από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι η Επιτροπή είχε εξουσία να δεχθεί το τροποποιημένο κείμενο των δεσμεύσεων και το τελικό κείμενό τους εκτός της προθεσμίας των τριών εβδομάδων που προβλέπει το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 447/98, καθόσον η εν λόγω προθεσμία δεν την δεσμεύει.
- 241 Εν πάση περιπτώσει, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η Επιτροπή, δεχόμενη τις εν λόγω δεσμεύσεις, τήρησε τις σχετικές αρχές για τις οποίες έκανε λόγο στην ανακοίνωση για τα διορθωτικά μέτρα.

242 Εκ προοιμίου, επιβάλλεται, συναφώς, η επισήμανση ότι, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς που προβάλλει η Επιτροπή με το υπόμνημα αντικρούσεως, η εν λόγω ανακοίνωση δεν στερείται εντελώς νομικής δεσμευτικής ισχύος. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή δεσμεύεται από τις ανακοινώσεις που θεσπίζει σε θέματα ελέγχου των συγκεντρώσεων, στον βαθμό που δεν αποκλίνουν από τους κανόνες της Συνθήκης και του κανονισμού 4064/89 (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 13ης Ιουνίου 2002, C-382/99, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-5163, σκέψη 24, και της 26ης Σεπτεμβρίου 2002, C-351/98, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-8031, σκέψη 53). Εξάλλου, η Επιτροπή δεν μπορεί να αποστεί από τους κανόνες με τους οποίους έχει αυτοδεσμευτεί (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 1991, T-7/89, Hercules Chemicals κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-1711, σκέψη 53).

243 Στην ανακοίνωση για τα διορθωτικά μέτρα, η Επιτροπή επισήμανε τα εξής:

«37 Όταν η αξιολόγηση αποκαλύπτει ότι οι προτεινόμενες δεσμεύσεις δεν αρκούν για να άρουν τις ανησυχίες που προκαλεί η συγκέντρωση από άποψη ανταγωνισμού, τα μέρη ενημερώνονται σχετικά. Δεδομένου ότι τα μέτρα του πρώτου σταδίου έχουν σχεδιαστεί για να προσφέρουν μία ευθεία απάντηση σε ένα άμεσα προσδιορίσιμο πρόβλημα ανταγωνισμού, μπορούν να γίνουν δεκτές μόνο περιορισμένες τροποποιήσεις επί των προτεινόμενων δεσμεύσεων. Οι εν λόγω τροποποιήσεις, που αποτελούν άμεση ανταπόκριση στο αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων, περιλαμβάνουν διευκρινίσεις, επεξεργασίες ή και άλλες βελτιώσεις που διασφαλίζουν τη λειτουργικότητα και την αποτελεσματικότητα των δεσμεύσεων.»

244 Εν προκειμένω, όσον αφορά τις μεταβολές που επέφερε το τελικό κείμενο των δεσμεύσεων στο τροποποιημένο κείμενο, είναι προφανές, και τούτο δεν αμφισβητείται από την Επιτροπή, ότι πρόκειται περί περιορισμένων μεταβολών κατά την έννοια του σημείου 37 της ανακοινώσεως για τα διορθωτικά μέτρα. Σε σχέση με το προηγούμενο κείμενο, το τελικό κείμενο των δεσμεύσεων περιορίζεται στην παράταση της διάρκειας ισχύος της αποκλειστικής αδειάς και της επιγενόμενης υποχρεώσεως μη εισόδου, στην επέκταση σε πέντε επιπλέον κράτη μέλη της αρχής που δέχθηκε για τα τέσσερα πρώτα, σύμφωνα με την οποία η άδεια αφορά το σύνολο των προϊόντων μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως και, τέλος, στη μείωση

της εκτάσεως της υποχρέωσης εφοδιασμού. Δεδομένου ότι οι τροποποιήσεις αυτές αφορούν μόνον το χρονικό πεδίο εφαρμογής, από πλευράς προϊόντων και από γεωγραφικής πλευράς, υποχρέωσης που προβλέπει το τροποποιημένο κείμενο των δεσμεύσεων, μπορούν να θεωρηθούν ως περιορισμένες τροποποιήσεις σκοπούσες στη βελτίωση ή τελειοποίηση του τροποποιημένου κειμένου των δεσμεύσεων, κατά την έννοια του άρθρου 37 της ανακοινώσεως για τα διορθωτικά μέτρα.

245 Όσον αφορά τις μεταβολές που επέφερε το τροποποιημένο κείμενο των δεσμεύσεων στο αρχικό κείμενο των δεσμεύσεων, οι οποίες συνίσταντο στη μετατροπή της υποχρέωσης αποσύρσεως του σήματος Moulinex σε υποχρέωση χορηγήσεως αδείας αποκλειστικής εκμεταλλεύσεως του σήματος, η χορήγηση αποκλειστικής αδείας έχει ως σκοπό να στερήσει από τον δικαιούχο του σήματος Moulinex, εν προκειμένω τη SEB, το δικαίωμα εκμεταλλεύσεως του εν λόγω σήματος στις οικείες περιοχές. Στο μέτρο αυτό, το ότι η χορήγηση αποκλειστικής αδείας παρέχει, επίσης, σε τρίτο τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί το σήμα μπορεί να θεωρηθεί ως «βελτίωση» σε σχέση με την απλή απόσυρση.

246 Εξάλλου, εν προκειμένω, το τροποποιημένο κείμενο των δεσμεύσεων προέβλεπε, στο σημείο 1, παράγραφος 1, στοιχείο β', πρώτο εδάφιο, και στο σημείο 1, παράγραφος 2, στοιχείο β', πρώτο εδάφιο, ότι απαγορευόταν στη SEB να χρησιμοποιεί το σήμα Moulinex επί ένα έτος από της λήξεως της ισχύος των συμβάσεων περί χορηγήσεως αδείας εκμεταλλεύσεως. Επίσης, το σημείο 1, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερο εδάφιο, προέβλεπε ότι οι κάτοχοι αδείας μπορούσαν να παύσουν να χρησιμοποιούν το σήμα Moulinex ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια ισχύος της αδείας, η οποία ήταν τριετής, προκειμένου να μεταβούν σταδιακά στο δικό τους σήμα. Κατ'εφαρμογήν των διατάξεων αυτών, το σήμα Moulinex αποσύρθηκε από την αγορά για περίοδο τουλάχιστον ενός έτους και, τουλάχιστο θεωρητικώς, για τέσσερα κατ'ανώτατο όριο έτη. Κατόπιν της εκδόσεως του τελικού κειμένου των δεσμεύσεων, η διάρκεια της αδείας παρατάθηκε στα πέντε έτη και η υποχρέωση της SEB να μη χρησιμοποιεί το σήμα Moulinex μετά την παύση ισχύος της συμβάσεως χορηγήσεως αδείας παρατάθηκε στα τρία έτη και, τουλάχιστο θεωρητικώς, στα οκτώ κατ'ανώτατο όριο έτη. Κατά συνέπεια, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, το τροποποιημένο κείμενο και το τελικό κείμενο των δεσμεύσεων δεν

υποκατέστησαν απλώς την απόσυρση του σήματος Moulinex που προέβλεπε το αρχικό κείμενο με τη χορήγηση αδειών εκμεταλλεύσεως του εν λόγω σήματος, αλλά ενίσχυσαν την απόσυρση αυτή υποχρεώνοντας τη SEB να χορηγήσει άδεια. Για τον λόγο αυτό, επίσης, το τροποποιημένο κείμενο και το τελικό κείμενο των δεσμεύσεων αποτελούν «βελτίωση» σε σχέση με το αρχικό κείμενό τους.

247 Επιπλέον, ακόμη και αν δεν ζητήθηκε ρητώς η συμβουλή τρίτων όσον αφορά το αρχικό κείμενο των δεσμεύσεων, η βελτίωση αυτή μπορεί να θεωρηθεί ως «άμεση απάντηση στα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων» με τρίτους σκοπούσα στο να καταστήσει τις δεσμεύσεις «υλοποιήσιμες και αποτελεσματικές». Συγκεκριμένα, προς απάντηση στο ερώτημα 25 του ερωτηματολογίου προς τους ανταγωνιστές, η ίδια η προσφεύγουσα επισήμανε ότι «για να εξασφαλιστεί σταθερή θέση σε κάθε σχετική εθνική αγορά, δύο κριτήρια έχουν θεμελιώδη σημασία: η αξιοπιστία του σήματος και η δομική πρόσβαση στα διάφορα δίκτυα διανομής». Λαμβανομένης υπόψη αυτής της απαντήσεως, η Επιτροπή μπόρεσε εύλογα να συναγάγει από τις διαβουλεύσεις με τρίτους ότι η χορήγηση αδειάς εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex αποτελούσε άμεση απάντηση στα προβλήματα που επισήμαναν οι τρίτοι, καθόσον, αντιθέτως προς την απλή απόσυρση του σήματος, μια τέτοια άδεια παρέχει τη δυνατότητα υποκαταστάσεως της Moulinex με επιχείρηση που διαθέτει ευρείας φήμης σήμα και έχει πρόσβαση στα δίκτυα διανομής.

248 Από τη δικογραφία της υποβληθείσας στην κρίση του Πρωτοδικείου υποθέσεως προκύπτει εξάλλου ότι η De'Longhi, με το από 17 Δεκεμβρίου 2001 σημείωμα «σχετικά με τις ενδεχόμενες δεσμεύσεις της SEB», επισήμανε ρητώς στην Επιτροπή ότι, «ως εναλλακτική της πωλήσεως, μπορεί να προταθεί δέσμευση εκ μέρους της SEB για τη χορήγηση αδειών εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex σε τρίτους αγοραστές σε όλες τις εθνικές αγορές στις οποίες η πράξη συγκεντρώσεως συνεπάγεται ιδιαίτερος σημαντικά αποτελέσματα για τον ανταγωνισμό». Ακόμη και αν, όπως ισχυρίστηκε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η De'Longhi υπήρξε λιγότερο κατηγορηματική ως προς την άποψη αυτή κατά την απάντησή της στο σχετικό με τις δεσμεύσεις ερωτηματολόγιο της 3ης Ιανουαρίου 2002, αυτό δεν σημαίνει ότι η εν λόγω άποψη αποτελεί ένδειξη ικανή να επιβεβαιώσει ότι η Επιτροπή έκρινε ότι μια δέσμευση χορηγήσεως αδειάς αποτελούσε άμεση απάντηση στις προτάσεις των τρίτων, καθόσον η De'Longhi συνέστησε έντονα την επιλογή αυτή πριν την προτείνει η SEB.

249 Για όλους αυτούς τους λόγους, το τροποποιημένο κείμενο και το τελικό κείμενο των δεσμεύσεων μπορούν να θεωρηθούν ως περιορισμένες τροποποιήσεις που, σύμφωνα

με το σημείο 37 της ανακοινώσεως για τα διορθωτικά μέτρα, μπορούν να γίνουν δεκτές από την Επιτροπή εκτός της προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 447/98.

250 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί εξ ολοκλήρου.

Συμπέρασμα επί του αιτήματος ακυρώσεως της εγκριτικής αποφάσεως

251 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η προσφυγή, κατά το μέρος που η προσφεύγουσα ζητεί την ακύρωση της εγκριτικής αποφάσεως, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

2. Επί του αιτήματος περί ακυρώσεως της αποφάσεως περί παραπομπής

252 Δεδομένου ότι η Επιτροπή αμφισβήτησε το παραδεκτό της προσφυγής, κατά το μέρος που ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως περί παραπομπής, επιβάλλεται καταρχάς να εξεταστεί αν η προσφεύγουσα νομιμοποιείται ενεργητικά να προσβάλει την εν λόγω απόφαση.

Επί του παραδεκτού

253 Η Επιτροπή επικαλείται το απαράδεκτο της προσφυγής για δύο λόγους. Πρώτον, ισχυρίζεται ότι η απόφαση περί παραπομπής δεν αφορά την προσφεύγουσα άμεσα

και ατομικά. Δεύτερον, υποστηρίζει ότι το δικόγραφο της προσφυγής, κατά το μέρος που αφορά την ακύρωση της απόφασης περί παραπομπής, δεν πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις του Κανονισμού Διαδικασίας.

α) Επί του αν η απόφαση περί παραπομπής αφορά την προσφεύγουσα άμεσα και ατομικά

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 254 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία και τη SEB, υποστηρίζει, σύμφωνα με το άρθρο 114 του Κανονισμού Διαδικασίας, ότι η προσφυγή είναι απολύτως απαράδεκτη, στον βαθμό που αφορά την απόφαση περί παραπομπής η οποία δεν απευθύνεται στη Philips και δεν αφορά άμεσα και ατομικά αυτή την επιχείρηση.
- 255 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η απόφαση περί παραπομπής απευθύνεται μόνο στη Γαλλική Δημοκρατία, οπότε η Philips, εφόσον δεν είναι αποδέκτης της απόφασης, πρέπει να αποδείξει ότι η εν λόγω απόφαση την αφορά άμεσα και ατομικά, σύμφωνα με το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ.
- 256 Η Επιτροπή εκτιμά ότι απόφαση περί παραπομπής που εκδόθηκε βάσει του άρθρου 9 αποτελεί «απόφαση», κατά την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ. Βαίνει πέραν των αμιγώς προπαρασκευαστικών μέτρων σε μια διοικητική διαδικασία, διότι μετακυλίει οριστικώς την ευθύνη της αξιολογήσεως των πτυχών της κοινοποιηθείσας συγκεντρώσεως που αποτελούν αντικείμενο της εκ μέρους της Επιτροπής παραπομπής στις αρχές του οικείου κράτους μέλους.

257 Πάντως, η Επιτροπή διατείνεται ότι, αντιθέτως προς τις αποφάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 4064/89 (βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 4ης Μαρτίου 1999, T-87/96, Assicurazioni Generali και Unicredito κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-203, και της 19ης Μαΐου 1994, T-2/93, Air France κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-323), οι αποφάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 9 του ίδιου κανονισμού, όπως η απόφαση περί παραπομπής, δεν επηρεάζουν τη νομική κατάσταση τρίτων, όπως η Philips. Κατά την άποψη της Επιτροπής, οι αποφάσεις αυτές επηρεάζουν τη νομική κατάσταση του κράτους μέλους στο οποίο παραπέμπεται η εξέταση της συγκεντρώσεως. Η Επιτροπή δεν έχει υποβάλει παρατηρήσεις ως προς το αν η απόφαση μπορεί να επηρεάσει τη νομική κατάσταση των διαδίκων οι οποίοι προέβησαν σε κοινοποίηση.

258 Πρώτον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, στο πλαίσιο αποφάσεως εκδοθείσας βάσει του άρθρου 9 του κανονισμού 4064/89, οι πτυχές της παραπεμφθείσας συγκεντρώσεως πρέπει οπωσδήποτε να αποτελέσουν αντικείμενο εξετάσεως εκ μέρους των εθνικών αρχών. Συναφώς, η Επιτροπή εξηγεί ότι μια τέτοια απόφαση μπορεί να ληφθεί μόνον υπό τις περιστάσεις που ορίζει το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', τα οποία προϋποθέτουν ότι υφίσταται όντως ζήτημα ανταγωνισμού του οποίου οι οικείες εθνικές αρχές είναι σε θέση να επιληφθούν. Η Επιτροπή προσθέτει ότι η παραπομπή πραγματοποιήθηκε «προκειμένου να εφαρμοστεί η εθνική νομοθεσία περί ανταγωνισμού του εν λόγω κράτους» (άρθρο 9, παράγραφος 3, στοιχείο β') και ότι το άρθρο 9, παράγραφος 8, προβλέπει ότι «το οικείο κράτος μέλος μπορεί να λαμβάνει μόνον τα μέτρα που είναι απολύτως αναγκαία για τη διατήρηση ή την επαναφορά του ουσιαστικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά». Κατά την Επιτροπή, από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το ζήτημα του ανταγωνισμού που εκτίθεται στην αίτηση παραπομπής πρέπει να εξεταστεί και ουδόλως προδικάζει ή προκαθορίζει την έκβαση της εθνικής διαδικασίας εξέτασεως.

259 Δεύτερον, η Επιτροπή τονίζει ότι οι τρίτοι δεν διαδραματίζουν κανέναν απολύτως ρόλο στη διαδικασία του άρθρου 9 του κανονισμού 4064/89, καθόσον πρόκειται για εξ ολοκλήρου διμερή διαδικασία μεταξύ της Επιτροπής και του αιτούντος κράτους μέλους. Κατά την άποψη της Επιτροπής, εκ του στοιχείου αυτού ευκόλως συνάγεται το συμπέρασμα ότι πρόθεση του νομοθέτη ήταν να μην επηρεάζουν τέτοιες αποφάσεις τη νομική κατάσταση των τρίτων, διαφορετικά θα είχε πιθανότατα προβλέψει να τους ζητήσει να υποβάλουν παρατηρήσεις.

- 260 Εξάλλου, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η νομική κατάσταση της Philips θα επηρεαστεί μόνον από την τελική απόφαση των γαλλικών αρχών. Κατά την άποψή της, η εκτίμηση των αποτελεσμάτων της συγκεντρώσεως για τη γαλλική αγορά είναι, συνεπώς, απολύτως ελεύθερη και, επομένως, κάθε ενέργεια της Philips σχετικά με την κατάσταση στην αγορά αυτή είναι πρόωρη και, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, μη προσήκουσα. Η Επιτροπή προσθέτει ότι η Philips μπορεί να χρησιμοποιήσει τις δυνατότητες που της παρέχει η γαλλική νομοθεσία προκειμένου να στραφεί κατά της αποφάσεως των γαλλικών αρχών σε περίπτωση διαφωνίας.
- 261 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή απορρίπτει όλα τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα προς στήριξη του παραδεκτού της προσφυγής της.
- 262 Όσον αφορά την ενεργή συμμετοχή της Philips στην εξέταση της υποθέσεως, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι οι τρίτοι δεν έχουν καμία συμμετοχή στην κοινοτική διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας εκδίδεται η απόφαση περί παραπομπής. Το γεγονός ότι η Philips παρότρυνε την Επιτροπή να μη δεχθεί την αίτηση των γαλλικών αρχών ουδόλως μεταβάλλει τη διαπίστωση αυτή. Στο μέτρο που η Philips αναφέρεται στη συμμετοχή της στη διαδικασία που διεξήγαγαν οι γαλλικές αρχές, η Επιτροπή θεωρεί ότι το στοιχείο αυτό είναι χρήσιμο προς υποστήριξη των ενδίκων μέσων κατά της διαδικασίας αυτής που ενδεχομένως αποφασίσει να ασκήσει η επιχείρηση αυτή στη Γαλλία, αλλά στερείται σημασίας στο πλαίσιο προσφυγής κατά αποφάσεως εκδοθείσας από έτερη αρχή, ήτοι από την Επιτροπή.
- 263 Όσον αφορά το γεγονός ότι η Επιτροπή εκτίμησε την κατάσταση από πλευράς ανταγωνισμού λαμβάνοντας ιδίως υπόψη την κατάσταση της Philips ως κύριου ανταγωνιστή των συμβαλλόμενων στην πράξη συγκεντρώσεως μερών, η Επιτροπή τονίζει ότι η Philips συνδέει ρητώς το επιχείρημα αυτό με την εγκριτική απόφαση. Η Επιτροπή καταλήγει, συναφώς, ότι η Philips δεν έχει πρόθεση να επικαλεστεί το στοιχείο αυτό όσον αφορά το παραδεκτό της προσφυγής κατά της αποφάσεως παραπομπής. Η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι προφανώς ορθή η απόφαση της Philips να μη στηριχθεί στο γράμμα της εγκριτικής αποφάσεως όσον αφορά μια αγορά την ανάλυση της οποίας η Επιτροπή εμπιστεύθηκε σε έτερη αρχή.

264 Όσον αφορά το γεγονός ότι η Philips υπήρξε ένας από τους (μη επιτυγχόντες) υποψηφίους εξαγοράς ορισμένων δραστηριοτήτων της Moulinex και η κατάσταση της στην αγορά θα επηρεαστεί αισθητά από την απόφαση του Γάλλου υπουργού και τους όρους που επέβαλε η Επιτροπή βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 2, του κανονισμού 4064/89, η Επιτροπή υποστηρίζει για μία ακόμη φορά ότι, στο μέτρο που τα επιχειρήματα αυτά κάνουν λόγο για την απόφαση που πρόκειται να πάρουν οι γαλλικές αρχές, μπορούν να ασκήσουν επιρροή στο πλαίσιο κάθε προσφυγής της Philips κατά της αποφάσεως αυτής. Αντιθέτως, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η απόφαση περί παραπομπής ουδόλως επηρεάζει την κατάσταση της Philips στη γαλλική αγορά.

265 Για όλους αυτούς τους λόγους, η Επιτροπή καταλήγει ότι η προσφυγή πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη, στο μέτρο που στρέφεται κατά της αποφάσεως περί παραπομπής. Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο να αποφανθεί ειδικώς επί του παραδεκτού αυτού του σκέλους της υποθέσεως, το οποίο συνιστά τον κύριο ισχυρισμό της όσον αφορά την απόφαση περί παραπομπής και αποτελεί ιδιαίτερος σημαντικό ζήτημα για την Επιτροπή δεδομένου ότι αμφισβητήσεις όπως αυτές της Philips θα μπορούσαν, αν κρίνονταν παραδεκτές, να επηρεάσουν σοβαρά την αποτελεσματική και ταχεία επίλυση των διαφορών στο πλαίσιο του εν λόγω κανονισμού.

266 Η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από την De'Longhi, ισχυρίζεται ότι η απόφαση περί παραπομπής την αφορά άμεσα και ατομικά και ότι, κατά συνέπεια, η προσφυγή της, κατά το μέρος που ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως περί παραπομπής, είναι παραδεκτή.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

267 Με την έντασή της απαραδέκτου, η Επιτροπή δεν αμφισβητεί ότι η απόφαση περί παραπομπής έχει χαρακτήρα αποφάσεως δυνάμενης να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως. Αντιθέτως, υποστηρίζει ότι η προσφυγή δεν είναι παραδεκτή, διότι η προσφεύγουσα δεν αποδεικνύει ότι η εν λόγω απόφαση την αφορά άμεσα και ατομικά.

268 Υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, «[γ]άθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται [...] να ασκεί προσφυγή κατά των αποφάσεων που απευθύνονται σ' αυτό, καθώς και κατά των αποφάσεων που, αν και εκδίδονται ως κανονισμοί ή αποφάσεις που απευθύνονται σε άλλο πρόσωπο, το αφορούν άμεσα και ατομικά».

269 Η προσφεύγουσα δεν είναι αποδέκτης της προσβαλλόμενης απόφασης, την οποία η Επιτροπή απηύθυνε στο κράτος μέλος που είχε υποβάλει αίτηση παραπομπής κατ' εφαρμογήν του άρθρου 9, παράγραφος 2, του κανονισμού 4064/89. Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να εξεταστεί αν η εν λόγω απόφαση αφορά την προσφεύγουσα άμεσα και ατομικά.

— Επί του ζητήματος αν η απόφαση αφορά την προσφεύγουσα άμεσα

270 Σύμφωνα με την ένσταση απαραδέκτου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η απόφαση περί παραπομπής παράγει έννομα αποτελέσματα για το οικείο κράτος μέλος, αλλά όχι για τους τρίτους, διότι η εν λόγω απόφαση ουδόλως προδικάζει την τελική απόφαση που θα εκδώσουν επί της ουσίας οι αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές όσον αφορά τις πτυχές της συγκεντρώσεως η εξέταση των οποίων παραπέμφθηκε σ'αυτές. Μόνον η απόφαση αυτή θα μπορεί, κατά την άποψη της Επιτροπής, να επηρεάσει την ανταγωνιστικότητα της προσφεύγουσας στις σχετικές αγορές στη Γαλλία.

271 Προβάλλοντας την άποψη αυτή, η Επιτροπή αμφισβητεί ότι η απόφαση περί παραπομπής αφορά την προσφεύγουσα άμεσα.

272 Κατά πάγια νομολογία, η προσβαλλόμενη κοινοτική πράξη, για να αφορά άμεσα ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο, πρέπει να επηρεάζει άμεσα τη νομική του κατάσταση, η δε εφαρμογή της να έχει αμιγώς αυτόματο χαρακτήρα και να απορρέει από την

κοινοτική και μόνο ρύθμιση, χωρίς να παρεμβάλλεται η εφαρμογή άλλων κανόνων (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Μαΐου 1998, C-386/96 P, Dreyfus κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-2309, σκέψη 43· απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Νοεμβρίου 2001, T-9/98, *Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-3367, σκέψη 47).

273 Αυτό συμβαίνει ιδίως όταν η δυνατότητα των αποδεκτών να μη δώσουν συνέχεια στην εν λόγω πράξη είναι καθαρά θεωρητική, εφόσον δεν υφίσταται αμφιβολία ως προς τη βούλησή τους να συναγάγουν αποτελέσματα σύμφωνα προς την πράξη αυτή (απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Ιανουαρίου 1985, 11/82, *Πειραιϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1985, σ. 207, σκέψεις 8 έως 10, και προπαρατεθείσα απόφαση Dreyfus κατά Επιτροπής, σκέψη 44).

274 Εν προκειμένω, επιβάλλεται, επομένως, να εξακριβωθεί αν η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ικανή να παραγάγει αμέσως και αυτομάτως έννομα αποτελέσματα έναντι των προσφευγουσών ή αν, αντιθέτως, τα αποτελέσματα αυτά αποτελούν απόρροια της αποφάσεως που έχουν εκδώσει οι αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές κατόπιν της παραπομπής της υποθέσεως σ' αυτές.

275 Συναφώς, πρέπει να γίνει δεκτή η άποψη της Επιτροπής ότι η απόφαση περί παραπομπής, εκ της φύσεώς της, δεν επηρεάζει άμεσα την ανταγωνιστικότητα της προσφεύγουσας στις σχετικές αγορές στη Γαλλία. Συγκεκριμένα, λαμβανομένης υπόψη της αποφάσεως περί παραπομπής, η Επιτροπή δεν αποφάνθηκε, με την εγκριτική απόφαση, επί της συμβατότητας της συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά όσον αφορά τα αποτελέσματά της στις σχετικές αγορές στη Γαλλία, αλλά παρέπεμψε την εξέταση της συγκεντρώσεως στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές, οι οποίες είχαν υποβάλει σχετική αίτηση στις 7 Δεκεμβρίου 2001. Σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', του κανονισμού 4064/89, οι εθνικές αρχές οφείλουν να εξετάσουν τα αποτελέσματα της συγκεντρώσεως στις σχετικές αγορές στη Γαλλία από πλευράς του εθνικού δικαίου ανταγωνισμού. Οι μόνες σχετικές υποχρεώσεις που επέβαλε ο κανονισμός 4064/89 στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές ήταν, αφενός, να αποφανθούν, βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 6, εντός τεσσάρων κατ' ανώτατο όριο μηνών μετά την παραπομπή της υποθέσεως από την Επιτροπή και, αφετέρου, να λάβουν, κατά το άρθρο 9, παράγραφος 8, «μόνον τα μέτρα που είναι απολύτως αναγκαία για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη σχετική

αγορά». Δεδομένου πάντως ότι οι υποχρεώσεις αυτές δεν προσδιορίζουν με ακρίβεια και βεβαιότητα το αποτέλεσμα της εξέτασης της υποθέσεως επί της ουσίας από τις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν μπορεί να επηρεάσει άμεσα την ανταγωνιστικότητα της προσφεύγουσας, διότι μόνον η τελική απόφαση των αρμοδίων για θέματα ανταγωνισμού γαλλικών αρχών μπορούσε να έχει τέτοιο αποτέλεσμα.

276 Το στοιχείο αυτό όμως δεν αποδεικνύει ότι η απόφαση περί παραπομπής δεν αφορά άμεσα την προσφεύγουσα. Συγκεκριμένα, το ζήτημα αν μια κοινοτική πράξη αφορά άμεσα έναν τρίτο, ο οποίος δεν είναι αποδέκτης της, πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με το αντικείμενο της εν λόγω πράξεως. Η προσβαλλόμενη απόφαση όμως δεν αποσκοπεί στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της συγκεντρώσεως στις σχετικές αγορές, τις οποίες αφορά η παραπομπή της υποθέσεως, αλλά στη μεταβίβαση της ευθύνης για την εξέταση αυτή στις εθνικές αρχές που υπέβαλαν σχετική αίτηση, προκειμένου οι αρχές αυτές να αποφανθούν κατ' εφαρμογήν της εθνικής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού. Ενόψει του σκοπού αυτού, δεν έχει σημασία εν προκειμένω το γεγονός ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν επηρεάζει άμεσα την ανταγωνιστικότητα της προσφεύγουσας στις σχετικές αγορές στη Γαλλία.

277 Για να εξακριβωθεί αν η απόφαση περί παραπομπής αφορά άμεσα την προσφεύγουσα, πρέπει απλώς να διαπιστωθεί κατά πόσον η εν λόγω απόφαση, στο μέτρο που έχει ως αντικείμενο την παραπομπή μέρους της εξέτασης της συγκεντρώσεως στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές, παράγει αμέσως και αυτομάτως έννομα αποτελέσματα για την προσφεύγουσα.

278 Συναφώς, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, κατά τα άρθρα 1, παράγραφος 1, και 22, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89, ο εν λόγω κανονισμός είναι, καταρχήν, ο μόνος εφαρμοστέος στις συγκεντρώσεις κοινοτικών διαστάσεων, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1, παράγραφοι 2 και 3, του εν λόγω κανονισμού. Κατά το άρθρο 21, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 4064/89, τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν την εθνική νομοθεσία που διέπει τον ανταγωνισμό στις συγκεντρώσεις επιχειρήσεων κοινοτικών διαστάσεων.

- 279 Στην προκειμένη περίπτωση όμως η Επιτροπή, παραπέμποντας την εξέταση της επίδικης συγκεντρώσεως στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές, περάτωσε τη διαδικασία εφαρμογής του κανονισμού 4064/89 που είχε κινηθεί με την κοινοποίηση της συμφωνίας περί μερικής αγοράς από τη SEB στοιχείων ενεργητικού της Moulinex, καθόσον διαπίστωσε ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις παραπομπής που προβλέπει το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', του εν λόγω κανονισμού, ήτοι «[η] συγκέντρωση υπάρχει κίνδυνος να δημιουργήσει ή να ενισχύσει μια δεσπόζουσα θέση, η οποία συνεπάγεται σημαντική παρεμπόδιση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε μια αγορά στο εσωτερικό αυτού του κράτους μέλους που φέρει όλα τα χαρακτηριστικά μιας διακεκριμένης αγοράς». Συγκεκριμένα, δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', του κανονισμού 4064/89, όταν η Επιτροπή, αφού διαπιστώσει ότι η διακεκριμένη αυτή αγορά και η προβαλλόμενη απειλή είναι υπαρκτές, παραπέμπει εν όλω ή εν μέρει την εξέταση συγκεντρώσεως κοινοτικών διαστάσεων στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού αρχές του οικείου κράτους μέλους, οι αρχές αυτές εφαρμόζουν την εθνική νομοθεσία περί ανταγωνισμού.
- 280 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η απόφαση περί παραπομπής, κατά της οποίας έχει ασκηθεί η παρούσα προσφυγή, έχει ως αποτέλεσμα, αφενός, ότι αποκλείεται η εφαρμογή του κανονισμού 4064/89 στο μέρος της συγκεντρώσεως που αποτελεί αντικείμενο της παραπομπής και, αφετέρου, ότι η πράξη συγκεντρώσεως υπόκειται στον αποκλειστικό έλεγχο των αρμόδιων σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικών αρχών, οι οποίες αποφαίνονται βάσει της εθνικής νομοθεσίας τους περί ανταγωνισμού.
- 281 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, με τον τρόπο αυτό, η απόφαση περί παραπομπής επηρεάζει τη νομική κατάσταση της προσφεύγουσας.
- 282 Συγκεκριμένα, η απόφαση περί παραπομπής, η οποία προσδιορίζει, παραπέμποντας στην εθνική νομοθεσία περί ανταγωνισμού, τα κριτήρια εκτιμήσεως του νομότυπου της επίμαχης πράξεως συγκεντρώσεως, καθώς επίσης και τη διαδικασία και τις ενδεχόμενες κυρώσεις, μεταβάλλει τη νομική κατάσταση των προσφευγουσών, διότι τους στερεί τη δυνατότητα να εξετάσει η Επιτροπή το νομότυπο της επίμαχης πράξεως με γνώμονα τον κανονισμό 4064/89 (βλ., κατ' ανάλογη εφαρμογή, την προπαρατεθείσα απόφαση Assicurazioni Generali και Unicredito κατά Επιτροπής, σκέψεις 37 έως 44).

- 283 Ο έλεγχος όμως μιας πράξεως συγκεντρώσεως, ο οποίος πραγματοποιείται βάσει εθνικής νομοθεσίας, δεν μπορεί να εξομοιωθεί, από απόψεως περιεχομένου και αποτελεσμάτων, με τον έλεγχο που ασκεί η Επιτροπή βάσει του κανονισμού 4064/89 (απόφαση της 24ης Μαρτίου 1994, T-3/93, Air France κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-121, σκέψη 69).
- 284 Εξάλλου, η απόφαση περί παραπομπής, περατώνοντας τη διαδικασία που προβλέπει ο κανονισμός 4064/89, έχει ως αποτέλεσμα να στερεί από τους τρίτους τα διαδικαστικά δικαιώματα που τους εξασφαλίζει το άρθρο 18, παράγραφος 4, του εν λόγω κανονισμού, τα οποία, αντιθέτως, θα μπορούσαν να ασκήσουν σε περίπτωση που η Επιτροπή προχωρούσε στο στάδιο II του ελέγχου.
- 285 Τέλος, με την εν λόγω απόφαση, η Επιτροπή στερεί από τους τρίτους τη δυνατότητα να ζητήσουν την παροχή της ένδικης προστασίας που τους εξασφαλίζει η Συνθήκη. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή, παραπέμποντας την εξέταση των αποτελεσμάτων της συγκεντρώσεως στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές, οι οποίες αποφαίνονται βάσει της εθνικής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, στερεί από τους τρίτους τη δυνατότητα να ασκήσουν στη συνέχεια προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου, βάσει του άρθρου 230 ΕΚ, προκειμένου να προσβάλουν τις εκτιμήσεις των εθνικών αρχών επί του ζητήματος αυτού, ενώ οι εκτιμήσεις στις οποίες θα προέβαινε η Επιτροπή, αν δεν παρέπεμπε την υπόθεση στις εθνικές αρχές, θα μπορούσαν να προσβληθούν διά της ασκήσεως τέτοιας προσφυγής.
- 286 Κατά συνέπεια, αφού η απόφαση περί παραπομπής έχει ως αποτέλεσμα να στερείται η προσφεύγουσα της εφαρμογής του κανονισμού 4064/89 και των δικονομικών δικαιωμάτων που εξασφαλίζει ο κανονισμός αυτός στους τρίτους, καθώς και της προβλεπόμενης από τη Συνθήκη ένδικης προστασίας, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η απόφαση περί παραπομπής είναι ικανή να επηρεάσει τη νομική κατάσταση της προσφεύγουσας.
- 287 Ο επηρεασμός αυτός είναι μάλιστα άμεσος, καθόσον η προσβαλλόμενη απόφαση δεν απαιτεί τη λήψη συμπληρωματικών εκτελεστικών μέτρων, προκειμένου η παραπομπή να παραγάγει τα αποτελέσματά της. Πράγματι, μόλις η προσβαλλόμενη απόφαση εκδοθεί από την Επιτροπή, η παραπομπή στο οικείο κράτος μέλος είναι

άμεση και το κράτος μέλος αυτό καθίσταται, ως εκ τούτου, αρμόδιο να εκτιμήσει, βάσει της εθνικής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, την πράξη συγκεντρώσεως που αποτελεί το αντικείμενο της παραπομπής.

288 Επιπλέον, επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι την παραπομπή της εξετάσεως των αποτελεσμάτων της συγκεντρώσεως εντός των σχετικών αγορών στη Γαλλία ζήτησαν από την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 2, του κανονισμού 4064/89, οι γαλλικές αρχές. Υπό τις περιστάσεις αυτές, αποκλείεται οι γαλλικές αρχές να μη δώσουν συνέχεια στην απόφαση περί παραπομπής, πράγμα που άλλωστε επιβεβαιώνεται εν προκειμένω από το γεγονός ότι οι αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές εξέδωσαν στις 8 Ιουλίου 2002 την τελική απόφασή τους σχετικά με τις πτυχές της συγκεντρώσεως που παραπέμφθηκαν σ'αυτές.

289 Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αφορά άμεσα την προσφεύγουσα.

290 Το συμπέρασμα αυτό δεν μπορεί να αμφισβητηθεί από το γεγονός που επισημαίνει η Επιτροπή, ότι δηλαδή η προσφεύγουσα θα μπορούσε να προσβάλει την απόφαση της εθνικής αρχής κάνοντας χρήση των μέσων παροχής ενδίκου προστασίας που προβλέπει η εθνική νομοθεσία και, ενδεχομένως, να ζητήσει, στο πλαίσιο αυτό, την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως σύμφωνα με το άρθρο 234 ΕΚ. Πράγματι, η δυνατότητα ασκήσεως μέσων παροχής ενδίκου προστασίας ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων δεν αποκλείει τη δυνατότητα απευθείας προσβολής, ενώπιον των κοινοτικών δικαστών, της νομιμότητας αποφάσεως κοινοτικού οργάνου, βάσει του άρθρου 230 ΕΚ (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση της 24ης Μαρτίου 1994, *Air France* κατά Επιτροπής, σκέψη 69).

— Επί του ζητήματος αν η απόφαση αφορά την προσφεύγουσα ατομικά

291 Επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι όποιος δεν είναι αποδέκτης αποφάσεως δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι η απόφαση τον αφορά ατομικά παρά μόνον αν η απόφαση αυτή

τον αφορά λόγω ορισμένων ιδιαίτερων ιδιοτήτων του ή λόγω ορισμένης πραγματικής καταστάσεως που προσιδιάζει μόνο σ' αυτόν και επομένως τον εξατομικεύει σχεδόν όπως τον αποδέκτη (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937, και απόφαση της 25ης Ιουλίου 2002, C-50/00 P, Union de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2002, σ. I-6677, σκέψη 36).

292 Εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν αμφισβητεί ότι η ανταγωνιστικότητα της προσφεύγουσας επηρεάζεται από την πράξη συγκεντρώσεως της οποίας η εξέταση παραπέμφθηκε στις γαλλικές αρχές. Δεν αμφισβητείται, πράγματι, ότι η προσφεύγουσα συγκαταλέγεται σήμερα στους κυριότερους ανταγωνιστές των συμβαλλόμενων στην πράξη συγκεντρώσεως επιχειρήσεων στις σχετικές αγορές. Στην 32η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως αναφέρεται ότι η προσφεύγουσα συγκαταλέγεται στις επιχειρήσεις που, όπως και η SEB, η Moulinex, η Bosch, η Braun και η De'Longhi, προσφέρουν ευρύ φάσμα προϊόντων της κατηγορίας μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Εξάλλου, η Επιτροπή, με την εγκριτική απόφαση και ιδίως με την 51η, την 57η, την 65η και την 75η αιτιολογική σκέψη, εξέτασε επανειλημμένως τη συγκέντρωση, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τη θέση της προσφεύγουσας. Τέλος, η προσφεύγουσα μετέσχε ενεργώς στην ενιαία διοικητική διαδικασία που οδήγησε στην έκδοση της εγκριτικής αποφάσεως και διατύπωσε παρατηρήσεις που επηρέασαν την εκ μέρους της Επιτροπής εκτίμηση της συγκεντρώσεως και των δεσμεύσεων που προτάθηκαν να αναληφθούν προς άρση των προβλημάτων ανταγωνισμού που επισήμανε η Επιτροπή.

293 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ωστόσο ότι τα στοιχεία αυτά, μολοντί εξατομικεύουν την προσφεύγουσα στο πλαίσιο του αιτήματός της περί ακυρώσεως της εγκριτικής αποφάσεως, δεν είναι κρίσιμα κατά το στάδιο της εξετάσεως του παραδεκτού της προσφυγής ως προς το αίτημα περί ακυρώσεως της αποφάσεως περί παραπομπής.

294 Η άποψη αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

- 295 Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι, ενόψει των μη αμφισβητούμενων στοιχείων που προαναφέρθηκαν, η εγκριτική απόφαση αφορά την προσφεύγουσα ατομικά, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, αν δεν είχε πραγματοποιηθεί η παραπομπή, η προσφεύγουσα θα νομιμοποιείτο να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως, βάσει του άρθρου 230 ΕΚ, προκειμένου να προσβάλει τις εκτιμήσεις στις οποίες θα είχε προβεί η Επιτροπή σχετικά με τα αποτελέσματα της συγκεντρώσεως εντός των σχετικών αγορών στη Γαλλία.
- 296 Συναφώς, επιβάλλεται να τονιστεί ότι, μολονότι η Επιτροπή διατείνεται ότι η εγκριτική απόφαση δεν ασχολείται με τη θέση της προσφεύγουσας στις σχετικές αγορές στη Γαλλία, υποστηρίζει, απεναντίας, ότι η προσφεύγουσα δεν συγκαταλέγεται σήμερα στους κύριους ανταγωνιστές των συμβαλλόμενων στην πράξη συγκεντρώσεως μερών στις εν λόγω αγορές. Στην 34η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως, εξάλλου, η Επιτροπή τόνισε ρητώς ότι στις σχετικές αγορές στη Γαλλία η προσφεύγουσα διέθετε το μεγαλύτερο φάσμα προϊόντων μετά τα συμβαλλόμενα στην πράξη συγκεντρώσεως μέρη. Ομοίως, με την αίτησή τους περί παραπομπής, οι γαλλικές αρχές επισημαίνουν ότι το σήμα Philips είναι ο κύριος «ανταγωνιστής» της SEB και της Moulinex στη Γαλλία.
- 297 Δεδομένου ότι η προσβαλλόμενη απόφαση έχει ως αποτέλεσμα να στερεί από την προσφεύγουσα τη δυνατότητα να προσβάλει ενώπιον του Πρωτοδικείου ορισμένες εκτιμήσεις, τις οποίες θα νομιμοποιείτο να προσβάλει αν δεν είχε πραγματοποιηθεί η παραπομπή, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η απόφαση περί παραπομπής αφορά ατομικά την προσφεύγουσα, όπως ακριβώς θα την αφορούσε η εγκριτική απόφαση που θα εκδιδόταν σε περίπτωση που δεν είχε πραγματοποιηθεί η παραπομπή (βλ., κατ' αναλογία, την απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 1996, C-68/95, T. Port, Συλλογή 1996, σ. I-6065, σκέψη 59).
- 298 Κατά συνέπεια, πρέπει να θεωρηθεί ότι η απόφαση περί παραπομπής αφορά την προσφεύγουσα ατομικά.

— Συμπέρασμα

- 299 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αφορά την προσφεύγουσα άμεσα και ατομικά.
- 300 Συνεπώς, μπορεί παραδεκτά να προσβληθεί η νομιμότητα της εν λόγω αποφάσεως βάσει του άρθρου 230 ΕΚ.

β) Επί της συμβατότητας του δικογράφου της προσφυγής με τις τυπικές απαιτήσεις του Κανονισμού Διαδικασίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 301 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία και τη SEB, επισημαίνει ότι η Philips, παρά την πρόθεσή της να ασκήσει την προσφυγή αυτή και να ζητήσει την εκδίκαση της διαφοράς κατά την ταχεία διαδικασία, κατ' εφαρμογή του άρθρου 76α του Κανονισμού Διαδικασίας, ουδέποτε ζήτησε από την Επιτροπή αντίγραφο της αποφάσεως περί παραπομπής (ή μια μορφή της αποφάσεως αυτής μη καλυπτόμενη από το απόρρητο). Αυτή η έλλειψη επιμέλειας εκ μέρους της είχε ως αποτέλεσμα να ασκήσει προσφυγή με ελλείποντα στοιχεία, καθόσον η πράξη κατά της οποίας στρέφεται η προσφυγή δεν επισυνάφθηκε σ' αυτήν, αντιθέτως προς τις απαιτήσεις του άρθρου 44, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας.

- 302 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, προς απάντηση σε σχετική ερώτηση του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι προβάλλει, για τον λόγο αυτό, το απαράδεκτο της προσφυγής.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 303 Κατά το άρθρο 21, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, που εφαρμόζεται στο Πρωτοδικείο δυνάμει του άρθρου 44, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, στο δικόγραφο της προσφυγής συνάπτεται, όπου απαιτείται, η πράξη της οποίας η ακύρωση ζητείται.
- 304 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η απόφαση περί παραπομπής δεν είναι συνημμένη στο δικόγραφο της προσφυγής.
- 305 Πρέπει πάντως να επισημανθεί, πρώτον, ότι ο Κανονισμός Διαδικασίας δεν προβλέπει ότι η παράλειψη προσαρτήσεως της προσβαλλόμενης πράξεως στο δικόγραφο της προσφυγής καθιστά αυτομάτως την προσφυγή απαράδεκτη. Συγκεκριμένα, το άρθρο 44, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας προβλέπει απλώς ότι το δικόγραφο της προσφυγής συνοδεύεται, «όπου απαιτείται», από την προσβαλλόμενη πράξη. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 44, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας, αν το δικόγραφο της προσφυγής δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 44, παράγραφοι 3 έως 5, ο γραμματέας τάσσει στον προσφεύγοντα εύλογη προθεσμία για την τακτοποίηση του δικογράφου της προσφυγής. Αν εντός της ταχθείσας προθεσμίας δεν τακτοποιηθεί το δικόγραφο, το Πρωτοδικείο κρίνει αν η μη εκπλήρωση αυτών των προϋποθέσεων συνεπάγεται το απαράδεκτο της προσφυγής. Εν προκειμένω, ο γραμματέας δεν κάλεσε την προσφεύγουσα να τακτοποιήσει το δικόγραφο της προσφυγής.
- 306 Δεύτερον, ακόμη και αν η προσφεύγουσα δέχθηκε με τις απαντήσεις της στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου ότι δεν ζήτησε από την Επιτροπή αντίγραφο της αποφάσεως περί παραπομπής, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση έκανε λόγο για μια επιστολή με την οποία υπέβαλε την αίτηση αυτή, προς απάντηση στην οποία η

Επιτροπή της απέστειλε στις 7 Φεβρουαρίου 2002 αντίγραφο της εγκριτικής αποφάσεως, αλλά όχι της αποφάσεως περί παραπομπής. Η Επιτροπή δεν αντέκρουσε αυτόν τον ισχυρισμό. Ωστόσο, η ίδια η Επιτροπή επισήμανε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι, αν είχε υποβληθεί τέτοια αίτηση και είχε απορριφθεί από την Επιτροπή, η παράλειψη επισυνάψεως της αποφάσεως περί παραπομπής δεν θα επηρέαζε το νομότυπο της προσφυγής.

307 Συνεπώς, η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε επί του σημείου αυτού η Επιτροπή πρέπει να απορριφθεί.

γ) Συμπέρασμα επί του απαραδέκτου

308 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι η προσφυγή, κατά το μέρος που ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως περί παραπομπής, είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

309 Η προσφεύγουσα προβάλλει τέσσερις λόγους ακυρώσεως της αποφάσεως περί παραπομπής. Ο πρώτος λόγος αντλείται από την παραβίαση των αρχών που διαπνέουν το άρθρο 9 του κανονισμού 4064/89. Ο δεύτερος λόγος αντλείται από το ότι η Επιτροπή απέστη κατά μη εύλογο τρόπο από την παγιωθείσα στο πλαίσιο του άρθρου 9 του κανονισμού 4064/89 πρακτική. Ο τρίτος λόγος αντλείται από την παράβαση του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και του άρθρου 6, παράγραφος 2, του κανονισμού 4064/89, την συνιστάμενη στο ότι η απόφαση περί παραπομπής παραβιάζει την εγκριτική απόφαση. Ο τέταρτος λόγος αντλείται από την έλλειψη αιτιολογίας ή την παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως.

310 Προς απάντηση σε γραπτή ερώτηση του Πρωτοδικείου, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι το σημείο 87 του δικογράφου της προσφυγής, με τίτλο «κατάχρηση εξουσίας και αρμοδιοτήτων ενόψει του κανονισμού 4064/89», δεν αποτελεί χωριστό λόγο ακυρώσεως, αλλά έχει απλώς σκοπό να συνοψίσει τους τέσσερις προηγούμενους λόγους ακυρώσεως. Κατά συνέπεια, αυτό το σημείο του δικογράφου της προσφυγής δεν πρέπει να εξεταστεί ως χωριστός λόγος ακυρώσεως.

α) Επί του πρώτου και δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλούνται από παραβίαση των αρχών που διαπνέουν το άρθρο 9 του κανονισμού 4064/89 και από τη μη ευλόγως εξηγούμενη αντιφατική ενέργεια σε σχέση με την παγιωθείσα στο πλαίσιο της εν λόγω διατάξεως πρακτική

Επιχειρήματα των διαδίκων

311 Πρώτον, η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από την De'Longhi, ισχυρίζεται ότι, παρά το γράμμα του άρθρου 9, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89—το οποίο επιτρέπει την ερμηνεία ότι, αν πληρούνται το κριτήριο του άρθρου 9, παράγραφος 2, η Επιτροπή είναι ελεύθερη να επιληφθεί η ίδια της υποθέσεως ή να παραπέμψει το κρίσιμο μέρος της υποθέσεως στις αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους μέλους—, αυτή η ελευθερία επιλογής της Επιτροπής δεν είναι απεριορίστη.

312 Η προσφεύγουσα τονίζει ότι, όταν εκδόθηκε (και τροποποιήθηκε) ο κανονισμός 4064/89, το Συμβούλιο και η Επιτροπή είχαν δηλώσει τα εξής:

«[Ο]σάκις μια διακεκριμένη αγορά αποτελεί σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς, η διαδικασία παραπομπής που προβλέπεται στο άρθρο 9 πρέπει να εφαρμόζεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Γνώμονας θα πρέπει να είναι η αρχή ότι μια συγκεντρωση που δημιουργεί ή ενισχύει δεσπόζουσα θέση σε σημαντικό τμήμα της κοινής

αγοράς πρέπει να κηρύσσεται ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή θεωρούν ότι η εφαρμογή αυτή του άρθρου 9 πρέπει να περιορίζεται στις περιπτώσεις που τα συμφέροντα ανταγωνισμού του οικείου κράτους μέλους δεν μπορούν να προστατευθούν επαρκώς με άλλο τρόπο.» («Δίκαιο ελέγχου των συγκεντρώσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση», Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Βρυξέλλες-Λουξεμβούργο, 1998, σ. 54).

- 313 Στην παρούσα υπόθεση, η προσφεύγουσα εκτιμά ότι από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι ο μοναδικός τρόπος να προστατευθούν άμεσα τα συμφέροντα της Γαλλίας είναι η παραπομπή της υποθέσεως στις γαλλικές αρχές.
- 314 Συναφώς, η προσφεύγουσα επισημαίνει, καταρχάς, ότι η Επιτροπή δεν επισημαίνει, στην εγκριτική απόφαση (27η αιτιολογική σκέψη), ότι τα δομικά χαρακτηριστικά των διαφόρων εθνικών αγορών των σχετικών, εν προκειμένω, προϊόντων, είναι διαφορετικά, τονίζει δε, επίσης, ότι, σε πρόσφατες υποθέσεις, η Επιτροπή απέδειξε ότι είναι σε θέση να αντιμετωπίσει προβλήματα ανταγωνισμού ανακύπτοντα στη γαλλική αγορά (βλ., για παράδειγμα, υποθέσεις COMP/M.2283 — Schneider/Legrand, της 10ης Οκτωβρίου 2001, και COMP/M.1628 — TotalFina/Elf, της 9ης Φεβρουαρίου 2000).
- 315 Δεύτερον, η προσφεύγουσα διατείνεται ότι η απόφαση περί παραπομπής απάδει προς την καθιερωθείσα πρακτική της Επιτροπής, δεδομένου ότι η κατάσταση στις σχετικές εθνικές αγορές, εν προκειμένω, δεν είναι διαφορετική, από πλευράς δομής, από την κατάσταση που επικρατεί σε άλλες αγορές.
- 316 Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, εφόσον σε όλες τις εθνικές αγορές όλων των κρατών μελών τα σήματα είναι το κλειδί της επιτυχίας και σε όλες τις εθνικές αγορές το χαρτοφυλάκιο σημάτων της SEB και της Moulinex δεν έχει αντίπαλο, το μόνο χαρακτηριστικό των γαλλικών αγορών που μπορεί να τις διακρίνει από άλλες είναι το ότι εγείρουν τις σοβαρότερες αμφιβολίες από πλευράς ανταγωνισμού, από ποιότητας και όχι από ποσοτικής απόψεως. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι αυτό δεν συνιστά σοβαρό λόγο μερικής παραπομπής.

317 Αντιθέτως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα ζητήματα που εγείρουν τόσο σοβαρές αμφιβολίες σε μεγάλο αριθμό εθνικών αγορών όσο η προκείμενη υπόθεση δεν πρέπει να διασπώνται, διότι μια τέτοια διάσπαση θέτει σε κίνδυνο τη συνοχή στην εξέταση της υποθέσεως και την εφαρμογή αποτελεσματικών διορθωτικών μέτρων. Για παράδειγμα, η προσφεύγουσα παραπέμπει στην υπόθεση *Carnival Corporation/P&O Princess*, στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή τόνισε τα εξής:

«Η Επιτροπή στάθμισε προσεκτικά τα υπέρ και τα κατά της παραπομπής επιχειρήματα, και ιδιαίτερα το γεγονός ότι η ανταγωνιστική προσφορά για την εξαγορά της *P&O Princess*, η οποία ανακοινώθηκε από την *Royal Caribbean*, βρίσκεται υπό έρευνα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ωστόσο, δεδομένου ότι η προκαταρκτική εξέταση της Επιτροπής απεκάλυψε ότι η προτεινόμενη από την *Carnival* πράξη δημιουργεί επίσης ανησυχίες σε άλλα κράτη μέλη, η Επιτροπή θεωρεί ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, είναι σκοπιμότερο να μη διασπασθεί η υπόθεση και να μη διεξαχθούν παράλληλες έρευνες στην Ευρώπη.»

(Ανακοινωθέν Τύπου της 11ης Απριλίου 2002, IP/02/552.)

318 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η *De'Longhi* τόνισε ότι η διαδικασία παραπομπής που καθιέρωσε το άρθρο 9 του κανονισμού 4064/89 αποτελεί παρέκκλιση από την αρχή περί αποκλειστικής αρμοδιότητας της Επιτροπής στις συγκεντρώσεις κοινοτικών διαστάσεων. Η *De'Longhi* υποστηρίζει ότι, για να μη διαπιστωθεί σοβαρό έλλειμμα στο κοινοτικό σύστημα ελέγχου των συγκεντρώσεων, η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνεύεται με τέτοιον τρόπο ώστε η διαδικασία παραπομπής να μη θίγει την ενιαία εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου και την αποτελεσματικότητα των διορθωτικών μέτρων που θεσπίζει η Επιτροπή για να εξασφαλίσει καθεστώς ανόθευτου ανταγωνισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Κατά την άποψη της *De'Longhi*, το γεγονός ότι, όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', η Επιτροπή μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, είτε να επιληφθεί ίδια της υποθέσεως, είτε να παραπέμπει την εξέτασή της στις εθνικές αρχές ουδόλως αποδεικνύει ότι η Επιτροπή έχει διακριτική ευχέρεια, αλλά, αντιθέτως, σημαίνει ότι η Επιτροπή υποχρεούται να εφαρμόσει με προσοχή τη διαδικασία παραπομπής, δεδομένου ότι το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, δεν επιβάλλει την παραπομπή.

319 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία και τη SEB, ζητεί την απόρριψη του λόγου ακυρώσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 320 Εκ προοιμίου, επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 2, του κανονισμού 4064/89, παραπομπή χωρεί σε δύο διαφορετικές περιπτώσεις.
- 321 Στην πρώτη περίπτωση, την οποία προβλέπει το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', το οικείο κράτος μέλος πρέπει να αποδείξει, με την αίτησή του για παραπομπή, ότι «μια συγκέντρωση υπάρχει κίνδυνος να δημιουργήσει ή να ενισχύσει μια δεσπώζουσα θέση, η οποία συνεπάγεται σημαντική παρεμπόδιση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε μια αγορά στο εσωτερικό αυτού του κράτους μέλους που φέρει όλα τα χαρακτηριστικά μιας διακεκριμένης αγοράς». Σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 4064/89, αν η Επιτροπή κρίνει ότι, λαμβάνοντας υπόψη την οικεία αγορά αγαθών ή υπηρεσιών και τη γεωγραφική αγορά αναφοράς, η διακεκριμένη αυτή αγορά και η προβαλλόμενη απειλή είναι υπαρκτές είτε, σύμφωνα με τη διάταξη του στοιχείου α', «χειρίζεται η ίδια την υπόθεση προκειμένου να διατηρήσει ή να επαναφέρει τον ουσιαστικό ανταγωνισμό στη σχετική αγορά», είτε, σύμφωνα με τη διάταξη του στοιχείου β', «παραπέμπει την υπόθεση εν όλω ή εν μέρει στην αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους προκειμένου να εφαρμοστεί η εθνική νομοθεσία περί ανταγωνισμού του εν λόγω κράτους».
- 322 Στη δεύτερη περίπτωση, την οποία προβλέπει το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο β', το οικείο κράτος μέλος πρέπει να αποδείξει, με την αίτησή του για παραπομπή, ότι «μια συγκέντρωση επηρεάζει τον ανταγωνισμό σε μια αγορά εντός του εν λόγω κράτους μέλους, η οποία φέρει όλα τα χαρακτηριστικά μιας διακεκριμένης αγοράς και δεν αποτελεί μεγάλο μέρος της κοινής αγοράς». Σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, «[ο]σάκις ένα κράτος μέλος πληροφορεί την Επιτροπή ότι μια συγκέντρωση επηρεάζει, εντός του εδάφους του, μια διακεκριμένη αγορά, η οποία δεν αποτελεί μεγάλο μέρος της κοινής αγοράς, η Επιτροπή παραπέμπει, εν όλω ή εν μέρει, την υπόθεση που αναφέρεται στην εν λόγω διακεκριμένη αγορά, εάν θεωρεί ότι η αγορά αυτή επηρεάζεται».

323 Εν προκειμένω, δεν χωρεί αμφιβολία ότι οι γαλλικές αρχές ζήτησαν τη μερική παραπομπή της εξετάσεως της επίμαχης συγκεντρώσεως προκειμένου να εκτιμήσουν τα αποτελέσματά της στις σχετικές αγορές προϊόντων στη Γαλλία βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 4064/89. Σύμφωνα με την απόφαση περί παραπομπής, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις της διατάξεως αυτής και, κατ' εφαρμογή του άρθρου 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', αποφάσισε να μην επιληφθεί η ίδια της εξετάσεως των αποτελεσμάτων της συγκεντρώσεως στις σχετικές αγορές στη Γαλλία, αλλά να την παραπέμψει στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές, οι οποίες θα αποφαίνονταν βάσει της εθνικής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού.

324 Με τον πρώτο και δεύτερο λόγο ακυρώσεως, η προσφεύγουσα προσάπτει κατ' ουσία στην Επιτροπή ότι προέβη στην παραπομπή κατά παράβαση του άρθρου 9 του κανονισμού 4064/89. Προς απάντηση σε ερώτηση που υπέβαλε το Πρωτοδικείο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα επιβεβαίωσε ότι η απόφαση περί παραπομπής αντιβαίνει τόσο στο άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', όσο και στο άρθρο 9, παράγραφος 3, του κανονισμού 4064/89.

325 Κατά συνέπεια, για να εξακριβωθεί το βάσιμο των παρόντων λόγων ακυρώσεως, επιβάλλεται να εξεταστεί, πρώτον, αν πληρούνταν, εν προκειμένω, οι προϋποθέσεις παραπομπής που προβλέπει το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', και, δεύτερον, αν η Επιτροπή εφάρμοσε ορθώς το άρθρο 9, παράγραφος 3, όταν αποφάσισε να παραπέμψει στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού αρχές την εξέταση των αποτελεσμάτων της συγκεντρώσεως στις σχετικές αγορές στη Γαλλία, αντί να επιληφθεί η ίδια του ζητήματος αυτού.

326 Όσον αφορά, πρώτον, την τήρηση των προϋποθέσεων που προβλέπει το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 4064/89, πρέπει καταρχάς να τονιστεί ότι οι προϋποθέσεις παραπομπής που προβλέπει η εν λόγω διάταξη έχουν νομικό χαρακτήρα και πρέπει να ερμηνευθούν βάσει αντικειμενικών στοιχείων. Για τον λόγο αυτό, ο κοινοτικός δικαστής πρέπει, ενόψει αφενός των συγκεκριμένων στοιχείων της διαφοράς που έχει υποβληθεί στην κρίση του και αφετέρου του τεχνικού ή

πολύπλοκου χαρακτήρα των εκτιμήσεων της Επιτροπής, να ασκεί πλήρη έλεγχο ως προς το ζήτημα αν η εν λόγω συγκέντρωση επιπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 9, παράγραφος 2, στοιχείο α'.

327 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, για να αποτελέσει μια συγκέντρωση αντικείμενο παραπομπής βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', πρέπει να πληρούνται σωρευτικώς, σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, δύο προϋποθέσεις. Πρώτον, η συγκέντρωση πρέπει να απειλεί να δημιουργήσει ή να ενισχύσει μια δεσπόζουσα θέση, η οποία συνεπάγεται σημαντική παρεμπόδιση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε μια αγορά στο εσωτερικό του οικείου κράτους μέλους. Δεύτερον, η αγορά αυτή πρέπει να φέρει όλα τα χαρακτηριστικά μιας διακεκομμένης αγοράς.

328 Όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, με την 41η αιτιολογική σκέψη της εγκριτικής αποφάσεως, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η συγκέντρωση, «εκ πρώτης όψεως, υπάρχει κίνδυνος να δημιουργήσει ή να ενισχύσει μια δεσπόζουσα θέση, η οποία συνεπάγεται σημαντική παρεμπόδιση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις αγορές πωλήσεως μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως στη Γαλλία».

329 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η Επιτροπή στηρίζεται, επ' αυτού, σε τέσσερα στοιχεία:

- το πρώτο στοιχείο αφορά το ότι, στις σχετικές αγορές στη Γαλλία, η νέα μονάδα θα είναι πέραν παντός κοινού μέτρου από απόψεως μεγέθους. Κατά τις αιτιολογικές σκέψεις από 29 έως 32, η Επιτροπή επισημαίνει ειδικότερα ότι τα συμβαλλόμενα μέρη θα έχουν μερίδια αγοράς υπερβαίνοντα το 60 % σε ένδεκα σχετικές αγορές προϊόντων, ότι η νέα μονάδα θα έχει τετραπλάσιο δυναμικό από αυτό του πλησιέστερου ανταγωνιστή της και ότι, ήδη πριν από τη συγκέντρωση, τα συμβαλλόμενα μέρη κατείχαν ήδη πολύ εξέχουσες θέσεις στην αγορά. Κατά την Επιτροπή, αυτό συνεπάγεται ότι η συγκέντρωση δεν αποτελεί συγχώνευση δύο μετρίων διαστάσεων επιχειρήσεων που αποκτούν την πρωτοκαθεδρία στον τομέα, αλλά ουσιαστική ενίσχυση τη υπάρχουσας ηγετικής επιχειρήσεως και συνεπάγεται την εξουδετέρωση ενός άμεσου ανταγωνιστή,

- το δεύτερο στοιχείο αφορά το πέραν παντός κοινού μέτρου ευρύ φάσμα προϊόντων που θα διαθέτει η νέα μονάδα στις σχετικές αγορές στη Γαλλία. Με την 33η, 34η και 35η αιτιολογική σκέψη, η Επιτροπή επισημαίνει ειδικότερα ότι η συγκέντρωση θα παράσχει στη νέα μονάδα τη δυνατότητα όχι μόνο να διευρύνει το φάσμα των προϊόντων της, αλλά και να κατακτήσει ηγετική θέση σε όλα τα προϊόντα του σημερινού φάσματος προϊόντων της, ενισχύοντας έτσι την εξουσία της κατά τις διαπραγματεύσεις με πελάτες-μεταπωλητές,
- το τρίτο στοιχείο αφορά το ιδιαίτερος πλούσιο χαρτοφυλάκιο σημάτων που διαθέτει η νέα μονάδα στις σχετικές αγορές στη Γαλλία. Με την 36η, 37η και 38η αιτιολογική σκέψη, η Επιτροπή αναφέρει ιδίως ότι τα συμβαλλόμενα στην πράξη συγκεντρώσεως μέρη κατέχουν επτά σήματα, δύο εκ των οποίων, τα σήματα SEB και Calor, πωλούνται κυρίως στη Γαλλία,
- τέλος, το τέταρτο στοιχείο αφορά το ότι ο σημερινός και δυνητικός ανταγωνισμός στη Γαλλία είναι ανεπαρκής. Με την 39η, 40ή και 41η αιτιολογική σκέψη, η Επιτροπή διαπιστώνει κατ' ουσία ότι τα εμπόδια εισόδου ενισχύονται σημαντικά λαμβανομένων υπόψη των διαστάσεων της νέας μονάδας στο σύνολο των σχετικών αγορών στη Γαλλία, του φάσματος των προϊόντων της και του χαρτοφυλακίου σημάτων της.

³³⁰ Πρέπει να γίνει δεκτό, και τούτο άλλωστε δεν αμφισβητείται, ότι τα στοιχεία αυτά μπορούν να αποδείξουν ότι η συγκέντρωση ενέχει κίνδυνο δημιουργίας ή ενισχύσεως δεσπόζουσας θέσεως στις σχετικές αγορές στη Γαλλία, κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 4064/89. Συνεπώς, ορθώς η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η απόφαση περί παραπομπής ενέχει τέτοιο κίνδυνο. Κατά συνέπεια, η πρώτη προϋπόθεση παραπομπής που προβλέπει το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', πρέπει να θεωρηθεί ότι πληροίται.

³³¹ Ακολούθως, πρέπει να εξεταστεί αν συντρέχει και η δεύτερη προϋπόθεση περί υπάρξεως διαφορετικών αγορών.

- 332 Συναφώς, επιβάλλεται να τονιστεί ότι, κατά το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 4064/89, η Επιτροπή διαπιστώνει την ύπαρξη διακεκριμένης αγοράς «λαμβάνοντας υπόψη την οικεία αγορά αγαθών ή υπηρεσιών και τη γεωγραφική αγορά αναφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 7» που παρατίθεται ανωτέρω στη σκέψη 10.
- 333 Από την ερμηνεία του άρθρου 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με την παράγραφο 7 του ίδιου άρθρου του κανονισμού 4064/89 προκύπτει ότι η Επιτροπή, προκειμένου να εξακριβώσει αν ένα κράτος μέλος αποτελεί διακεκριμένη αγορά υπό την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα κριτήρια που προβλέπει το άρθρο 9, παράγραφος 7, του κανονισμού αυτού, δηλαδή κυρίως τη φύση και τα χαρακτηριστικά των οικείων αγαθών ή υπηρεσιών, την ύπαρξη εμποδίων εισόδου στην αγορά, τις προτιμήσεις των καταναλωτών και την ύπαρξη σημαντικών διαφορών μεταξύ των διαφόρων περιοχών ως προς τα μερίδια αγοράς ή τις τιμές.
- 334 Εν προκειμένω, όπως διαπιστώθηκε στο πλαίσιο της εξετάσεως των αιτημάτων περί ακυρώσεως της εγκριτικής αποφάσεως, δεν αμφισβητείται ότι τα οικεία προϊόντα αφορούν διακεκριμένες εθνικές αγορές.
- 335 Ειδικότερα, με την 22η αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως περί παραπομπής, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, για να κρίνει αν υφίστανται χωριστές εθνικές αγορές, έλαβε υπόψη, «ιδίως το ότι i) τα μερίδια αγοράς είναι ανομοιογενή είτε από πλευράς κρατών μελών είτε από πλευράς κατηγοριών προϊόντων, ii) η διείσδυση των σημάτων στην αγορά παρουσιάζει σοβαρές διαφορές αναλόγως των αγορών για τις οποίες πρόκειται, iii) τα επίπεδα τιμών παρουσιάζουν σημαντικές διακυμάνσεις αναλόγως των εθνικών αγορών και επιπλέον ακολουθούν διαφοροποιημένη τάση, iv) η εμπορική πολιτική και η πολιτική μάρκετινγκ διαμορφώνονται σε εθνικό επίπεδο, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες και οι προτιμήσεις των καταναλωτών, οι οποίες κυμαίνονται αναλόγως των κρατών μελών, v) οι υποδομές διαμορφώνονται σε εθνικό επίπεδο και η σπουδαιότητα των διαφόρων δικτύων διανομής (διανομή μεγάλης κλίμακας, αλυσίδες ειδικών κατηγοριών προϊόντων,

μεγάλα καταστήματα) κυμαίνεται αναλόγως των κρατών μελών, vi) ότι οι σχέσεις μεταξύ πελατών και προμηθευτών δημιουργούνται κυρίως σε εθνική βάση, ακόμη και αν πρόκειται για ομίλους διανομής μεγάλης κλίμακας που εκτείνονται σε διεθνές επίπεδο».

336 Επιβάλλεται να γίνει δεκτό ότι τα κριτήρια αυτά αρκούν για να αποδειχθεί, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 7, του κανονισμού 4064/89, ότι οι όροι του ανταγωνισμού για τις σχετικές αγορές εντός των κρατών μελών, μεταξύ των οποίων η Γαλλία, «διαφέρουν αισθητά» από τους όρους που προβλέπονται για τις σχετικές αγορές στα λοιπά κράτη μέλη.

337 Όσον αφορά τις σχετικές αγορές στη Γαλλία, από την 20ή αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως περί παραπομπής προκύπτει, εξάλλου, ότι, σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, οι σχετικές αγορές στη Γαλλία διέπονται από ειδικούς όρους ανταγωνισμού λόγω «i) της υπάρξεως πολύ μεγάλων μεριδίων αγοράς της νέας μονάδας στη Γαλλία και μικρότερων στις άλλες χώρες, ενώ το επίπεδο εισαγωγών και το χαμηλό κόστος μεταφορών θα έπρεπε να ευνοεί την εναρμόνισή τους, ii) του χαρτοφυλακίου σημάτων που θα έχει η νέα μονάδα, το οποίο παρεμποδίζει ειδικώς την είσοδο στη γαλλική αγορά και iii) ειδικής δομής διανομής όσον αφορά τη διανομή μεγάλης κλίμακας στη Γαλλία, αντιθέτως προς άλλες χώρες, και λόγω συμβάσεων εφοδιασμού που εξακολουθούν να ισχύουν σε εθνικό επίπεδο».

338 Εν όψει των στοιχείων αυτών, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι η δομή των σχετικών αγορών στη Γαλλία δεν διαφέρει απ' αυτή των αγορών των άλλων κρατών μελών. Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι η νέα μονάδα θα κατέχει στη Γαλλία μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς απ' ότι στα άλλα κράτη μέλη, ότι τα εμπόδια στην πρόσβαση είναι σημαντικά και ότι η μεταπώληση στη λιανική των σχετικών προϊόντων πραγματοποιείται κυρίως μέσω μεγάλων καταστημάτων προσδίδει στις σχετικές αγορές στη Γαλλία ανταγωνιστική δομή διαφορετική απ' αυτή των αγορών στα λοιπά κράτη μέλη.

339 Η προσφεύγουσα δέχεται, εξάλλου, ρητώς ότι οι σχετικές αγορές στη Γαλλία διαφέρουν από τις αγορές των άλλων κρατών μελών λόγω του ότι εγείρουν «σοβαρότερες» αμφιβολίες στον τομέα του ανταγωνισμού. Αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, δεδομένου ότι η διαφοροποίηση αυτή δεν αφορά τη φύση, αλλά την ένταση του ανταγωνισμού, μπορεί να αποτελέσει στοιχείο εξατομικεύσεως ενός κράτους μέλους κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 2, του κανονισμού 4064/89. Συγκεκριμένα, μεταξύ των κριτηρίων που θέτει το άρθρο 9, παράγραφος 7, στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, συγκαταλέγεται ρητώς «η ύπαρξη, μεταξύ του οικείου εδάφους και των εδαφών που γειτνιάζουν μ' αυτό, σημαντικών διαφορών μεριδίων αγοράς των επιχειρήσεων».

340 Για όλους αυτούς τους λόγους, επιβάλλεται, συνεπώς, να γίνει δεκτό ότι οι σχετικές αγορές στη Γαλλία αποτελούν διακεκριμένες αγορές κατά την έννοια του άρθρου 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 4064/89. Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι πληρούνται η δεύτερη προϋπόθεση παραπομπής που προβλέπει η εν λόγω διάταξη, ορθώς η Επιτροπή έκρινε ότι η επίμαχη συγκέντρωση μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο παραπομπής κατ' εφαρμογή του άρθρου 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο.

341 Δεύτερον, επιβάλλεται πάντως να εξακριβωθεί επίσης αν η Επιτροπή, παραπέμποντας όντως στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές την εξέταση των αποτελεσμάτων της συγκεντρώσεως στις σχετικές αγορές στη Γαλλία, εφάρμοσε ορθώς τη διάταξη αυτή. Πράγματι, όπως ορθώς επισημαίνει η De'Longhi, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, ακόμη και αν η Επιτροπή κρίνει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις παραπομπής, δεν υποχρεούται να παραπέμψει την εξέταση της συγκεντρώσεως στις αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους μέλους, αλλά μπορεί να αποφασίσει να επιληφθεί η ίδια της υποθέσεως.

342 Συναφώς, από το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, προκύπτει βεβαίως ότι η Επιτροπή διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως κατά την επιλογή αυτή. Όπως, όμως, δέχθηκε η ίδια η Επιτροπή με το υπόμνημά της αντικρούσεως, αυτή η εξουσία εκτιμήσεως δεν είναι απεριόριστη. Συγκεκριμένα, επιβάλλεται να τονιστεί ότι το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', ορίζει ειδικότερα ότι η Επι-

τροπή μπορεί να αποφασίσει να επιληφθεί η ίδια της υποθέσεως «προκειμένου να διατηρήσει ή να αποκαταστήσει τον ουσιαστικό ανταγωνισμό στη σχετική αγορά». Εξάλλου, το άρθρο 9, παράγραφος 8, προβλέπει ότι το οικείο κράτος μέλος «μπορεί να λαμβάνει μόνον τα μέτρα που είναι απολύτως αναγκαία για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση του ουσιαστικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά».

343 Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι, μολονότι το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 4064/89 παρέχει στην Επιτροπή ευρεία εξουσία εκτιμήσεως προκειμένου να αποφασίσει αν θα παραπέμψει την εξέταση μιας συγκεντρώσεως στις εθνικές αρχές, εντούτοις η Επιτροπή δεν μπορεί να αποφασίσει την παραπομπή, αν, κατά τον χρόνο της εξέτασής της εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους αιτήσεως για παραπομπή της υποθέσεως, προκύψει, βάσει ενός συνόλου σαφών και πειστικών ενδείξεων, ότι η παραπομπή αυτή δεν μπορεί να διατηρήσει ή να αποκαταστήσει τον ουσιαστικό ανταγωνισμό εντός των σχετικών αγορών.

344 Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο εκ μέρους του κοινοτικού δικαστή έλεγχος του ζητήματος αν η Επιτροπή, αποφασίζοντας να παραπέμψει ή να μην παραπέμψει ορισμένη πράξη συγκεντρώσεως στις εθνικές αρχές, άσκησε ορθώς την εξουσία εκτιμήσεως που έχει, είναι έλεγχος περιορισμένης εκτάσεως, ο οποίος, ενόψει του άρθρου 9, παράγραφοι 3 και 8, του κανονισμού 4064/89, πρέπει να περιορίζεται στην εξακρίβωση του ζητήματος αν η Επιτροπή ορθώς έκρινε, και επομένως δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, ότι η παραπομπή της υποθέσεως στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού εθνικές αρχές θα καθιστούσε δυνατή τη διατήρηση ή την αποκατάσταση ουσιαστικού ανταγωνισμού εντός των σχετικών αγορών, ώστε να μην απαιτείται να επιληφθεί της υποθέσεως η ίδια η Επιτροπή.

345 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, αντιθέτως προς την Επιτροπή, η οποία ενέκρινε την επίμαχη συγκέντρωση μόνον κατόπιν της αναλήψεως δεσμεύσεων σχετικά με το σήμα Moulínex, οι αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές ενέκριναν, με απόφαση της 8ης Ιουλίου 2002, την εν λόγω συγκέντρωση, όσον αφορά τα αποτελέσματά της για τις σχετικές αγορές στη Γαλλία, χωρίς να επιβάλουν δεσμεύσεις, στηριζόμενες στην αποκαλούμενη θεωρία «της προβληματικής επιχειρήσεως».

- 346 Επιβάλλεται πάντως η υπόμνηση ότι η νομιμότητα πράξεως πρέπει να εκτιμάται κατά τον χρόνο εκδόσεώς της. Εν προκειμένω, χωρίς να απαιτείται η λήψη αποφάσεως ως προς τη συμβατότητα της αποφάσεως των αρμόδιων σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικών αρχών με την εγκριτική απόφαση της Επιτροπής, η οποία απορρίπτει ρητώς, με την 41η αιτιολογική σκέψη, τη θεωρία «της προβληματικής επιχειρήσεως», πρόκειμένου να εξακριβωθεί αν η Επιτροπή άσκησε ορθώς την εξουσία εκτιμήσεως που της αναγνωρίζει το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 4064/89, πρέπει απλώς να εξεταστεί αν, κατά τον χρόνο εκδόσεως, εκ μέρους της Επιτροπής, της αποφάσεως παραπομπής, η Επιτροπή ορθώς μπορούσε να κρίνει ότι η εν λόγω παραπομπή θα καθιστούσε δυνατή τη διατήρηση ή την αποκατάσταση ουσιαστικού ανταγωνισμού εντός των σχετικών αγορών.
- 347 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί, και τούτο δεν αμφισβητείται από την προσφεύγουσα, ότι το οικείο κράτος μέλος διαθέτει ειδική νομοθεσία για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων και εξειδικευμένα όργανα για την εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής υπό τον έλεγχο των εθνικών δικαστηρίων. Εξάλλου, με την αίτησή τους για παραπομπή, οι γαλλικές αρχές επισήμαναν με ακρίβεια τα προβλήματα ανταγωνισμού που εγείρει η συγκέντρωση στις σχετικές αγορές στη Γαλλία.
- 348 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ευλόγως η Επιτροπή έκρινε ότι οι αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές θα θέσπιζαν, με την απόφαση που θα εξέδιδαν κατόπιν της παραπομπής, μέτρα που θα καθιστούσαν δυνατή τη διατήρηση ή την αποκατάσταση αποτελεσματικού ανταγωνισμού εντός των σχετικών αγορών. Τούτο συμβαίνει κατά μείζονα λόγο διότι, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, δεδομένου ότι τα σχετικά προϊόντα αφορούν διακεκριμένες εθνικές αγορές, η παραπομπή της υποθέσεως στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές δεν ήταν ικανή να προσβάλει την εγκριτική απόφαση και τις δεσμεύσεις που έγιναν αποδεκτές με την απόφαση αυτή.
- 349 Το στοιχείο που επισημαίνει η προσφεύγουσα και, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η De'Longhi, ότι δηλαδή η παραπομπή της υποθέσεως στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές είχε ως αποτέλεσμα τη διάσπαση της εξετάσεως της συγκεντρώσεως, υπονομεύοντας με τον τρόπο αυτό τη συνεκτική εκτίμησή της, δεν επηρεάζει το ανωτέρω συμπέρασμα.

350 Η διάσπαση αυτή δεν είναι βεβαίως επιθυμητή, λαμβανομένης υπόψη της αρχής «του ενιαίου ελέγχου» επί της οποίας στηρίζεται ο κανονισμός 4064/89, βάσει του οποίου η Επιτροπή έχει αποκλειστική αρμοδιότητα εξέτασης των συγκεντρώσεων κοινοτικών διαστάσεων. Συγκεκριμένα, δεν χωρεί αμφιβολία ότι η συστηματική παραπομπή συγκεντρώσεων κοινοτικών διαστάσεων αφορωσών διακεκριμένες εθνικές αγορές θα μπορούσε να καταστήσει την αρχή αυτή κενή περιεχομένου. Με το υπόμνημα αντικρούσεως, η Επιτροπή τόνισε ότι, σε περίπτωση, όπως η προκειμένη, κατά την οποία κάθε κράτος μέλος αποτελεί διακεκριμένη εθνική αγορά, θα μπορούσε τελικώς να παραπέμψει την εξέταση συγκεντρώσεως σε όλα τα κράτη μέλη που θα υπέβαλαν σχετική αίτηση.

351 Κατά τον χρόνο εκδόσεως του κανονισμού 4064/89, το Συμβούλιο και η Επιτροπή επισήμαναν, σύμφωνα με τη δήλωση που παρατίθεται ανωτέρω στη σκέψη 311, ότι «η εφαρμογή αυτή του άρθρου 9 πρέπει να περιορίζεται στις περιπτώσεις που τα συμφέροντα ανταγωνισμού του οικείου κράτους μέλους δεν μπορούν να προστατευθούν επαρκώς με άλλο τρόπο».

352 Αντιθέτως προς τους σχετικούς ισχυρισμούς που διατύπωσε η Επιτροπή κατά το στάδιο της παρούσας προσφυγής, οι δηλώσεις αυτές εξακολουθούν να έχουν σημασία και μετά την τροποποίηση του κανονισμού 4064/89 με τον κανονισμό 1310/97. Οι τροποποιήσεις που επέφερε ο κανονισμός 1310/97 δεν αφορούν ουσιαστικώς τις προϋποθέσεις της παραπομπής τις οποίες προβλέπει το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', και οι οποίες έχουν παραμείνει κατ' ουσίαν αμετάβλητες από την έκδοση του κανονισμού 4064/89, αλλά αφορούν τις προϋποθέσεις περί παραπομπής που προβλέπονται στο άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο β', του οποίου δεν τίθεται ζήτημα εφαρμογής εν προκειμένω. Έτσι, με την Πράσινη Βίβλο που συντάχθηκε πριν από την έκδοση του κανονισμού 1310/97 [Πράσινη Βίβλος της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση του κανονισμού περί συγκεντρώσεων, COM(96) 19 τελικό, της 31ης Ιανουαρίου 1996], η Επιτροπή υπενθύμισε τον σκοπό που επιδιώκεται με τη διαδικασία περί παραπομπής, εκθέτοντας τα εξής:

«94 Η Επιτροπή φρονεί ότι, ειδικότερα στην περίπτωση κατά την οποία δεν μειωθούν τα κατώτατα όρια, το άρθρο 9 δεν θα πρέπει να τροποποιηθεί κατά τρόπον ώστε να διαταράσσεται η λεπτή ισορροπία που έχει δημιουργηθεί χάρη στις ισχύουσες διατάξεις που διέπουν την παραπομπή ή να εκμηδενί-

ζονται τα πλεονεκτήματα που παρέχει η αρχή του ενιαίου ελέγχου. Η υπερβολικά συχνή εφαρμογή του άρθρου 9 θα ενείχε τον κίνδυνο μείωσης της ασφάλειας δικαίου που παρέχεται στις επιχειρήσεις και θα έπρεπε οπωσδήποτε να συνδυαστεί με εναρμόνιση των κυριότερων χαρακτηριστικών των εθνικών συστημάτων ελέγχου των συγκεντρώσεων.»

- 353 Ομοίως, στην αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού 1310/97 το Συμβούλιο τονίζει ότι «[οι κανόνες περί παραπομπής των συγκεντρώσεων] προστατεύουν δεόντως τα συμφέροντα των κρατών μελών όσον αφορά τον ανταγωνισμό και λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη ασφάλειας δικαίου και την αρχή “του ενιαίου ελέγχου”».
- 354 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι από τις δηλώσεις αυτές προκύπτει σαφώς ότι, κατά τη βούληση του Συμβουλίου και της Επιτροπής, οι προϋποθέσεις παραπομπής που προβλέπει το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 4064/89 πρέπει να ερμηνεύονται στενά, ώστε οι παραπομπές συγκεντρώσεων κοινοτικών διαστάσεων στις εθνικές αρχές να περιορίζονται σε εξαιρετικές περιπτώσεις.
- 355 Πάντως, δεδομένου ότι, όπως έγινε δεκτό ανωτέρω, το άρθρο 9, παράγραφοι 2 και 7, του κανονισμού 4064/89 παρέχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να παραπέμψει την εξέταση συγκεντρώσεως στις εθνικές αρχές όταν τίθεται ζήτημα εθνικών διακεκριμένων αγορών, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο κίνδυνος να αποτελέσουν οι συγκεντρώσεις κοινοτικών διαστάσεων, σε πολλές περιπτώσεις, αντικείμενο τμηματικής αναλύσεως κατά παραβίαση της αρχής «ενιαίου ελέγχου» συνδέεται με τη διαδικασία παραπομπής, όπως αυτή προβλέπεται σήμερα από τον κανονισμό 4064/89.
- 356 Αντιθέτως πάντως από τους σχετικούς ισχυρισμούς της De'Longhi, δεν αποκλείεται στο Πρωτοδικείο, στο πλαίσιο του ελέγχου της εκ μέρους της Επιτροπής ασκήσεως της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 3, πρώτο

εδάφιο, του κανονισμού 4064/89, να υποκαταστήσει τον νομοθέτη προκειμένου να καλύψει τα ενδεχόμενα ελλείμματα του μηχανισμού παραπομπής που καθιερώνει το άρθρο 9 του εν λόγω κανονισμού.

357 Ομοίως, το στοιχείο που επικαλείται η προσφεύγουσα ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν εφάρμοσε την προγενέστερη πρακτική της στον οικείο τομέα, το οποίο εξάλλου αναγνωρίζει ρητώς η Επιτροπή με τις απαντήσεις της στις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, δεν ασκεί επιρροή, καθόσον η απόφαση περί παραπομπής που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας προσφυγής κινείται εντός του νομικού πλαισίου που έχει καθοριστεί με το άρθρο 9 του κανονισμού 4064/89, και ειδικότερα με τις παραγράφους του 2, στοιχεία α' και β', και 3, πρώτο εδάφιο. Ο δε ισχυρισμός ότι η Επιτροπή, στο πλαίσιο της συγκεντρώσεως Carnival/P&O, απέρριψε την αίτηση παραπομπής που υπέβαλε το Ηνωμένο Βασίλειο με την αιτιολογία ότι είναι σκοπιμότερο «να μη διασπασθεί η υπόθεση και να μη διεξαχθούν παράλληλες έρευνες στην Ευρώπη» πρέπει επίσης να απορριφθεί ως μη λυσιτελής, δεδομένου ότι οι οικείες στην υπόθεση εκείνη αγορές διαφέρουν από την επίμαχες στην παρούσα υπόθεση.

358 Επομένως, από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει, αφενός, ότι οι προϋποθέσεις παραπομπής που προβλέπει το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 4064/89 πληρούνταν στην προκείμενη περίπτωση και, αφετέρου, ότι η Επιτροπή εφάρμοσε ορθώς το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω κανονισμού, αποφασίζοντας να παραπέμψει στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές την εξέταση των αποτελεσμάτων της συγκεντρώσεως στις σχετικές αγορές στη Γαλλία.

359 Κατά συνέπεια, ο πρώτος και ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθούν εξ ολοκλήρου.

β) Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και του άρθρου 6, παράγραφος 2, του κανονισμού 4064/89, κατά το μέρος που η απόφαση περί παραπομπής παραβιάζει την εγκριτική απόφαση

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 360 Η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από την De'Longhi, ισχυρίζεται ότι η απόφαση περί παραπομπής στερεί από την Επιτροπή όλα τα μέσα παρεμβάσεως, στις περιπτώσεις που οι γαλλικές αρχές αποδέχονται δεσμεύσεις —ή ακόμη εγκρίνουν χωρίς όρους την εξαγορά— οι οποίες καθιστούν άνευ αντικειμένου τις δεσμεύσεις που αποδέχθηκε η Επιτροπή και/ή δεν εξαλείφουν πλήρως τα σοβαρά προβλήματα ανταγωνισμού στη Γαλλία.
- 361 Δεδομένων των ιδιαιτέρως υψηλών μεριδίων αγοράς και του ισχυρού χαρτοφυλακίου σημάτων της SEB και Moulinex στη Γαλλία, η προσφεύγουσα φρονεί ότι η μόνη κατάλληλη δέσμευση είναι το να αναλάβει η SEB την υποχρέωση να πωλήσει το σήμα Moulinex σε ανταγωνιστή, προκειμένου να το χρησιμοποιήσει στο γαλλικό έδαφος. Κατά την άποψή της, οποιαδήποτε άλλη δέσμευση μικρότερης εκτάσεως θα καθιστούσε άνευ αντικειμένου τις δεσμεύσεις ως προς τα εννέα άλλα κράτη μέλη χωρίς να αίρει τα σοβαρά προβλήματα ανταγωνισμού που εγείρει η συγκέντρωση SEB και Moulinex στη γαλλική αγορά.
- 362 Ειδικότερα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι μια δέσμευση που εντάσσεται στο πλαίσιο αυτών που αποδέχεται η Επιτροπή για άλλες εθνικές αγορές δεν θα αποτελούσε επαρκές και κατάλληλο μέτρο, διότι, ακόμη και αν η SEB ήταν σε θέση να βρει αξιόλογο ανταγωνιστή ο οποίος επιθυμούσε να αποκτήσει άδεια εκμεταλλεύσεως του σήματος Moulinex για περιορισμένο χρόνο, πέντε έτη συν τρία δεν αρκούν σε καμία περίπτωση για πείσουν τον καταναλωτή να παύσει να εμπιστεύεται το γνωστό σήμα Moulinex και να εμπιστευτεί το σήμα του ανταγωνιστή.

363 Τέλος, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι η Επιτροπή, δεχόμενη την πιθανότητα νέας διαπραγματεύσεως των δεσμεύσεων μετά το πέρας της διαδικασίας στη Γαλλία, όχι μόνο δεν μετέθεσε την κύρια ευθύνη της υποθέσεως στις εν λόγω αρχές, αλλά κατέστησε πιθανό το ενδεχόμενο η τελική λύση που θα επιλέξει ο Γάλλος υπουργός να επηρεάσει εκ των υστέρων τις δεσμεύσεις που ανέλαβε η SEB ως προς τα λοιπά κράτη μέλη. Αν οι γαλλικές αρχές αποφασίσουν να επιβάλουν διορθωτικά μέτρα βαίνοντα πέραν αυτών που αποδέχθηκε η Επιτροπή ως προς τα λοιπά κράτη μέλη, η SEB θα μπορούσε να ζητήσει τη νέα διαπραγμάτευση των δεσμεύσεων αυτών, με την αιτιολογία ότι πρόκειται περί αντιφατικών ή πέραν του δέοντος δεσμεύσεων.

364 Η De'Longhi επισήμανε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι, λαμβανομένου υπόψη ότι η διαδικασία παραπομπής που προβλέπει το άρθρο 9 του κανονισμού 4064/89 εισάγει παρέκκλιση από την αρχή της αποκλειστικής αρμοδιότητας της Επιτροπής όσον αφορά τις κοινοτικών διαστάσεων συγκεντρώσεις, στην Επιτροπή απέκειτο να εφαρμόσει τη διαδικασία αυτή με σύνεση και αυστηρότητα. Έτσι, πρώτον, η De'Longhi υποστηρίζει ότι η Επιτροπή θα μπορούσε να είχε προηγουμένως συμβουλευθεί την εθνική αρχή. Δεύτερον, η De'Longhi επισημαίνει ότι η Επιτροπή θα μπορούσε να είχε προχωρήσει στο στάδιο II του ελέγχου όσον αφορά τις πτυχές της συγκεντρώσεως που δεν αποτελούν αντικείμενο της παραπομπής, ώστε να μην αποκλείσει το ενδεχόμενο συνεργασίας με τις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές. Τρίτο και τελευταίο, η De'Longhi ισχυρίζεται ότι, στο μέτρο που το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α, του κανονισμού 4064/89 καθιστά δυνατή την παραπομπή μόνο στην περίπτωση που η συγκέντρωση απειλεί να δημιουργήσει ή να ενισχύσει δεσπόζουσα θέση, η Επιτροπή, εκδίδοντας την απόφαση περί παραπομπής βάσει της εν λόγω διατάξεως, απέκλεισε εκ των πραγμάτων το ενδεχόμενο να εγκρίνουν οι αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές τη συγκέντρωση βάσει της αποκαλούμενης θεωρίας της «προβληματικής επιχειρήσεως», καθόσον η θεωρία αυτή αφορά την περίπτωση κατά την οποία η συγκέντρωση δεν αποτελεί την αιτία δημιουργίας ή ενισχύσεως δεσπόζουσας θέσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 31ης Μαρτίου 1998, C-68/94 και C-30/95, France κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-1375, σκέψη 110).

365 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία και τη SEB, ζητεί την απόρριψη αυτού του λόγου ακυρώσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 366 Εκ προοιμίου, επιβάλλεται η διευκρίνιση ότι, με τον παρόντα λόγο ακυρώσεως, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι προέβλεψε, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που δέχθηκε με την εγκριτική απόφαση, τη δυνατότητα νέας διαπραγματεύσεως των δεσμεύσεων μετά το πέρας της διαδικασίας ενώπιον των αρμόδιων σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικών αρχών, η αιτίαση αυτή όμως απορρίφθηκε κατά το στάδιο της εξετάσεως του αιτήματος περί ακυρώσεως της εγκριτικής αποφάσεως.
- 367 Πάντως, με τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, η προσφεύγουσα επικαλείται επίσης το ότι η μερική παραπομπή της συγκεντρώσεως στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την έκδοση αντιφατικών αποφάσεων χωρίς δυνατότητα παρεμβάσεως της Επιτροπής.
- 368 Συναφώς, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, όπως έγινε δεκτό στο πλαίσιο της εξετάσεως της ενστάσεως απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή, με την παραπομπή της εξετάσεως ορισμένων πτυχών της επίμαχης συγκεντρώσεως στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', και του άρθρου 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 4064/89, η Επιτροπή περάτωσε τη διαδικασία εφαρμογής του κανονισμού 4064/89 και ανέθεσε την εν λόγω εξέταση στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές προκειμένου να αποφανθούν επί της συγκεντρώσεως βάσει της εθνικής τους νομοθεσίας περί ανταγωνισμού.
- 369 Κατά το άρθρο 9 του κανονισμού 4064/89, οι υποχρεώσεις που υπέχουν οι αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους συνίστανται, αφενός, σύμφωνα με την παράγραφο 6 της διατάξεως αυτής, στο ότι οι εν λόγω αρχές πρέπει να αποφαίνονται εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την εκ μέρους της Επιτροπής παραπομπή και, αφετέρου, σύμφωνα με την παράγραφο 8 της ίδιας διατάξεως, στο ότι πρέπει να «λαμβάν[ουν] μόνον τα μέτρα που είναι απολύτως αναγκαία για τη διατήρηση ή την επαναφορά του ουσιαστικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά».

- 370 Εξάλλου, επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 10 ΕΚ, τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν κάθε γενικό ή ειδικό μέτρο κατάλληλο να εξασφαλίσει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Συνθήκη ή προκύπτουν από πράξεις των οργάνων της και πρέπει να απέχουν από κάθε μέτρο που δύναται να θέσει σε κίνδυνο την πραγμάτωση των σκοπών της Συνθήκης.
- 371 Εφόσον οι αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού εθνικές αρχές συμμορφώνονται προς τις διατάξεις αυτές, είναι ελεύθερες να αποφαινούνται επί της ουσίας της συγκεντρώσεως που τους παραπέμπεται, προβαίνοντας οι ίδιες σε εξέταση της υποθέσεως κατ' εφαρμογήν της εθνικής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού.
- 372 Κατά συνέπεια, αντιθέτως προς τους σχετικούς ισχυρισμούς της De'Longhi, η Επιτροπή, προκειμένου να αποφύγει την έκδοση αντιφατικών αποφάσεων, ουδεμία υποχρέωση είχε να συμβουλευτεί προηγουμένως τις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές. Συγκεκριμένα, το γεγονός, αυτό καθαυτό, ότι η Επιτροπή, εκδίδοντας την απόφαση περί παραπομπής, περάτωσε τη διαδικασία εφαρμογής του κανονισμού 4064/89 όσον αφορά τις πτυχές της συγκεντρώσεως που αποτελούν αντικείμενο της παραπομπής και ανέθεσε την εξέτάσή τους στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές για να αποφανθούν βάσει της εθνικής τους νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, της στερεί οποιαδήποτε αρμοδιότητα αναφορικά με τις εν λόγω πτυχές. Επομένως, δεν μπορεί να επιτραπεί στην Επιτροπή να παρέμβει στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων των αρμόδιων σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικών αρχών.
- 373 Ομοίως, αντιθέτως προς τους σχετικούς ισχυρισμούς της De'Longhi, η Επιτροπή δεν υπείχε υποχρέωση να προχωρήσει στο στάδιο II του ελέγχου, όσον αφορά τις πτυχές της συγκεντρώσεως που δεν αποτελούν αντικείμενο της παραπομπής, με μοναδικό σκοπό τη διατήρηση της δυνατότητας συνεργασίας με τις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές. Συγκεκριμένα, εφόσον η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι δεσμεύσεις που προτείνουν τα μέρη που κοινοποιούν τη συγκέντρωση κατά το στάδιο I του ελέγχου αρκούν για να εξαλειφθούν όλες οι σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα της συγκεντρώσεως με την κοινή αγορά, μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 2, του κανονισμού 4064/89, να εγκρίνει τη συγκέντρωση κατά το στάδιο I χωρίς να προχωρήσει στο στάδιο II. Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν η Επιτροπή είχε αποφασίσει να προχωρήσει στο στάδιο II όσον αφορά τις πτυχές της συγκεντρώσεως που δεν αποτελούν αντικείμενο της παραπομπής, όπως προαναφέρθηκε, δεν θα είχε αρμοδιότητα εξετάσεως των πτυχών της συγκεντρώσεως

που παραπέμφθηκαν στις εθνικές αρχές, καθόσον, με την έκδοση της αποφάσεως περί παραπομπής, η Επιτροπή ανέθεσε την εξέταση αυτή στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές.

- 374 Τέλος, κακώς η De'Longhi υποστηρίζει ότι το γεγονός ότι η απόφαση περί παραπομπής στηρίζεται στο άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 4064/89 εμποδίζει τις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές να εγκρίνουν τη συγκέντρωση βάσει της επονομαζόμενης θεωρίας «της προβληματικής επιχειρήσεως».
- 375 Βεβαίως, για να χωρήσει παραπομπή βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', η Επιτροπή πρέπει να διαπιστώσει ότι η επίμαχη συγκέντρωση ενέχει τον κίνδυνο δημιουργίας ή ενισχύσεως δεσπόζουσας θέσεως. Οι αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές δέχθηκαν αναγκαστικά, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου (προπαρατεθείσα απόφαση Γαλλία κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 110), ότι η εν λόγω συγκέντρωση δεν αποτέλεσε, όσον αφορά τα αποτελέσματά της στις σχετικές αγορές στη Γαλλία, την αιτία δημιουργίας ή ενισχύσεως δεσπόζουσας θέσεως.
- 376 Πάντως, όπως επισημάνθηκε κατά το στάδιο της εξετάσεως της ενστάσεως απαρδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή, η απόφαση περί παραπομπής δεν έχει σκοπό τη λήψη αποφάσεως επί της συμβατότητας της συγκεντρώσεως επί της ουσίας, αλλά την παραπομπή της εξετάσεως αυτής στις εθνικές αρχές που ζήτησαν την παραπομπή, προκειμένου να εκδόσουν αυτές απόφαση, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', κατ' εφαρμογή της εθνικής τους νομοθεσίας. Με την έκδοση της αποφάσεως περί παραπομπής, η Επιτροπή περάτωσε έτσι τη διαδικασία εφαρμογής του κανονισμού 4064/89 όσον αφορά τις πτυχές της συγκεντρώσεως που αποτελούν αντικείμενο της παραπομπής και μεταβίβασε την αποκλειστική αρμοδιότητα για την εξέτάσή τους στις αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές.
- 377 Συνεπώς, στο πλαίσιο της εξετάσεως των προϋποθέσεων παραπομπής που προβλέπει το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', η Επιτροπή δεν μπορεί, διότι άλλως

θα καταστεί κενό περιεχομένου το άρθρο 9, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', να προβεί σε εξέταση του συμβατού συγκεντρώσεως κατά τρόπο δεσμεύοντα τις οικείες εθνικές αρχές επί της ουσίας, αλλά πρέπει να περιορίζεται να εξακριβώσει, κατόπιν μιας εκ πρώτης όψεως εξετάσεως, αν, βάσει των διαθέσιμων κατά τον χρόνο εκτιμήσεως του βασίμου της αιτήσεως παραπομπής στοιχείων, η συγκέντρωση περί της οποίας έχει υποβληθεί αίτηση παραπομπής ενέχει τον κίνδυνο δημιουργίας ή ενισχύσεως δεσπόζουσας θέσεως στις σχετικές αγορές.

378 Εν προκειμένω πάντως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ούτε η προσφεύγουσα ούτε η De'Longhi αμφισβητούν ότι η συγκέντρωση μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία δεσπόζουσας θέσεως στις σχετικές αγορές στη Γαλλία. Ομοίως, οι γαλλικές αρχές επισήμαναν εκτενώς, με την αίτησή τους παραπομπής και προς αιτιολόγηση του σχετικού αιτήματός τους, τους πολυάριθμους λόγους για τους οποίους η συγκέντρωση απειλούσε να δημιουργήσει ή να ενισχύσει δεσπόζουσα θέση στις εν λόγω αγορές.

379 Υπό τις συνθήκες αυτές, όπως ήδη έγινε δεκτό στο πλαίσιο της εξετάσεως του πρώτου και του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, δεν είναι, συνεπώς, δυνατό να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι, κατόπιν μιας εκ πρώτης όψεως εξετάσεως που διενήργησε βάσει στοιχείων που διέθετε κατά τον χρόνο εκτιμήσεως του βασίμου της αιτήσεως παραπομπής, αποφάνθηκε, με την 41η αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως περί παραπομπής, υπέρ της υπάρξεως τέτοιας απειλής. Συναφώς, δεν ασκεί επιρροή το ότι, κατόπιν επιγενόμενης ενδεδειγμένης εξετάσεως που διενήργησαν βάσει της εθνικής νομοθεσίας, οι αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικές αρχές συνήγαγαν το συμπέρασμα ότι η συγκέντρωση δεν αποτελούσε αιτία της εν λόγω απειλής, καθόσον η εκ μέρους των αρχών αυτών εξέταση έχει διαφορετικό αντικείμενο από αυτό της εξετάσεως που διενήργησε η Επιτροπή.

380 Είναι γεγονός ότι, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών περιστατικών της παρούσας υποθέσεως και ειδικότερα του περιεχομένου της αποφάσεως των αρμόδιων σε θέματα ανταγωνισμού γαλλικών αρχών, μπορεί να αποδειχθεί σκόπιμο, προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο αντιφατικών αποφάσεων, ο κανονισμός 4064/89 να επιβάλει δεσμευτικότερες υποχρεώσεις στα κράτη μέλη που ζήτησαν και επέτυχαν την παραπομπή. Πάντως, όπως έγινε δεκτό στο πλαίσιο της εξετάσεως του πρώτου και δευτέρου λόγου ακυρώσεως, δεν απόκειται στο Πρωτοδικείο να υποκαταστήσει τον νομοθέτη προκειμένου να καλύψει τις τυχόν αδυναμίες του μηχανισμού παραπομπής που καθιερώνει το άρθρο 9 του εν λόγω κανονισμού.

- 381 Κατά συνέπεια, στο παρόν στάδιο, το Πρωτοδικείο δεν μπορεί παρά να διαπιστώσει ότι, σε περίπτωση μερικής παραπομπής στις εθνικές αρχές, ο κίνδυνος αντιφατικότητας, ακόμη και ασυμβιβάστου, μεταξύ της απόφασης των εν λόγω αρχών και της απόφασης της Επιτροπής είναι συνυφασμένος με τον μηχανισμό παραπομπής που καθιερώνει το άρθρο 9 του κανονισμού 4064/89.
- 382 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί, συνεπώς, να προσαφθεί στην Επιτροπή η έλλειψη δυνατότητας παρεμβάσεως στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων των εθνικών αρχών.
- 383 Επιπλέον, αν αποδειχθεί ότι οι εθνικές αρχές έχουν παραβεί τις υποχρεώσεις που υπέχουν από το άρθρο 10 ΕΚ και από το άρθρο 9, παράγραφοι 6 και 8, του κανονισμού 4064/89, η Επιτροπή μπορεί ενδεχομένως να αποφασίσει να ασκήσει την προβλεπόμενη στο άρθρο 226 ΕΚ προσφυγή κατά του οικείου κράτους μέλους. Οι δε ιδιώτες έχουν τη δυνατότητα να προσβάλουν την απόφαση που εκδίδουν οι εθνικές αρχές επί της παραπομπής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την εθνική νομοθεσία μέσα παροχής ένδικης προστασίας.
- 384 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι ο τρίτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

γ) Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 253 ΕΚ ή, εναλλακτικώς, από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 385 Η προσφεύγουσα, υποστηριζόμενη από την De'Longhi, ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή, παραλείποντας να αιτιολογήσει την απόφασή της περί παραπομπής της εξετάσεως της συγκεντρώσεως στις γαλλικές αρχές, παρέβη το άρθρο 253 ΕΚ ή, εναλλακτικώς, παραβίασε την αρχή της χρηστής διοικήσεως.

- 386 Κατά την άποψη της προσφεύγουσας, λαμβανομένου υπόψη ότι η πρακτική κατά την οποία δεν δημοσιεύονται οι λαμβανόμενες βάσει του άρθρου 9, παράγραφοι 3 και 4, του κανονισμού 4064/89 αποφάσεις περιορίζει σοβαρά τη δυνατότητα των ενδιαφερομένων (τόσο όσων κοινοποιούν όσο και των ανταγωνιστών τους) να διεκδικήσουν προσήκουσα έννομη προστασία έναντι τέτοιων αποφάσεων, η Επιτροπή έπρεπε, στο μέτρο που δεν παραπέμφθηκε η εξέταση της συγκέντρωσης, να είχε αντισταθμίσει αυτή την έλλειψη σαφήνειας εκθέτοντας, τόσο στην απόφαση με την οποία εγκρίθηκε η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση όσο και στο σχετικό με την απόφαση περί παραπομπής ανακοινωθέν Τύπου, τους λόγους στους οποίους στηρίχθηκε.
- 387 Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι η έλλειψη αιτιολογίας, εν προκειμένω, ως προς το ζήτημα της παραπομπής αφήνεται από τη συνήθη πρακτική της Επιτροπής (βλ. ανακοινωθέντα Τύπου σχετικά με τις μερικές παραπομπές στις υποθέσεις COMP/M.2389 — Shell/DEA, COMP/M.2533 — BP/E.ON, IP/01/1222 και IP/01/1247, και COMP/M.2706 — Carnival Corporation/P&O Princess, IP/02/552).
- 388 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία και τη SEB, ζητεί την απόρριψη του παρόντος λόγου ακυρώσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 389 Επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι, κατά τη νομολογία, η υποχρέωση αιτιολογήσεως μιας ατομικής αποφάσεως σκοπό έχει να επιτρέψει στον κοινοτικό δικαστή να ασκήσει τον έλεγχό του επί της νομιμότητας της αποφάσεως και να παράρσχει στον ενδιαφερόμενο ικανές ενδείξεις ως προς το αν η απόφαση έχει επαρκές έρεισμα ή αν ενδεχομένως πάσχει ελάττωμα λόγω του οποίου θα μπορούσε να αμφισβητηθεί το

κύρος της, το δε περιεχόμενο της υποχρέωσης αυτής εξαρτάται από τη φύση της περί ης πρόκειται πράξεως και από το πλαίσιο εντός του οποίου εκδόθηκε (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Δεκεμβρίου 1996, T-49/95, Van Megen Sports κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. Π-1799, σκέψη 51).

- 390 Σύμφωνα με το δικόγραφο της προσφυγής, σκοπός της προσφεύγουσας ήταν, κατ' ουσίαν, να διαπιστώσει το Πρωτοδικείο ότι, στην εγκριτική απόφαση, η παραπομπή δεν αιτιολογείται επαρκώς από νομικής πλευράς.
- 391 Πάντως, λαμβανομένου υπόψη ότι η αιτιολογία πράξεως εξαρτάται από τη φύση της εν λόγω πράξεως, στο μέτρο που η εγκριτική απόφαση δεν έχει σκοπό την παραπομπή της εξετάσεως της συγκεντρώσεως στις εθνικές αρχές βάσει του άρθρου 9 του κανονισμού 4064/89, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η τήρηση του άρθρου 253 ΕΚ δεν επέβαλε στην Επιτροπή την υποχρέωση να εξηγήσει στο πλαίσιο της αποφάσεως αυτής τους λόγους εκδόσεως της αποφάσεως περί παραπομπής. Επιπλέον, μολοντί αληθεύει ότι το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 4064/89 δεν προβλέπει την κοινοποίηση των αποφάσεων περί παραπομπής σε τρίτους, η προσφεύγουσα είχε πάντως τη δυνατότητα να ζητήσει από την Επιτροπή μη απόρρητο αντίγραφο της αποφάσεως περί παραπομπής προκειμένου να ασκήσει την παρούσα προσφυγή. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα έκανε εξάλλου λόγο, χωρίς να διαψευσθεί σχετικώς από την Επιτροπή, για ένα έγγραφο που πιστοποιεί την υποβολή της εν λόγω αιτήσεως.
- 392 Όσον αφορά τη φερόμενη έλλειψη αιτιολογίας της παραπομπής, στο σχετικό με την επίμαχη συγκέντρωση ανακοινωθέν Τύπου, αρκεί η διαπίστωση ότι τέτοια έλλειψη δεν ασκεί επιρροή, καθόσον η προσφεύγουσα δεν υποστηρίζει ότι το εν λόγω ανακοινωθέν Τύπου σχετικά με την επίμαχη συγκέντρωση περιελάμβανε την απόφαση περί παραπομπής. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι το σχετικό με την επίμαχη συγκέντρωση ανακοινωθέν Τύπου δεν περιλαμβάνει απόφαση δυνάμενη να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως βάσει του άρθρου 230 ΕΚ, δεν μπορεί να γίνει δεκτή η αιτίαση ότι το εν λόγω ανακοινωθέν δεν περιλαμβάνει αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξεως.

- 393 Επιβάλλεται επομένως να εξεταστεί αν η απόφαση περί παραπομπής, όπως εκδόθηκε από την Επιτροπή κατόπιν αιτήσεως του Πρωτοδικείου, είναι επαρκώς αιτιολογημένη. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα επισήμανε, εξάλλου, ότι, λαμβανομένης υπόψη της αποφάσεως που εκδόθηκε στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας, ο λόγος ακυρώσεως που προέβαλε έπρεπε να ερμηνευθεί κατ' αυτή την έννοια.
- 394 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι η απόφαση περί παραπομπής εκδόθηκε βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 4064/89. Όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω, στο πλαίσιο της εξετάσεως του πρώτου και του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, για να καταστεί δυνατή, βάσει της διατάξεως αυτής, η παραπομπή υποθέσεως περί συγκεντρώσεως, πρέπει να πληρούνται δύο προϋποθέσεις. Πρώτον, η συγκεντρωση πρέπει να ενέχει τον κίνδυνο δημιουργίας ή ενισχύσεως δεσπόζουσας θέσης με συνέπεια τη σημαντική παρεμπόδιση του ουσιαστικού ανταγωνισμού σε ορισμένη αγορά εντός του οικείου κράτους μέλους. Δεύτερον, η αγορά αυτή πρέπει να έχει όλα τα χαρακτηριστικά διακεκριμένης αγοράς.
- 395 Συνεπώς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, προς εκπλήρωση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως που προβλέπει το άρθρο 253 ΕΚ, η απόφαση περί παραπομπής που εκδίδεται βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 4064/89 πρέπει να παραθέτει επαρκή και λυσιτελή στοιχεία, εκ των οποίων να προκύπτει η ύπαρξη, αφενός, κινδύνου δημιουργίας ή ενισχύσεως δεσπόζουσας θέσεως με συνέπεια τη σημαντική παρεμπόδιση ουσιαστικού ανταγωνισμού σε μια αγορά εντός του οικείου κράτους μέλους και, αφετέρου, η ύπαρξη διακεκριμένης αγοράς.
- 396 Όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η απόφαση περί παραπομπής επισημαίνει ρητώς, με τις αιτιολογικές σκέψεις από 23 έως 41, τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή κρίνει, εκ πρώτης όψεως, ότι η επίμαχη πράξη ενέχει κίνδυνο να δημιουργήσει δεσπόζουσα θέση, η οποία συνεπάγεται σημαντική παρεμπόδιση του ουσιαστικού ανταγωνισμού στις αγορές πώλησεως μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως στη Γαλλία. Οι λόγοι αυτοί στηρίζονται στο ότι, στις σχετικές αγορές στη Γαλλία, αφενός, η νέα μονάδα θα έχει πέραν παντός κοινού

μέτρου διαστάσεις (29η, 30ή, 31η και 32η αιτιολογική σκέψη), ευρύτατη ποικιλία προϊόντων (33η, 34η και 35η αιτιολογική σκέψη) και ισχυρό χαρτοφυλάκιο σημάτων (36η, 37η και 38η αιτιολογική σκέψη) και, αφετέρου, ο σημερινός και δυνητικός ανταγωνισμός δεν αρκεί (39η, 40ή και 41η αιτιολογική σκέψη).

397 Όσον αφορά τη δεύτερη προϋπόθεση, επιβάλλεται επίσης η διαπίστωση ότι η απόφαση περί παραπομπής αναφέρει ρητώς, με την 22η αιτιολογική σκέψη, τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή κρίνει ότι οι σχετικές αγορές στη Γαλλία αποτελούν διακεκριμένες εθνικές αγορές. Σύμφωνα με την εν λόγω αιτιολογική σκέψη, η Επιτροπή διαπιστώνει, συγκεκριμένα, ότι «μεγάλο μέρος των πελατών και των ανταγωνιστών των συμβαλλόμενων στη συγκέντρωση μερών επισημαίνουν σαφώς την ύπαρξη εθνικών αγορών για τα προϊόντα μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσεως, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του ότι i) τα μερίδια αγοράς είναι ανομοιογενή είτε από πλευράς κρατών μελών είτε από πλευράς κατηγοριών προϊόντων, ii) η διείσδυση των σημάτων στην αγορά παρουσιάζει σοβαρές διαφορές αναλόγως των αγορών για τις οποίες πρόκειται, iii) τα επίπεδα τιμών παρουσιάζουν σημαντικές διακυμάνσεις αναλόγως των εθνικών αγορών και επιπλέον ακολουθούν διαφοροποιημένη τάση, iv) η εμπορική πολιτική και η πολιτική μάρκετινγκ διαμορφώνονται σε εθνικό επίπεδο, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες και οι προτιμήσεις των καταναλωτών, οι οποίες κυμαίνονται αναλόγως των κρατών μελών, v) οι υποδομές διαμορφώνονται σε εθνικό επίπεδο και η σπουδαιότητα των δικτύων δικτύων διανομής (διανομή μεγάλης κλίμακας, αλυσίδες ειδικών κατηγοριών προϊόντων, μεγάλα καταστήματα) κυμαίνεται αναλόγως των κρατών μελών, vi) ότι οι σχέσεις μεταξύ πελατών και προμηθευτών δημιουργούνται κυρίως σε εθνική βάση, ακόμη και αν πρόκειται για ομίλους διανομής μεγάλης κλίμακας που εκτείνονται σε διεθνές επίπεδο».

398 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι η απόφαση περί παραπομπής είναι επαρκώς αιτιολογημένη.

399 Όσον αφορά τον ισχυρισμό περί παραβίασεως της αρχής της χρηστής διοικήσεως, διά του οποίου προσάπτεται στην Επιτροπή έλλειψη αιτιολογίας, διαπιστώθηκε ανωτέρω ότι η απόφαση περί παραπομπής είναι επαρκώς αιτιολογημένη. Εφόσον, με τον ισχυρισμό αυτό, η προσφεύγουσα σκοπό έχει να προβάλει ανεξάρτητο λόγο ακυρώσεως επί της ουσίας, αρκεί η επισήμανση ότι ο ισχυρισμός αυτός ουδόλως προβλήθηκε με το δικόγραφο της προσφυγής και, κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί.

- 400 Συνεπώς, ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.
- 401 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η προσφυγή, κατά το μέρος που ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως περί παραπομπής, πρέπει να απορριφθεί εξ ολοκλήρου.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 402 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί, εκτός από τα δικαστικά της έξοδα και σε εκείνα της Επιτροπής και της SEB, σύμφωνα με τα σχετικά αιτήματα των τελευταίων.
- 403 Δυνάμει του άρθρου 87, παράγραφος 4, τρίτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, η De'Longhi, παρεμβαίνουσα, φέρει τα δικαστικά της έξοδα.
- 404 Δυνάμει του άρθρου 87, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα. Επομένως, η Γαλλική Δημοκρατία θα φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) **Η προσφεύγουσα φέρει τα δικαστικά της έξοδα καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Επιτροπή και η SEB.**
- 3) **Η De'Longhi φέρει τα δικαστικά της έξοδα.**
- 4) **Η Γαλλική Δημοκρατία φέρει τα δικαστικά της έξοδα.**

Lenaerts

Azizi

Jaeger

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 3 Απριλίου 2003.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

K. Lenaerts